

दिवाणी न्यायाधीश (कनिष्ठ स्तर) व न्याय सहायक (प्रथम वर्ग)
(मुख्य) परीक्षा - २०१९ दि. ०९ सप्टेंबर, २०१९

२०१९ पेपर - II

K13

PAPER - II / पेपर क्रमांक - II

22251

Indian Penal Code, Evidence Act, Code of Criminal Procedure,
SC & ST (Prevention of Atrocities) Act, 1989 and Protection of Civil Rights

Act, 1955, Essay on Current Legal Topic

इंडियन पिनल कोड, एव्हीडन्स ऍक्ट, कोड ऑफ क्रिमिनल प्रोसिजर,

एससी अँड एसटी (प्रिव्हेंशन ऑफ अट्रोसिटीज) अँक्ट, १९८९ अँड प्रोटेक्शन ऑफ सिव्हिल राईट्स अँक्ट, १९५५,

करंट लिगल टॉपिकवरील निबंध

Time : 3 hours

Max. Marks : 100

वेळ : ३ तास

गुण : १००

Note / सूचना:

- (1) Question Nos. 9 and 10 are compulsory.
प्रश्न क्रमांक ९ व १० अनिवार्य आहेत.
- (2) Answer any six from the remaining questions.
उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही सहा प्रश्न सोडवावेत.
- (3) Marks to each question are indicated by a figure in the margin on the right hand side.
प्रश्नासमोरील उजव्या बाजूच्या समासातील अंक गुण दर्शवितात.
- (4) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.
ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (5) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.
उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised."
"उदाहरणदाखल दिलेल्या प्रकरणांशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."
- (7) English version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थिति, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) All questions can be attempted only in one language either in English or in Marathi as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास, दुसरा उपप्रश्न दुर्लक्षित केला जाईल.

P.T.O.

1. Discuss power to suspend, remit and commute sentence and its Restriction. 10
शिक्षा निलंबित, माफ आणि सौम्य करण्याचा अधिकार आणि त्या अधिकारावरील निर्बंध स्पष्ट करा.

2. Write difference between (any four) : 10
 - (a) Theft and Robbery
 - (b) Criminal Force and Assault
 - (c) Wrongful restraint and Wrongful confinement
 - (d) Relevant fact and Fact in issue
 - (e) Inquiry and Investigation
 - (f) Summons case and Warrant case
 फरक स्पष्ट करा (कोणतेही चार) :
 - (अ) चोरी आणि लूट
 - (ब) फौजदारीपात्र बलप्रयोग आणि हमला
 - (क) गैर निरोध आणि गैर परिरोध
 - (ड) संबद्ध तथ्य आणि वाद तथ्य
 - (इ) चौकशी आणि तपास
 - (फ) समन्स खटला आणि वॉरंट खटला

3. Discuss critically procedure in the case accused being Lunatic or Unsound mind person under the Code of Criminal Procedure, 1973. 10
वेडा आरोपी किंवा मनोविकल व्यक्तीच्या बाबतीतील फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 मध्ये प्रक्रिया विस्तारीतपणे स्पष्ट करा.

4. Write notes (any two) : 10
 - (a) Limit of Punishment of offence made up of several offences
 - (b) Criminal breach of trust
 - (c) Thug
 - (d) Hearsay evidence
 टीप लिहा (कोणतेही दोन) :
 - (अ) अनेक अपराध मिळून बनलेल्या अपराधाबद्दलच्या शिक्षेची मर्यादा
 - (ब) फौजदारीपात्र न्यासभंग
 - (क) ठग
 - (ड) ऐकीव पुरावा

5. Discuss different types of bail and powers of different courts to grant bail under the Code of Criminal Procedure, 1973. 10

फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 अंतर्गत विविध प्रकारच्या जामीन व विविध न्यायालयांचे जामीन देण्याचे अधिकार स्पष्ट करा.

6. Write short notes (any four) : 10

- (a) Discharge
- (b) Release on probation of good conduct
- (c) To what extent court can alter its judgement
- (d) Disposal of property at conclusion of trial
- (e) Restriction for use of statement recorded by police officer during investigation
- (f) Estoppel

संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणतेही चार) :

- (अ) सोडणे/डिस्चार्ज
- (ब) चांगले वर्तन ठेवण्यासाठी परिविक्षेच्या शर्तीवर सोडून देणे
- (क) न्यायालय स्वतःचा न्यायनिर्णय कितपत बदलू शकतो
- (ड) संपरीक्षेच्या अखेरीस मालमत्तेचा विल्हेवाट
- (इ) तपास दरम्यान पोलिसांनी घेतलेल्या जबाबाचे वापरासाठी निर्बंध
- (फ) प्रतिबंध

7. (a) Comment on "Collective fine" under the SC and ST (Prevention of Atrocities) Act, 1989. 5

- (b) Define different types of places under the Protection of Civil Rights Act, 1955. 5

(अ) अनुसूचित जाती व जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 अंतर्गत "सामूहिक दंड" ह्यावर टिप्पणी करा.

(ब) नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 अंतर्गत विविध प्रकारच्या ठिकाणाची (Places) व्याख्या करा.

8. Discuss critically the maxim "Ignorantia Juris non excusat" and its application in Indian Penal Code. 10

"इग्नोरानशीया जुरीस नॉन एक्सक्यूसेट" ("Ignorantia Juris non excusat") ह्या सिद्धांताची सविस्तर चर्चा करा आणि हा सिद्धांत भारतीय दंड संहितेमध्ये किती उपयुक्त आहे ह्याची सुद्धा सविस्तर चर्चा करा.

P.T.O.

9. Write essay on any one of the following :

20

- (a) Age of consent in sexual offences
- (b) Right to Privacy in India
- (c) Right to die

खालील कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा :

- (अ) लैंगिक गुन्ह्यामध्ये संमतिचे वय
- (ब) भारतात गोपनीयतेचा अधिकार
- (क) मरण्याचा हक्क

10. Write judgement on the following facts :

20

X, a senior citizen goes to Police Station (in short P.S.) to give information of commission of a cognizable offence. He finds there 2 Police Officers (A & B) snoring. He took a handcuff from there. He handed it over to the Superintendent of Police (in short S.P.) at his office. He files written complaint with the S.P. He also informs him about the situation at the P.S. when he had gone there.

On the basis of information of S.P. the X was charge-sheeted and prosecuted for the theft of the handcuff.

During trial S.P. deposed that X handed over him handcuff at his office and filed written complaint. In his cross-examination he admitted that X apprised him about the position at P.S. A was not examined. B denied that he was sleeping in the P.S. at the relevant time. However, in his cross examination he stated that departmental enquiry is pending against them. X took a plea that there was no mens rea on his part in doing so. As per the prosecution taking away is proved, X could have woke up the officers. Hence, he cannot take such plea.

खालील तथ्यांआधारे निकालपत्र लिहा :

X एक वरिष्ठ नागरिक फिर्याद देण्यासाठी पोलीस ठाण्यात (पो.स्टे.) जातो. त्याला तेथे 2 पोलीस अधिकारी (अ व ब) खरटि घेताना आढळतात. तो तिथून एक हातकडी घेतो. ती हातकडी तो पोलीस अधिक्षक (पो. अधि.) ह्यांना त्यांचे कार्यालयात जाऊन देतो. तो त्यांना लेखी तक्रार सुद्धा देतो. तो पो. अधि. ह्यांना पो.स्टे. मधील परिस्थिती बाबत सांगतो.

X विरुद्ध झालेल्या फिर्याद वरून त्याच्या विरुद्ध चार्जशीट दाखल करण्यात येते व हातकडी चोरल्याचा खटला ही त्याच्या विरुद्ध चालतो.

सुनावणी दरम्यान पो. अधि. साक्ष देतो कि X ने त्याच्या कार्यालयात येऊन त्याला हातकडी दिली व लेखी तक्रार सुद्धा दिली. त्यांच्या उलट तपासात पो.अधि. मान्य करतात कि X ने त्यांना पो.स्टे. च्या परिस्थितीची माहिती दिली होती. अ ची साक्ष नोंदविण्यात आली नाही ब आपल्या पुराव्यात सांगतो की तो झोपलेला नव्हता. परंतु तो आपल्या उलट तपासात सांगतो की त्यांच्या विरुद्ध विभागीय चौकशी सुरू आहे. X असा बचाव घेतो की असे करतांना त्याच्या मनात दुष्ट हेतू नव्हता. सरकारी पक्षाचे असे म्हणणे आहे की हातकडी घेऊन जाण्याचे तथ्य त्यांनी सिद्ध केले आहे. X ला अधिकाऱ्यांला जागा करता आले असते. म्हणूनच, X असे बचाव घेऊ शकत नाही.

- o O o -

Sr. No. 101508

**2008
PAPER-I**

**Civil Procedure Code, Transfer of Property Act, Specific Relief Act,
Law of Contracts, Sale of Goods Act and Partnership Act**

Time : 3 Hours**Max. Marks : 100**

- N.B. :**
- (1) All questions are compulsory.
 - (2) Question No.1 carries 20 marks. All other questions carry equal marks i.e. 16 marks each.
 - (3) Your answers must be to the point and wherever possible quoting the specific provisions of law will be appreciated.
 - (4) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.
 - (5) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised".

1. Draft *one* judgment out of the 2 (two) sets on the following facts :
 - Frame proper issues arising out of stated pleadings.
 - Adhere to contents of judgment required under the Code of Civil Procedure.
 - Wherever it is necessary you may exercise discretion in filling up details, while appreciating evidence, which ordinarily one comes across during trial of a civil suit.
 - Give logical, legal and proper reasons in support of your findings and conclude the judgment with a proper order.

SET A**Averments in Plaint**

The plaintiff - ABC agreed to purchase a residential plot city survey no. 123 admeasuring 1500 sq.ft situated at Thane, from the defendant - XYZ, for a valuable consideration of Rs. 5,00,000/- (Rupees Five Lacs only), as per the agreement of sale executed on 10.6.2003 at Thane. The plaintiff paid an amount of Rs. 2,00,000/- (Rupees Two Lacs only) as earnest and the sale deed was agreed to be executed within a period of one year, after the defendant cleared the encumbrance on the suit plot. The remaining amount of consideration was agreed to be paid by the plaintiff at the time of the execution of the sale deed, when the defendant had agreed to deliver clear and vacant possession of the suit plot to the plaintiff.

P.T.O.

As the defendant failed to execute the sale deed as agreed, the plaintiff issued a notice to the defendant on 15.6.2004 calling upon him to execute the sale deed. As the defendant failed to comply, the plaintiff filed a civil suit against the defendant, in the court of Civil Judge Sr. Dvn. Thane, for specific performance of the contract. According to plaintiff he was ready and willing to perform his part of the contract but the defendant failed. The plaintiff prayed for a direction to execute the sale deed and delivery of vacant possession alongwith costs etc.

Averments in the written statement

The defendant resisted the claim. He contended that the plaintiff is a money lender doing illegal money lending business without a licence. He is charging exorbitant interest. The defendant was in need of money. Defendant had obtained Rs. 1,00,000/- as loan from the plaintiff. On the insistence of plaintiff the agreement of sale was executed as a security for the amount advanced. Inflated amount was shown as earnest. The amount with interest is returned to the plaintiff, when he agreed to destroy the document. The plaintiff is taking undue advantage of the same.

The alleged agreement is not on proper stamp paper and it is not registered. The suit be dismissed for these reasons.

SET B

Averments in the plaint

The plaintiff – ABC Bank advanced a loan of Rs. 10,00,000/- (Rupees Ten Lacs only) to the defendant no. 1 – X, who is an agriculturist. The loan is granted for purchase of a tractor and a trolley. Defendant no. 2 – Y and Defendant no. 3 – Z are the guarantors for the loan.

The defendant no. 1 executed a loan agreement and a deed of hypothecation of the tractor in favour of the bank. The defendant nos. 2 and 3 executed a deed of guarantee.

The loan carried interest rate of 10% p.a. and was repayable in equated monthly instalments, over a period of 36 months.

As the defendant no. 1 defaulted the instalment in the second year, the plaintiff issued a notice on 25.12.2008 recalling the loan. The defendants were called upon to pay the entire outstanding amount alongwith interest and notice charges within a month. The loan was granted on 25.11.2006. The defendants failed to comply. Hence the plaintiff filed a suit in the court of Civil Judge Sr. Dvn Nashik for recovery of the loan alongwith interest and costs etc.

Averments in the written statement

The defendant no. 1 claimed that the Branch Manager of the plaintiff has no authority to file the suit. There is no conscious execution of the documents. The plaintiff obtained signatures on some forms, without explaining the contents. The terms were never agreed to. The loan has not become overdue as it was payable in three years.

The defendant nos. 2 and 3 claimed that they have not obtained any money as such the agreement is without any consideration, hence void. The defendants are not jointly or severally liable. Thus the suit be dismissed with costs.

2. Discuss *any four* of the following :
 - (a) The consequences of breach of contract.
 - (b) Nature and extent of an agent's authority.
 - (c) Novation of contract. Conditions to be satisfied before a party can claim novation of contract.
 - (d) Specific performance of a part of contract and the circumstances in which it can be granted.
 - (e) Difference between fraud and misrepresentation.

3. Write short notes on *any four* of the following :
 - (a) Return of plaint and Rejection of plaint.
 - (b) Abatement of suit and setting aside abatement.
 - (c) Powers of court in relation to Alternate Dispute resolution under the amended provisions of the code of Civil Procedure 1908.
 - (d) Counter-claim and set off.
 - (e) Attachment before judgment.

4. Answer *any four* of the following :
 - (a) What is an actionable claim ? What are the conditions to be satisfied for transfer of an actionable claim ?
 - (b) What is a 'Gift' ? What are the conditions to be satisfied for a Valid Gift ? What is the difference between a 'Gift' and 'Onerous Gift'.
 - (c) What is part performance of a contract ? What are the conditions for claiming protection under part performance ?
 - (d) What are the different modes of determination of a lease under the Transfer of Property Act 1882 ? What is holding over and its effect ?
 - (e) How lease of immovable property is created ? What is tenancy at sufferance ?

P.T.O.

5. Answer *any four* of the following :

- (a) What is a contract of sale by sample ? What are its implied conditions ?
- (b) What is delivery of Goods ? What are the rules as to delivery under The Sale of Goods Act 1930 ?
- (c) What is a seller's lien ? What are the conditions where a seller's lien is terminated under The Sale of Goods Act 1930 ?
- (d) What is the doctrine of holding out under The Indian Partnership Act 1932 ?
- (e) What is dissolution of a firm ? Enumerate in brief the different modes of dissolution of a firm under the Indian Partnership Act 1932.

6. Write short notes on *any four* of the following :

- (a) The consequences of disobedience or breach of injunction.
- (b) Preliminary and final decree.
- (c) Suits by indigent persons.
- (d) Suits by person dispossessed of immovable property, as provided for in Specific Relief Act 1963.
- (e) Provisions regarding introduction and retirement of a partner under the Indian Partnership Act 1932.

- o O o -

Sr. No. 101405

**2008
PAPER-II**

**Indian Penal Code, Evidence Act,
Code of Criminal Procedure, Essay on Current Legal Topic**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

- N.B. :**
- (1) Question Nos. 12 and 13 are *compulsory*.
 - (2) Answer *any six* from the remaining questions.
 - (3) Marks to each question are indicated by figure in the margin on right hand.
 - (4) Number of optional question up to the prescribed number in the order in which questions have been solved, will only be assessed and excess answers of the question/s will not be assessed.
 - (5) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised".

1. Write short notes on *any two* : 10
 - (a) Criminal intimidation
 - (b) Stoppage of proceeding
 - (c) Criminal conspiracy
 - (d) Examination of accused
2. Discuss the provisions regarding framing of charge ; contents of charge, joinder of charge and alteration of charge. 10
3. What is dowry death ? Explain the presumption u/s 113-B of Evidence Act, when it is to be invoked and what is its effect on burden of proof ? 10
4. Explain the difference between direct and hearsay evidence, state under which circumstances hearsay evidence is admissible and what are the reasons for the same ? 10
5. (a) Who is an accomplice ? How his evidence is to be assessed ? 5
 - (b) Explain tender of pardon. 5
6. Discuss the difference between cheating, criminal misappropriation and criminal breach of trust. 10

P.T.O.

7. Write short notes on *any two* : 10
 - (a) Public and private documents.
 - (b) Estoppel.
 - (c) Mistake of fact.
 - (d) Provisions for maintenance of wife and children.
8. When police can arrest a person without warrant ? How the arrest is to be effected ? 10
What are the precautions / steps to be taken by police officer, after arrest of a person ?
9. Write short notes on : 10
 - (a) Use of the statement recorded by police.
 - (b) Confession made before police and extra - judicial confession.
10. Discuss the three relevant facts. 10
11. (a) What is the criminal trespass ? When it amounts to lurking house tress-pass and 10
house breaking ?
(b) State the difference between theft and extortion
12. Write an essay on *any one* of the following : 20
 - (a) Human trafficking.
 - (b) Use of Narco Analysis, Brain-mapping and Lie Detector test in investigation.
13. Write a judgment on following facts : 20

Specify proper points for determination and give reasons for your conclusion on each point for determination. Conclude the judgment by proper and final order. To the extent it is necessary to elaborate appreciation of oral and documentary evidence, you are at liberty to fill in the details in the case from your imagination.

The prosecution case is as under :

Manish and Neha were studying together in one college at Pune. They fell in love with each other and decided to get married. As both of them were belonging to different caste, they apprehended that their families will not approve. Hence, they decided to run away. On 2/7/08, Neha leaves the house in the morning on pretext of going to college. She meets Manish at Swargate Bus Stand and both of them went in S.T. Bus to Satara. As Neha did not return to the house, her father made inquiry and from her friends he came to know about her love affair with Manish. He lodged complaint against Manish. Police took the search and brought both Manish and Neha to Pune on next day. Both of them were referred for medical examination. Manish was arrested and after completion of investigation, police filed charge-sheet against Manish.

At the trial Neha states her age as running 17 years and admits her love affair with Manish. Her father states her age as running 16 years. Doctor states as per ossification test her age is in between 15 to 17 years.

Defence of Manish was that at the insistence of Neha, he eloped with her.

- o O o -

2010 परीक्षा दि. १८ डिसेंबर, २०१०

PAPER - I
पेपर क्रमांक - १

Civil Procedure Code, Transfer of Property Act, Specific Relief Act, Law of Contracts, Sale of Goods Act and Partnership Act

सिवील प्रोसिजर कोड, ट्रान्सफर ऑफ प्रॉपर्टी ॲक्ट, स्पेसिफिक रिलीफ ॲक्ट, लॉ ऑफ कॉन्ट्रॅक्ट्स, सेल ऑफ गुड्स ॲक्ट व पार्टनरशिप ॲक्ट

Time : 3 Hours

वेळ : ३ तास

Max. Marks : 100

गुण : १००

N.B. :

सूचना :

- (1) All questions are compulsory.
(१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (2) Question No. 1 carries 20 marks. All other questions carry equal marks i.e. 16 marks each.
(२) प्रश्न क्रमांक १ ला २० गुण असून उर्वरित सर्व प्रश्नांना समान म्हणजेच १६ गुण आहेत.
- (3) Your answers must be to the point and wherever possible quoting the specific provision of law will be appreciated.
(३) उत्तरे मुद्देसुद असावीत. आवश्यक तेथे कायद्यातील योग्य तरतुदींचा वापर स्वागतार्ह ठरेल.
- (4) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.
(४) उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (5) Number of optional question up to the prescribed number in the order in which questions have been solved, will only be assessed and excess answers of the question/s will not be assessed.
(५) ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.

P.T.O.

- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised."
- (६) "उदाहरणादाखल दिलेल्या प्रकरणाशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."
- (7) English version of the question shall be authentic in case of any type of any ambiguity.
- (७) कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) All questions can be attempted only in one language either in English or in Marathi as per option given in application form.
- (८) उमेदवाराने अर्जामध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे मराठी किंवा इंग्रजी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.

1. Write a judgment on the basis of the facts leading to dispute as narrated below either in Set 'A' or 'B'.
खाली नमुद केलेल्या संच 'अ' किंवा 'ब' यापैकी कोणत्याही एका वादविषयाच्या घटनांवर आधारित न्यायनिर्णय लिहा.

20

Note :

- (1) Frame proper issues on the basis of the pleadings of the parties.
- (2) Adhere to the contents of judgment as required under the Code of Civil Procedure.
- (3) Wherever necessary you may exercise discretion in filling up details while appreciating evidence in the judgment.
- (4) Give logical, legal and proper reasons in support of your findings and conclude the judgment with a proper operative order.
- (१) पक्षकारांच्या वादविषयासंदर्भातील कथनावर आधारित योग्य ते वादप्रश्न काढा.
- (२) दिवाणी आचार संहितेत अभिप्रेत असलेल्या मसुद्याप्रमाणेच न्यायनिर्णय लिहा.
- (३) न्यायनिर्णयात पुराव्याचे मूल्यमापन/विवेचन करतेवेळी तुमच्या कल्पनेनुसार आवश्यक त्या तपशीलवार घटनांची भर घाला.
- (४) तुमच्या निष्कर्षाच्या पुष्ट्यर्थ तर्कसंगत, कायदेशीर व योग्य कारणे लिहा. तसेच योग्य आणि परिणामकारक अंतिम आदेश लिहून न्यायनिर्णयाचा शेवट करा.

SET A

It is the case of the plaintiff that defendant nos. 1 and 2 are the owners of the suit-land bearing block no. 100, admeasuring 2 hectares, situated within the local limits of village Takli, Taluka and District Ahmednagar. The defendants gave the suit-land to the plaintiff for cultivation on crop-share basis for a period of 5 years i.e. from 1991-92 to 1995-96 by executing a 'Batai-patra' in his favour on 20.04.1991. The plaintiff was put in possession of the suit-land. He continued to be in possession of the suit-land even after the expiry of the period of five years. The defendants restrained the plaintiff from cultivating the suit-land on 15.09.1998. It is the contention of the plaintiff that he is in lawful and settled possession of the suit-land and that the defendants cannot dispossess him therefrom without due process of law. The plaintiff, therefore, filed the suit seeking the relief of perpetual injunction to restrain the defendants from disturbing his possession over the suit-land without due process of law.

The defendants filed written statement and opposed the claim of the plaintiff. They denied that they have delivered possession of the suit-land to the plaintiff for cultivation on crop-share basis, as claimed by him. They denied execution of 'Batai-patra' in favour of the plaintiff. According to them they are actually cultivating the suit-land and that the plaintiff is their agricultural-labourer. They were paying labour charges to the plaintiff. According to them, the plaintiff cannot seek the equitable relief of injunction against them since they are the rightful owners of the suit-land. On these grounds, they prayed that the suit may be dismissed with costs.

संच 'अ'

वादीचे कथन असे आहे की, दावा-जमिन गट क्र. १००, क्षेत्र २ हेक्टर, मौजे टाकळी, तालुका व जिल्हा अहमदनगर येथील असून प्रतिवादी क्र. १ व २ हे तिचे मालक आहेत. प्रतिवादी क्र. १ व २ यांनी दिनांक २०.०४.१९९१ रोजी वादीच्या हक्कात एक 'बटाई-पत्र' लिहून दिले आणि त्यानुसार त्यास दावा-जमिन ५ वर्षासाठी, म्हणजे सन १९९१-९२ पासून १९९५-९६ पर्यंत, पीकात हिस्सा घेण्याच्या बोलीने कसण्यासाठी दिली. वादीस दावा जमिनीचा प्रत्यक्ष ताबा देण्यात आला. पाच वर्षांचा कालावधी पूर्ण झाल्यानंतरही दावा-जमिन वादीच्याच ताब्यात राहिली. प्रतिवादींनी दिनांक १५.०९.१९९८ रोजी वादीस दावा-जमिन कसण्यास प्रतिबंध केला. वादीचे कथन असे आहे की दावा जमिनीवर त्याचा कायदेशीर व प्रस्थापित ताबा असल्याने योग्य ती कायदेशीर प्रक्रिया अवलंबिल्याशिवाय प्रतिवादी दावा जमिनीचा ताबा त्याच्याकडून काढून घेऊ शकत नाहीत. या कथनांच्या आधारावर वादीने दावा दाखल करून प्रतिवादींनी योग्य त्या कायदेशीर प्रक्रियेशिवाय दावा जमिनीवरील आपल्या ताब्यास हरकत-अडथळा करू नये असा कायमस्वरूपी मनाईहुकुम प्रतिवादींविरुद्ध मिळावा अशी मागणी केलेली आहे.

प्रतिवादींनी कैफियत दाखल करून वादीच्या मागणीस विरोध केला आहे. वादीने कथन केल्याप्रमाणे त्यांनी वादीस दावा-जमीन पीकात हिस्सा घेण्याच्या बोलीने कसण्यासाठी त्याच्या ताब्यात दिली आहे ही बाब त्यांनी नाकारली आहे. वादीच्या हक्कात बटाई-पत्र लिहून दिल्याचेही त्यांनी नाकारले आहे. त्यांचे कथन असे आहे की प्रत्यक्षात ते दावा-जमिन कसीत आहेत आणि वादी हा त्यांचा शेतमजूर आहे. ते वादीला शेतमजूरीची

P.T.O.

रक्कम देत होते. त्यांचे कथन असेही आहे की ते दावा जमिनीचे न्याय्य मालक असल्याने वादीस त्यांच्याविरुद्ध मनाईहुकुमासारखी समन्याय दाद मागता येणार नाही. या कारणांस्तव दावा खर्चासह रद्द कावा अशी प्रतिवादींनी मागणी केलेली आहे.

OR/किंवा

SET B

It is the case of the plaintiff that the defendant agreed to sell to him the suit-house bearing House No. 456, situated within the Municipal limits of Saswad for a consideration of ₹ 80,000/- by executing an agreement on 07.07.1979. The defendant received ₹ 10,000/- as earnest money. The sale deed was to be executed within 3 months and the balance amount was to be paid at that time. The defendant received the further sum of ₹ 20,000/- from the plaintiff on 10.09.1979 and acknowledged the receipt thereof under his signature. He further confirmed in writing about receipt of total amount of ₹ 30,000/- from the plaintiff. The defendant did not execute sale deed despite repeated requests made by the plaintiff. The plaintiff sent a notice dated 05.11.1979 to the defendant, expressed his readiness and willingness to pay the balance amount of ₹ 50,000/- and called upon the defendant to execute sale deed within 7 days from the date of receipt of the notice. The defendant received that notice, but neither replied to it nor complied with it. Hence, the plaintiff filed the suit for specific performance of contract of sale, for possession of the suit-house and for future mesne profits. He specifically pleaded that he has always been ready and willing to perform his part of the contract.

The defendant filed written statement and resisted the claims of the plaintiff. He stated that his signature was obtained on a blank paper, which has been used to create a false agreement of sale. He further stated that a contract of sale is bilateral in nature under which, both, the vendor and vendee have rights and obligations. Therefore, it has to be signed by both the parties. He stated that the agreement dated 07.07.1979 has not been signed by the plaintiff (i.e. the vendee). Therefore, it is neither a complete nor a valid agreement. Consequently, the plaintiff is not entitled to enforce the same. On these grounds, the defendant prayed for dismissal of the suit with costs.

Evidence of the parties

To prove genuineness of the agreement, the plaintiff examined himself as a witness, one Shankar who was the scribe of the agreement and one Jagdish, before whom the agreement was entered into. He further produced and proved the receipt dated 10.09.1979 whereby the defendant acknowledged receipt of ₹ 20,000/- and confirmed receipt of total amount of ₹ 30,000/-.

As against him, the defendant examined himself only as a witness to deny the claims of the plaintiff.

Submissions on behalf of the plaintiff in respect of validity of the agreement

The learned counsel for the plaintiff submitted that when an oral agreement to sell is valid, a written agreement signed by the vendor alone and delivered to the vendee, who, in turn, accepted it, would be a valid contract.

Submissions on behalf of the defendant

The agreement signed by the vendor alone would not be valid and enforceable.

संच 'ब'

वादीचे कथन असे आहे की, दाव्यातील घर क्र. ४५६, जे सासवड नगरपरीषदेच्या हद्दीत आहे, ते प्रतिवादीने त्यास दिनांक ०७.०७.१९७९ रोजी लिहून दिलेल्या करारनाम्यानुसार ₹ ८०,०००/- या किंमतीस विकण्याचे कबुल केले होते. प्रतिवादीने इसारा म्हणून ₹ १०,०००/- घेतलेत. खरेदीखत तीन महिन्यांच्या आत लिहून द्यावयाचे होते व त्यावेळी राहीलेली रक्कम अदा करावयाची होती. प्रतिवादीने वादीकडून दि. १०.०९.१९७९ रोजी आणखीन ₹ २०,०००/- घेतलेत व त्याच्या सहीनिशी सदर रक्कम मिळाल्याचे लिहून दिले. वादीकडून एकुण ₹ ३०,०००/- मिळाल्याचेही मान्य व कबुल असल्याचे त्याने लिहून दिले. वादीने अनेकदा विनंत्या करूनही प्रतिवादीने खरेदीखत लिहून दिले नाही. वादीने दि. ०५.११.१९७९ रोजी प्रतिवादीस नोटीस पाठवून आपण बाकी राहीलेली रक्कम ₹ ५०,०००/- देणेस तयार व इच्छुक असून नोटीस मिळाल्यापासून ७ दिवसांच्या आत खरेदीखत लिहून द्यावे, असे कळविले. प्रतिवादीस ती नोटीस मिळाली परंतु त्याने तिस उत्तरही दिले नाही किंवा तिचे पालनही केले नाही. त्यामुळे वादीने विक्री करारनाम्याची अंमलबजावणी व्हावी, दाव्यातील घराचा ताबा मिळावा व पुढील दरम्यानचे उत्पन्न मिळावे यासाठी प्रतिवादीविरुद्ध दावा दाखल केला. आपण करारनाम्यातील आपल्या हिश्याच्या भागाचे/अटीचे पालन करण्यास सदैव तयार व इच्छुक असल्याचे वादीने दाव्यात स्पष्टपणे नमुद केले.

प्रतिवादीने कैफियत दाखल करून वादीच्या मागण्यांना विरोध दर्शविला. त्याचे कथन असे की, त्याची सही एका कोऱ्या कागदावर घेण्यात आली असून त्याचा खोटा विक्रीचा करारनामा तयार करण्यासाठी गैरवापर करण्यात आलेला आहे. त्याचे कथन असेही आहे की, विक्रीचा करार हा उभयपक्षी करार असल्याने त्यानुसार विक्रेता व खरेदीदार या दोघांसाठीही काही हक्क व कर्तव्ये/बंधनेनिर्माण होतात. त्यामुळे विक्रीकरार हा त्या दोघांनीही स्वाक्षरांकित केला पाहिजे. प्रतिवादीचे कथन असे आहे की, दि. ०७.०७.१९७९ रोजीच्या करारनाम्यावर वादीची सही नाही. त्यामुळे तो पूर्ण तसेच विधीग्राह्य नाही. परिणामी, वादी त्या करारनाम्याची अंमलबजावणी करून घेऊ शकत नाही. या कारणांस्तव दावा खर्चासह रद्द कावा अशी प्रतिवादीची मागणी आहे.

पक्षकारांचा पुरावा

करारनाम्याचा खरेपणा सिद्ध करण्यासाठी वादीने स्वतःस साक्षीदार म्हणून तपासले तसेच करारनामा लिहीणारा नामे 'शंकर' आणि ज्याच्यासमोर करार ठरला तो 'जगदीश' यांनाही तपासले. दि. १०.०९.१९७९ रोजी वादीकडून ₹ २०,०००/- घेतल्याचे व एकुण रक्कम ₹ ३०,०००/- मिळाल्याचे कबुल व मान्य असल्याचे प्रतिवादीने लिहून दिल्याबाबतची पावतीही वादीने हजर केली व सिद्ध केली.

प्रतिवादीने वादीचे दाव्यातील कथन व मागण्या नाकारण्यासाठी केवळ स्वतःलाच साक्षीदार म्हणून तपासले.

P.T.O.

करारनाम्याच्या वैधतेविषयी वादीतर्फे करण्यात आलेल युक्तिवाद

वादीच्या वकीलांचे प्रतिपादन असे की, जेव्हा की तोंडी विक्रीचा करारनामासुद्धा विधीग्राह्य असतो, तेव्हा केवळ विक्रेत्याने सही केलेला, खरेदीदाराच्या सुपुर्द केलेला व खरेदीदाराने स्विकारलेला लेखी करारनामा निश्चितपणे विधीग्राह्य असेल.

प्रतिवादीतर्फे युक्तिवाद

केवळ विक्रेत्याने सही करून दिलेला करारनामा विधीग्राह्य व अंमलबजावणी-योग्य राहणार नाही.

2. Write notes on any **four** of the following : 16
 खालीलपैकी कोणत्याही **चार** संदर्भात टिपा लिहा :

- (a) Compromise of suit
- (अ) दाव्याची आपसात तडजोड
- (b) Supplemental proceedings
- (ब) पूरक कारवाई प्रक्रिया
- (c) Interest
- (क) व्याज
- (d) Arrest before judgment
- (ड) न्यायनिर्णयापूर्वीची अटक
- (e) Procedure on parties defying orders of Court and committing breach of undertaking to Court
- (इ) पक्षकारांनी न्यायालयाच्या आदेशांची अवगणना/अवमानना केल्यास तसेच न्यायालयास दिलेल्या वचनाचा भंग केल्यास अवलंब करण्याची पद्धत

3. Write notes on any **four** of the following : 16
 खालीलपैकी कोणत्याही **चार** संदर्भात टिपा लिहा :

- (a) Personal bars to the relief of specific performance of a contract
- (अ) कराराच्या विनिर्दिष्ट पालनाच्या मार्गातील वैयक्तिक प्रतिबंध
- (b) The persons entitled to obtain specific performance
- (ब) कराराचे विनिर्दिष्ट पालनाचे हक्क असलेल्या व्यक्ति
- (c) Suit under the Specific Relief Act by a person dispossessed of immovable property
- (क) अचल मालमत्तेच्या कब्जातून बेदखल झालेल्या व्यक्तीचा विनिर्दिष्ट अनुतोष कायद्याखालील दावा
- (d) Condition and warranty
- (ड) प्रमुख शर्त/अट आणि आश्वासन (दुय्यम शर्त/अट)
- (e) Rights of unpaid seller of goods
- (इ) मालाच्या अदत्तविक्रेत्याचे अधिकार

4. Write notes on any **four** of the following : 16
 खालीलपैकी कोणत्याही **चार** संदर्भात टिपा लिहा :
 (a) Quasi-contracts
 (अ) आभासी करार
 (b) Contingent contracts
 (ब) घटनावलंबी करार
 (c) Unlawful considerations/objects of an agreement
 (क) कराराचे बेकायदेशीर प्रतिफल/हेतु
 (d) Rights and liabilities of a minor partner
 (ड) अज्ञान भागीदाराचे अधिकार व जबाबदाऱ्या
 (e) Procedure for registration of a partnership firm
 (इ) भागीदारी संस्थेच्या नोंदणीची पद्धत
-
5. Write notes on any **two** of the following : 16
 खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** संदर्भात टिपा लिहा :
 (a) Right to lodge caveat and the caveat rules framed by the Bombay High Court
 (अ) सावधानपत्र दाखल करण्याचा अधिकार व मुंबई उच्च न्यायालयाने तयार केलेले सावधानपत्राचे नियम
 (b) Modes of paying money under decree
 (ब) हुकुमनाम्यानुसार पैसे भरणे करण्याच्या पद्धती/मार्ग
 (c) Res-judicata and constructive Res-judicata
 (क) प्राडन्याय आणि अर्थापन्न प्राडन्याय
-
6. Answer any **two** of the following : 16
 खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** प्रश्नांची उत्तरे लिहा :
 (a) What is meant by "Transfer of property"? What property can and what property cannot be transferred ?
 (अ) "मालमत्तेचे हस्तांतरण" म्हणजे काय ? कोणती मालमत्ता हस्तांतरीत करता येते व कोणती मालमत्ता हस्तांतरीत करता येत नाही ?
 (b) What is meant by "Sale" of immovable property ? What are the liabilities of a seller of immovable property before and after completion of the sale ?
 (ब) स्थावर मालमत्तेची "विक्री" म्हणजे काय ? स्थावर मालमत्तेच्या विक्रेत्याच्या विक्री पूर्ण होण्यापूर्वी व त्यानंतरच्या जबाबदाऱ्या कोणत्या ?
 (c) Explain fully the doctrine of 'Lis Pendens'.
 (क) 'प्रलंबित वाद' तत्वाचे सविस्तर विवेचन करा.
-

दिवानी न्यायाधीश (क.स्त.) व न्यायदंडाधिकारी (प्रथम वर्ग)

मुख्य परीक्षा - २०१०

ATN

२०१०

परीक्षा दि. १२ डिसेंबर, २०१०

२०१०

PAPER - II

पेपर क्रमांक - २

**Indian Penal Code, Evidence Act,
Code of Criminal Procedure, Essay on Current Legal Topic**

**इंडियन पिनल कोड, एक्वीडन्स ॲक्ट,
कोड ऑफ क्रिमिनल प्रोसिजर, करंट लिगल टॉपिकवरील निबंध**

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

वेळ : ३ तास

गुण : १००

N.B. :

सूचना :

(1) Question Nos. 12 and 13 are **compulsory**.

(१) प्रश्न क्रमांक १२ व १३ **अनिवार्य** आहेत.

(2) Answer any **six** from the remaining questions.

(२) उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही **सहा** प्रश्न सोडवावेत.

(3) Marks to each question are indicated by figure in the margin on right hand.

(३) प्रश्नासमोरील उजव्या बाजूच्या समासातील अंक गुण दर्शवितात.

(4) Number of optional question upto the prescribed number in the order in which questions have been solved, will only be assessed and excess answers of the question/s will not be assessed.

(४) ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणार्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.

(5) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.

(५) उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.

P.T.O.

(6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised."

(६) "उदाहरणदाखल दिलेल्या प्रकरणांशिवाय- उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."

(7) English version of the question shall be authentic in case of any type of any ambiguity.

(७) कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.

(8) All questions can be attempted only in one language either in English or in Marathi as per option given in application form.

(८) उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे मराठी किंवा इंग्रजी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.

1. Explain procedure regarding trial of a Summons case. 10
न्यायदंडाधिकारी यांनी समन्स खटल्याच्या संपरीक्षेसाठी अंगीकारणेची पद्धत स्पष्ट करा.

2. Write notes on any **two** : 10
टिपालिहा-कुठल्याही दोन :

(A) Magistrate's powers of imposing sentences

(अ) न्यायदंडाधिकारी यांना असलेले शिक्षा देण्याचे अधिकार

(B) Detention of accused in custody during investigation of crime

(ब) गुन्ह्यांचे अन्वेषण काळात आरोपीस हवालतीत स्थानबद्ध करणे

(C) Grant of bail in cases of bailable and non-bailable offences by a Court other than High Court or Sessions Court

(क) उच्च न्यायालय व सत्र न्यायालय यांखेरीज अन्य न्यायालयां कडून जामिनपात्र व अजामिनपात्र गुन्ह्यांत मंजुरकेला जाणारा जामिन

(D) Cognizable and non-cognizable offences

(ड) दखलपात्र व अदखलपात्र गुन्हे

3. (a) How a Magistrate of the first class can take cognizance of any offence ?
 (b) How and when a Magistrate of the first class can issue process in a private complaint ? 5+5=10
- (अ) न्यायदंडाधिकारी प्रथम वर्ग यांना अपराधांची दखल कशी घेता येते ?
 (ब) न्यायदंडाधिकारी प्रथम वर्ग हे केव्हा आणि कशा प्रकारे खाजगी तक्रार प्रकरणात आदेशिका काढू शकतात ?

4. Write notes on any *two* : 10
 टीपा लिहा-कुठल्याही दोन :
- (A) Assault and Criminal force
 (अ) हमळा आणि फौजदारीपात्र बलप्रयोग
- (B) Robbery and Dacoity
 (ब) जबरी चोरी आणि दर वड़ा
- (C) Kidnapping and Abduction
 (क) अपनयन आणि अपहरण
- (D) Abetment and Criminal conspiracy
 (ड) अपप्रेरणा आणि फौजदारी कट

5. What is culpable homicide ? Explain when it amounts to murder and when it does not amount to murder. 10
 सदोष मनुष्यवध म्हणजे काय ? सदोष मनुष्यवध केंव्हा 'खून' असू शकतो व केंव्हा असू शकत नाही याचे स्पष्टीकरण करा.

6. Discuss provisions regarding cruelty to a woman by her husband or his relatives and abetment by them to commit suicide. 10
 एखाद्या स्त्रीच्या पतीने कींवा त्याच्या नातेवाईकांनी तीला क्रूर वागणूक देणे आणि तीला आत्महत्या करणेस अपप्रेरित करणे यासंबंधीच्या तरतुदींचे विवेचन करा.

7. Write notes on any *two* :

5+5=10

टिपा लिहा-कुठल्याही दोन :

(A) Admission and Confession

(अ) कबुली आणि कबुली जबाब

(B) Public Document

(ब) सार्वजनिक दस्तऐवज

(C) Use of previous statement in writing of a witness during the trial

(क) साक्षीदारा ने पुर्वी केलेल्या लेखी कथनांचा संपरीक्षेत होणारा उपयोग

(D) Estoppel

(ड) प्रतिष्टंभ

8. Explain the provisions relating to admissibility of oral evidence at variance with the terms of a contract in between the parties reduced into writing by them.

10

उभय पक्षांनी त्यांचेतील कराराच्या अटी लेखी दस्तऐवजाचे स्वरूपात नमूद केव्या असताना त्यांचेशी विसंगत कींवा वेगळ्या स्वरूपाच्या तोंडी पुराव्याच्या स्वीकृतीबाबत असलेल्या तरतुदींचे स्पष्टीकरण करा.

9. What is presumption ? State the provisions regarding presumption as to abetment of suicide by a married woman and dowry death of a married woman.

10

गृहीतक म्हणजे काय ? विवाहीत स्त्रीला आत्महत्या करण्यास अपप्रेरणा देण्या संबंधीचे तसेच विवाहीत स्त्रीच्या हुंडाबळी संबंधी असलेल्या गृहीतकांच्या तरतुदी स्पष्ट करा.

10. Discuss the provisions relating to grant of maintenance under the Code of Criminal Procedure, 1973.

10

फौजदारी प्रक्रीया संहिता, १९७३ यांतील निर्वाहासंबंधीच्या तरतुदींचे विवेचन करा.

11. (a) What is primary and secondary evidence ? When is the secondary evidence admissible ?

(b) How the execution of a document can be proved ?

10

(अ) अव्वल पुरावा आणि दुय्यम पुरावा म्हणजे काय ? दुय्यम पुरावा केंव्हा देता येतो ?

(ब) एखादा दस्तऐवज कसा शाबित करता येतो.

12. Write an essay on any **one** of the following :

20

- (a) Child Labour in Indian Society
- (b) White Collared Crime – Cyber Crime

निबन्ध लीहा कुठल्याही **एका** विषयावर :

- (अ) बाल कामगार – भारतीय समाजातील
- (ब) सायबर गुन्हेगारी – प्रतिष्ठीत गुन्हेगारी

13. Write Judgement on the following facts :

20

Narmada, the wife of accused no. 1 was living with her brother Gangaram because of the estrangement between the spouses. Cases against each other were pending in the courts. On the date of incident at 10 a.m. she alongwith her brother and his wife Chameli was taking cattle to the river. Accused no. 1 obstructed them and asked Narmada to come with him. She refused. A1 got annoyed and gave blows on her hand with iron bar. At that moment four brothers of the accused no. 1 (A2 to A5) joined him. A2 gave axe blow on the right leg of Gangaram causing compound fracture to him. A3 assaulted Chameli by giving fist and kicks blows to her. All the five accused then went to the hut in the field of the uncle of Gangaram, named Bangdu where all of them assaulted Bangdu by entering into the hut and gave fists and kicks blows to him. Bangdu lodged report in the Police Station at 8 p.m. on the same day.

At the trial injured persons stated the incident as it is. Out of the four eye-witnesses, the adjoining field owners, two supported the prosecution case and two turned hostile. Injuries were proved by the Doctor who examined them but the X-ray report was not proved as the X-ray technician was not examined. Defence of the accused is of total denial.

खालील तथ्यांवर आधारित निकाळपत्र लीहा :

नर्मदा म्हणजे आरोपी नं. 1 यांची पत्नी जी तीन वर्षांपासून आ.नं. १ व तीच्यात वाद झाल्यामुळे भाउ गंगाराम यांचेकडे रहात होती व त्या दोघामध्ये न्यायालयात प्रकरणेही प्रविष्ट होती अशी घटनेचे दिवशी भाउ गंगाराम व चमेली यांचे सोबत सकाळी १० वाजता गुरे घेवून नदीकडे जात होती. वाटेत आ.नं. १ याने त्यांना अडविले आणि आरोपी नं. १ ह्याने नर्मदा होस तीच्या सोबत नांदण्यास यावे म्हणून सांगितले. नर्मदाहीने नकार दीला त्यावर आ.नं. १ याने चिडुन जावून तीच्या हातावर लोखंडी सळीने फटके मारले. त्याच वेळी आ.नं. १ चे चार भाउ (आ. २ ते आ. ५) हे देखील तेथे आले व त्यांतील आ. २ याने हातातील कुऱ्हाडीने गंगारामचे उजवे पायावर वार केले त्यामुळे त्याच्या उजव्या पायाच्या पोटरीची हाडे मोडली आ.नं. ३ याने चमेलीवर हल्ला करून तीला लाथाबुक्क्यांनी मारले नंतर हे पाचही आरोपी गंगारामचे काका बांगडु यांचे जवळच असलेल्या शेतातील झोपडीत शिरले आणि तेथे त्यांनी बांगडु यांचेवर लाथाबुक्क्यांनी मारहाण करून हल्ला केला. बांगडु यांनी त्याच दिवशी संध्याकाळी ८ वाजता फीर्याद पोलीस स्टेशनल दीली.

P.T.O.

कोर्टापुढे सर्व जखमी इसमांनी घटनेप्रमाणे सांगितले. शेजारचे शेतमालकांपैकी चार प्रत्यक्षदर्शी साक्षीदारांपैकी दोन जणांनी फीर्यादीपक्षास साथ दिली तर दोन साक्षीदार फीतूर झाले व त्यांनी काहीही पुरक सांगितले नाही. डॉक्टर ज्यांनी जखमींना तपासून प्रमाणपत्रे दिली होती त्यांनी जखमा झाल्याचे सांगितले तरी 'क्ष'-किरण अहवाल शबित होवू शकल नाही कारण 'क्ष'-किरण तज्ञ तपासले गेले नाहीत. आरोपींनी संपूर्ण नकारात्मक बचाव घेतला.

2011

२०११

Paper – I

पेपर क्रमांक : १

Civil Procedure Code, Transfer of Property Act, Specific Relief Act, Law of Contracts, Sale of Goods Act and Partnership Act

सिवील प्रोसिजर कोड, ट्रान्सफर ऑफ प्रॉपर्टी अॅक्ट, स्पेसिफिक रिलीफ अॅक्ट,
लॉ ऑफ कॉन्ट्रॅक्ट्स, सेल ऑफ गुड्स अॅक्ट व पार्टनरशिप अॅक्ट

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

वेळ : ३ तास

गुण : १००

N.B. :

सूचना :

(1) *All questions are compulsory.*

(१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(2) *Question No. 1 carries 20 marks. All other questions carry equal marks i.e. 16 marks each.*

(२) प्रश्न क्रमांक १ ला २० गुण असून उर्वरित सर्व प्रश्नांना समान म्हणजेच १६ गुण आहेत.

(3) *Your answers must be to the point, wherever possible quoting the specific provisions of law.*

(३) उत्तरे मुद्देसुद असावीत. आवश्यक तेथे कायद्यातील तरतुदी नमूद कराव्यात.

(4) *Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.*

(४) उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.

(5) *Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.*

(५) ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.

P.T.O.

SEAL

- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised".
- (६) उदाहरणादाखल दिलेल्या प्रकरणाशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.
- (7) English version of the question shall be authentic in case of any type of any ambiguity.
- (७) कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) All questions can be attempted only in one language either in **English** or in **Marathi** as per option given in the application form.
- (८) उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे मराठी किंवा इंग्रजी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.

1. Write a Judgement on the basis of the facts narrated below :

खाली नमूद केलेल्या कथनावरून न्यायनिर्णय लिहा :

While writing Judgement :

- Adhere to the contents of Judgement as required under the code of civil procedure.
- Frame and answer the issues properly.
- Wherever necessary, fill up details from your imagination.
- Give legal, logical and proper reasons for your findings.
- Conclude the Judgement with a proper operative order.

न्यायनिर्णय लिहिताना :

- अ) दिवाणी आचार संहितेमध्ये अभिप्रेत असलेल्या मसूद्याचे पालन करा.
- ब) योग्य ते मुद्दे काढा आणि त्यांची योग्य ते उत्तरे लिहा.
- क) जरूरीप्रमाणे तुमच्या कल्पनाशक्तीनुसार तपशील द्या.
- ड) तुमच्या निष्कर्षाच्या पुष्ट्यर्थ तर्कसंगत, कायदेशीर व योग्य कारणे द्या.
- इ) योग्य तो अंतिम आदेश लिहून न्यायनिर्णयाचा शेवट करा.

Averments in the Complaint

Plaintiff claims that he is the owner and possessor of the agricultural land bearing Survey no. 66 admeasuring 5 Acres and 20 Ares situated at Thane. It is his ancestral property. Defendant's land bearing Survey no. 65 adm. 3 Acres and 5 Ares is situated on western side of his land. Defendant has no concern of whatsoever nature in the suit land. However, recently when Plaintiff got the suit land measured, it was noticed that Defendant has committed encroachment in the suit land to the extent of 1 Acre and 5 Ares from western side. Plaintiff called upon the Defendant to remove the encroachment but defendant refused to do so. Hence Plaintiff is constrained to file this suit for removal of encroachment and delivery of possession of encroached portion.

Averments in the Written Statement

Defendant denied Plaintiff's suit in toto and contended interalia that the alleged encroached portion is the part and parcel of his land bearing Survey no. 65. He is the lawful owner and in possession of the same for the last more than 50 years. There is no question of his committing encroachment on Plaintiff's suit land. Hence Plaintiff cannot be entitled to its possession.

In the alternate, defendant states that for the last more than 50 years he is in continuous, open and peaceful possession of the alleged encroached portion in the suit land, to the knowledge of the plaintiff he has become owner by way of adverse possession. Plaintiff's suit is thus barred by limitation. Hence on this ground also Plaintiff's suit is liable to be dismissed with costs.

P.T.O.

वादपत्रातील कथने

वादीचे असे म्हणजे आहे की, ठाणे येथील सर्व्हे नं. ६६ एकूण ५ एकर २० आर या शेतजमिनीचा तो मालक व कब्जेदार आहे. ही त्याची वडिलोपार्जित मिळकत आहे. प्रतिवादीची जमीन सर्व्हे नं. ६५ एकूण ३ एकर ५ आर ही वादीचे दावामिळकतीच्या पश्चिमेस आहे. प्रतिवादीचा दावामिळकतीत कसल्याहि प्रकारचा संबंध नाही. असे असूनही अलीकडे जेव्हा वादीने दावामिळकतीची मोजणी करून घेतली तेव्हा असे आढळून आले की प्रतिवादीने पश्चिमेकडून दावामिळकतीत १ एकर ५ आर इतके अतिक्रमण केलेले आहे. वादीने प्रतिवादीस हे अतिक्रमण काढून घेण्यास सांगितले तेव्हा प्रतिवादीने नकार दिला. म्हणून वादीस प्रस्तुतचा दावा हा हे अतिक्रमण काढून अतिक्रमित जमिनीचा ताबा मिळणेसाठी दाखल करणे भाग पडले आहे.

कैफियती मधील कथने

प्रतिवादीने वादीचा दावा पूर्णपणे नाकारला असून असे म्हटले आहे की तथाकथित अतिक्रमित जमीन ही प्रतिवादीची जमीन सर्व्हे नं. ६५ चाच अविभाज्य भाग आहे. तो या जमिनीचा गेली ५० वर्षांहून अधिक काळ मालक व कब्जेदार आहे. त्यामुळे त्याने वादीचे जमिनीवर अतिक्रमण करण्याचा प्रश्नच उद्भवत नाही.

वैकल्पिकरीत्या प्रतिवादीचे असेही म्हणणे आहे की, ज्याअर्थी गेली ५० हून अधिक वर्षे तो या तथाकथित अतिक्रमित जागेच्या ताब्यात अव्याहतपणे, उघडपणे आणि शांततेने वादीच्या माहितीत आहे, त्या अर्थी विरुद्ध ताब्याने ही तो मिळकतीचा मालक झालेला आहे. वादीच्या दाव्याला मुदतीच्या कायद्याचा ही बाध येतो. या कारणावरूनही वादीचा दावा खर्चासह रद्द होण्यास पात्र आहे.

2. Answer **any two** of the following sub-questions :

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

a) Discuss the statement "courts shall have jurisdiction to try all suits of a civil nature".

अ) “न्यायालयांना दिवाणी स्वरूपाच्या सर्व दाव्यांची संपरीक्षा करण्याची अधिकारिता असेल” या विधानाची चर्चा करा.

b) Discuss provisions relating to suits by or against minors.

ब) अज्ञान व्यक्तिने वा अज्ञान व्यक्ति विरुद्ध दावे दाखल करण्या संबंधीच्या तरतूदींची चर्चा करा.

c) Discuss whether Rejection and Return of Plaint is one and same. If yes, in which ways ? If not, in which ways ?

क) वादपत्र फेटाळणे आणि वादपत्र परत करणे हे एकच आहे का ? असल्यास कशा प्रकारे ? नसल्यास कशा प्रकारे, याची चर्चा करा.

3. Write short notes on **any four** of the following :

खालीलपैकी कोणत्याही चार संदर्भात टिपा लिहा :

a) Foreign Judgements - presumptions and conclusiveness.

अ) परदेशी न्यायनिर्णय - गृहितके आणि निर्णायकक्षमता.

b) Difference between Reference, Review and Revision.

ब) न्यायनिर्णयाचे निर्देशन, पुनर्निरीक्षण, पुनर्विलोकन यामधील फरक.

c) Execution of Decree for Partition.

क) वाटपाच्या हुकुमनाम्याची अंमलबजावणी.

d) Relations of partners interse.

ड) भागीदारांचे परस्परांशी संबंध.

e) Conditions and warranties.

इ) अटी आणि आश्वासने.

4. Answer **any two** of the following sub-questions.

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

a) Discuss the statement "Jurisdiction to decree specific performance of contract is discretionary".

अ) “विशिष्ट पूर्ततेचा हुकुमनामा देण्याची न्यायाधिकार कक्षा मर्जीनुसार आहे” या विधानाची चर्चा करा.

b) Discuss provisions relating to temporary and perpetual Injunctions.

ब) तात्पुरत्या आणि कायमच्या मनाई हुकुमा बाबतच्या तरतूदींची चर्चा करा.

c) Discuss difference between suit for possession of immoveable property based on title and based on previous possession.

क) अचल मिळकतीचा ताबा मागण्यासाठी मालकी हक्कावर आधारित आणि पूर्व ताब्यावर आधारित या दोन्ही दाव्यांमधील फरकांची चर्चा करा.

5. Answer **any two** of the following sub-questions :

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

a) Discuss the statement "All agreements are not contracts but all contracts are agreements".

अ) “सगळे करारनामे करार नसतात परंतु सगळे करार करारनामे असतात” या विधानाची चर्चा करा.

b) Discuss difference between "Indemnity and Guarantee" and "Bailment and Pledge".

ब) “क्षतिपूर्ती आणि हमी” तसेच “जमानत आणि तारण” या मधील फरकांची चर्चा करा.

c) Discuss provisions relating to performance of Reciprocal promises.

क) परस्पर अभिवचनांचे पालन करण्याच्या संबंधातील तरतूदींची चर्चा करा.

6. Answer **any two** of the following sub-questions :

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

a) Discuss the modes by which transfer of property takes place by acts of the parties.

अ) पक्षकारांच्या कृतीद्वारे विविध प्रकारे होणाऱ्या मालमत्ता हस्तांतरणा विषयी चर्चा करा.

b) Elaborate on your understanding of the statement, " Once a mortgage always a mortgage".

ब) “एकदा गहाणाचा व्यवहार केला की तो नेहमी गहाणाचाच व्यवहार असतो ” या वाक्याचा तुम्हाला समजलेला अर्थ सविस्तर सांगा.

c) Discuss the various modes in which the lease stands determined.

क) भाडेपट्ट्याची समाप्ती ज्या विविध प्रकारांनी होते त्यांची चर्चा करा.

2011

२०११

PAPER – II

पेपर क्रमांक : २

**Indian Penal Code, Evidence Act,
Code of Criminal Procedure, Essay on Current Legal Topic**
इंडियन पिनल कोड, एव्हीडन्स ॲक्ट,
कोड ऑफ क्रिमिनल प्रोसिजर, करंट लिगल टॉपिकवरील निबंध

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

वेळ : ३ तास

गुण : १००

Note :

सूचना :

(1) Question Nos. 9 and 10 are compulsory.

(१) प्रश्न क्रमांक ९ व १० अनिवार्य आहेत.

(2) Answer any six from the remaining questions.

(२) उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही सहा प्रश्न सोडवावेत.

(3) Marks to each question are indicated by figure in the margin on the right hand side.

(३) प्रश्नासमोरील उजव्या बाजूच्या समासातील अंक गुण दर्शवितात.

(4) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.

(४) ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.

(5) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.

(५) उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.

(6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised".

(६) उदाहरणदाखल दिलेल्या प्रकरणांशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.

P.T.O.

SEAL

(7) *English* version of the question shall be authentic in case of any ambiguity.

(७) कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.

(8) *All questions can be attempted only in one language either in English or in Marathi as per the option given in the application form.*

(८) उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे मराठी किंवा इंग्रजी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.

-
1. Explain procedure regarding trial of a warrant case on police report and otherwise than on police report by magistrates.	10
१. पोलीसानी दाखल केलेल्या दोषारोप पत्रावरून व खाजगी फिर्यादीवरून दाखल झालेल्या वारंट खटल्याच्या संपरीक्षेसाठी न्यायदंडाधिकाऱ्यानी अंगिकारणेची पद्धत स्पष्ट करा.	१०
-
2. Explain provisions regarding disposal of property in a criminal case right from investigation into a crime till conclusion trial.	10
२. फौजदारी खटल्यातील गुन्ह्यातील पोलीस तपासापासून त्या खटल्याचा निकाल होईपर्यंत त्यातील मुद्देमाल विल्हेवाटी संबंधीच्या तरतुदी स्पष्ट करा.	१०
-
3. Write notes on any two :
३. कोणत्याही दोन टीपा लिहा :
(a) Forfeiture of maintenance right by a wife.	5
(अ) पत्नीचा पोटगीचा अधिकार गमावणे.	५
(b) Police custody and magisterial custody.	5
(ब) पोलीस ताबा व न्यायालयीन ताबा.	५
(c) First information report and complaint.	5
(क) पहिली खबर व खाजगी फिर्याद.	५
(d) Bailable and Non-bailable offences under the Indian Penal Code and other laws.	5
(ड) भारतीय दंड संहिता व अन्य कायद्यातील जामीनपात्र व अजामीनपात्र अपराध.	५
-

4. Explain Theft, Extortion and Robbery. When is Theft a Robbery ? When is Extortion a Robbery ? 10
४. चोरी, बलादग्रहण व जबरी चोरी स्पष्ट करा. चोरी ही जबरी चोरी केव्हा होते ? बलादग्रहण ही जबरी चोरी केव्हा होते ? १०

5. Write notes on **any two** :

५. कोणत्याही दोन टीपा लिहा :

- (a) Mischief. 5
- (अ) आगळीक. ५
- (b) Wrongful restraint and Wrongful confinement. 5
- (ब) गैर निरोध व गैर परिरोध. ५
- (c) Hurt and Grievous hurt. 5
- (क) दुखापत व जबर दुखापत. ५
- (d) Criminal trespass and House trespass. 5
- (ड) फौजदारीपात्र अतिक्रमण व गृह अतिक्रमण. ५

6. Write notes on **any two** :

६. कोणत्याही दोन टीपा लिहा :

- (a) Proved, Disproved and Not Proved. 5
- (अ) शाबीत, नाशाबीत व बिनशाबीत. ५
- (b) Opinion of experts. 5
- (ब) तज्ञांची मते. ५
- (c) Direct oral evidence. 5
- (क) प्रत्यक्ष तोंडी पुरावा. ५
- (d) Fact-in-issue and relevant fact. 5
- (ड) वाद तथ्ये व संबंधित तथ्ये. ५

7. Explain "contradiction" and "corroboration" and their use in evidence. 10

७. "कथन-विरोध" व "परिपुष्टी" व त्यांचा पुराव्यात उपयोग स्पष्ट लिहा. १०

P.T.O.

8. Explain order of examinations of witnesses and whether a witness not examined-in-chief is allowed to be cross-examined by an adverse party. 10

८. साक्षीदार तपासण्यांचा क्रम व सरतपासणी न घेतलेल्या साक्षीदाराची उलट तपासणी घेणेची परवानगी विरुद्ध पक्षाला दिली जाते काय हे स्पष्ट करा. १०

9. Write an essay on any one : 20

९. कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा : २०

(a) Mediation.

(अ) मध्यस्थी.

(b) Right to Information.

(ब) माहितीचा अधिकार.

(c) Human Rights.

(क) मानवाधिकार.

10. Write judgement on following alleged facts : 20

Accused No. 1 to 3 are husband, father-in-law and mother-in-law respectively of Archana. Two years after her marriage, they all started taunting her alleging that she was of evil luck as one year after her marriage, her husband's unmarried younger brother died of heart-attack; her husband lost his job and she was incapable to conceive a child. This led her to frustration and mental agony. She, therefore, thought to end her life. She narrated all incidents to her parents. On her report police registered crime and recorded statements of her parents and neighbour of the accused. Police presented chargesheet against all the accused.

At the trial, Archana and her parents were examined. They deposed the incidents as they were. However a neighbour of the accused turned hostile. Defence of all the accused is of total denial.

१०. खालील कथित तथ्यांवर आधारीत न्यायनिर्णय लिहा : २०

आरोपी क्र. १ ते ३ हे अर्चनाचे अनुक्रमे पति, सासरे व सासू आहेत. तिच्या विवाहाच्या दोन वर्षांनंतर ते सर्व तिला टोमणे मारू लागले की, ती काळ्या पायाची आहे, कारण तिच्या विवाहाच्या एक वर्षांनंतर तिच्या पतिचा अविवाहीत लहान भाऊ हृदयरोगाने मरण पावला; तिच्या पतिची नोकरी गेली व ती मुल होण्यास असमर्थ आहे. त्यामुळे तिला नैराश्य आले व मानसिक यातना झाल्या. म्हणून तिने आपले जीवन संपविण्याचा विचार केला. तिने सर्व घटना तिच्या आईवडिलांना सांगितल्या. तिच्या खबरीवरून पोलीसानी अपराध दाखल केला आणि तिच्या आईवडिलांचा व आरोपींच्या शेजाऱ्यांचे जबाब घेतले. पोलीसानी सर्व आरोपी विरुद्ध दोषारोप पत्र दाखल केले. संपरीक्षेची वेळी अर्चना व तिच्या आईवडिलांना साक्षीदार म्हणून तपासले. त्यानी घटना जशा घडल्या तसे सांगितले. परंतु आरोपींचा शेजारी फितूर झाला. संपूर्ण नकारात्मक आरोपींचा बचाव आहे.

2012

२०१२

PAPER - I

पेपर क्रमांक - १

Civil Procedure Code, Transfer of Property Act, Specific Relief Act, Law of Contracts, Sale of Goods Act and Partnership Act

सिवील प्रोसिजर कोड, ट्रान्सफर ऑफ प्रॉपर्टी अॅक्ट, स्पेसीफिक रिलिफ अॅक्ट, लॉ ऑफ कॉन्ट्रॅक्ट्स, सेल ऑफ गुड्स अॅक्ट व पार्टनरशिप अॅक्ट

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

वेळ : ३ तास

गुण : 100

Note :

सूचना :

(1) *All questions are compulsory.*

(१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(2) *Question No. 1 carries 20 marks. All other questions carry equal marks i.e. 16 marks each.*

(२) प्रश्न क्रमांक १ ला २० गुण असून उर्वरित सर्व प्रश्नांना समान म्हणजेच १६ गुण आहेत.

(3) *Your answers must be to the point, wherever possible quoting the specific provision of law.*

(३) उत्तरे मुद्देसुद असावीत. आवश्यक तेथे कायद्यातील तरतुदी नमूद कराव्यात.

(4) *Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.*

(४) उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.

(5) *Wherever option has been given, only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.*

(५) ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील. उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.

P.T.O.

- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including one's own), signature, address or any indication of one's identity anywhere inside the answer book otherwise he/she will be penalised."
- (६) "उदाहरणादाखल दिलेल्या प्रकरणाशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."
- (7) **English** version of the question shall be authentic in case of any ambiguity.
- (७) कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, **इंग्रजी** भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) **All** questions have to be attempted only in one language, either in **English** or in **Marathi** as per the option given in application form.
- (८) उमेदवाराने अर्जामध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार **सर्व** प्रश्नांची उत्तरे **इंग्रजी** किंवा **मराठी** यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.

1. Write a Judgement on the basis of the facts narrated below :

खाली नमूद केलेल्या कथनावरून न्यायनिर्णय लिहा :

While writing Judgement :

- Adhere to the contents of Judgement as required under the Code of Civil Procedure.
- Frame and answer the issues properly.
- Wherever necessary, fill up details from your imagination.
- Give legal, logical and proper reasons for your findings.
- Conclude the Judgement with a proper Operative Order.

न्यायनिर्णय लिहिताना :

- दिवाणी आचार संहितेमध्ये अभिप्रेत असलेल्या मसूद्याचे पालन करा.
- योग्य ते मुद्दे काढा आणि त्यांची योग्य ती उत्तरे लिहा.
- आवश्यकतेनुसार तुमच्या कल्पनाशक्तीनुसार तपशील द्या.
- तुमच्या निष्कर्षाच्या पुष्ट्यर्थ तर्कसंगत, कायदेशीर व योग्य कारणे द्या.
- योग्य तो अंतिम आदेश लिहून न्यायनिर्णयाचा शेवट करा.

Averments in the Complaint

Plaintiff claims that he has agreed to purchase from defendant agricultural land bearing Survey No. 57 situated at Haveli District, Pune for consideration of Rupees two lac fifty thousand by executing an agreement of sale dt. 6.3.2009. On the date of agreement he has given to defendant earnest amount of Rupees fifty thousand and he was put in possession of the land. Sale deed was to be executed within six months from the date of agreement. As defendant failed to do so, plaintiff has filed this suit for specific performance of contract and in the alternate for refund of earnest amount with interest and compensation.

Averments in the Written Statement

Defendant resisted the suit by contending that agreement is not enforceable as it was executed only as a security for loan amount of Rupees fifty thousand which he had borrowed from plaintiff for higher education of his daughter. He has repaid the loan amount of Rupees thirty thousand and was ready to repay the balance amount of Rupees twenty thousand. Plaintiff was never put in possession of the suit land. Plaintiff has suppressed these material facts. Plaintiff has also not pleaded his readiness and willingness to perform his part of the contract nor issued any notice to him before filing of this suit. Hence on all these grounds plaintiff's suit is liable to be dismissed with costs.

P.T.O.

वादपत्रातील कथने

वादीचे असे म्हणणे आहे की, ता. हवेली जि. पुणे येथील सर्व्हे नं. ५७ ही जमीन त्याने ६.३.२००९ रोजीच्या विक्री कराराने प्रतिवादीकडून किंमत रुपये दोन लाख पन्नास हजारास विकत घेण्याचे ठरलेले आहे. कराराच्या दिवशी त्याने प्रतिवादीस इसारापोटी पन्नास हजार रुपये दिले आणि प्रतिवादीने त्याला जमिनीचा ताबा दिला. करारापासून सहा महिन्यात खरेदीखत करण्याचे ठरले होते. परंतु प्रतिवादीने तसे न केल्याने वादीने खरेदीखत करून मिळणेसाठी किंवा विकल्पाने इसाराची रक्कम व्याजासह आणि नुकसान भरपाई सह मिळावी म्हणून हा दावा केला आहे.

कैफियतीतील कथने

प्रतिवादीने वादीच्या दाव्याला विरोध करताना असे म्हटले आहे की, खरेदी कराराची पूर्तता करता येणार नाही, कारण हा करार प्रतिवादीने वादीकडून उसनवार म्हणून पन्नास हजार रुपये त्याच्या मुलीच्या उच्च शिक्षणासाठी घेतले होते त्या कर्जाऊ रकमेच्या हमी पोटी केलेला होता. त्याने कर्जाऊ रकमे पैकी तीस हजार रुपये वादीस परत केले आहेत आणि शिल्लक रक्कम रुपये वीस हजार देण्यास तो तयार आहे. वादीला दावा जमिनीचा कब्जा कधीहि दिलेला नाही. वादीने या महत्वाच्या गोष्टी दडवून ठेवल्या आहेत. वादीने असे कथन केलेले नाही की तो करार पूर्ण करण्यासाठी सदैव तयार आणि इच्छुक आहे. वादीने दावा दाखल करण्यापूर्वी प्रतिवादीस नोटीस दिलेली नाही. या सर्व कारणांवरून वादीचा दावा खर्चासह फेटाळण्यास पात्र आहे.

2. Answer any **two** of the following sub-questions :

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (a) Discuss the statement “there is no difference between error within jurisdiction and error outside jurisdiction”.
 - (अ) “न्यायालयाच्या अधिकारतेच्या मध्ये झालेली चूक आणि अधिकारतेच्या बाहेर झालेली चूक यामध्ये काही फरक नाही” या विधानाची चर्चा करा.
 - (b) Discuss provisions relating to arrest and detention of Judgement debtor in civil prison in execution proceedings.
 - (ब) हुकुमनाम्याच्या अंमलबजावणी कामी न्यायनिर्णीत ऋणकोची अटक व दिवाणी कारागृहातील स्थानबद्धता या संबंधीच्या तरतूदींची चर्चा करा.
 - (c) Discuss the statement “Judgement and Decree are one and the same”.
 - (क) “न्यायनिर्णय व हुकुमनामा हे दोन्ही एक सारखे आणि एकच आहेत” या विधानाची चर्चा करा.
-

3. Write short notes on any **four** of the following :

खालीलपैकी कोणत्याही **चार** संदर्भात टिपा लिहा :

- (a) Costs, compensatory costs and costs for causing delay.
 - (अ) दावा खर्च, भरपाई खर्च आणि विलंब खर्च.
 - (b) Difference between Restitution and Restoration of suit.
 - (ब) प्रत्यास्थापना आणि दावा पुन्हा फैलावर घेणे यातील फरक.
 - (c) Powers of Appellate Court.
 - (क) अपिल न्यायालयाचे अधिकार.
 - (d) Rights, duties and liabilities of partners *inter se* and to third parties.
 - (ड) भागीदार, भागीदारीसंस्था यांचे परस्परांशी व त्रयस्थ पक्षांशी अधिकार, दायित्व व कर्तव्य.
 - (e) Stoppage in transit.
 - (इ) वस्तु मार्गात अडविणे.
-

P.T.O.

4. Answer any **two** of the following sub-questions :

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

- (a) Explain in detail the terms 'Subrogation', 'Redemption', 'Tacking' and 'Foreclosure' with reference to mortgage of property.
 - (अ) 'प्रत्यासन', 'विमोचन', 'जोडणी' आणि 'पुरोबंध' या शब्दांचे अर्थ मालमतेच्या गहाणासंदर्भात सविस्तरपणे सांगा.
 - (b) Explain in detail 'Transfer of property for the benefit of unborn person' with reference to 'Rule against perpetuity' and 'Vested interests'.
 - (ब) 'शाश्वतताविरोधी नियम' आणि 'निहित हितसंबंध' यांच्या अनुषंगाने 'न जन्मलेल्या व्यक्तीच्या लाभार्थ संपत्ती हस्तांतरण' हे सविस्तर विशद करा.
 - (c) Elaborate the correctness of the statement "A lessor cannot determine the lease so long as the lessee pays the rent".
 - (क) "जोपर्यंत भाडेकरू भाडे देत आहे तोपर्यंत भाडेपट्टाकाराला भाडेपट्टा समाप्त करता येत नाही" या विधानाच्या अचूकतेबद्दल सविस्तर सांगा.
-

5. Answer any **two** of the following sub-questions :

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (a) Discuss the statement "All contracts cannot be specifically enforceable".
 - (अ) "सर्व करारांची विशिष्ट पूर्तता अंमलात आणता येत नाही" या विधानाची चर्चा करा.
 - (b) Discuss the circumstances under which injunction can be granted and cannot be granted.
 - (ब) कोणत्या परिस्थितीमध्ये मनाई हुकुम देता येतो आणि कोणत्या परिस्थितीमध्ये तो देता येत नाही याची चर्चा करा.
 - (c) Explain the statement "A suit simpliciter for declaration is not legally maintainable".
 - (क) "निव्वळ जाहीरनामा मागण्यासाठीचा दावा कायद्याने पात्र नाही" या विधानाचा अर्थ सविस्तरपणे विशद करा.
-

6. Answer any **two** of the following sub-questions :

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

(a) Discuss the circumstances which render the Agreement void.

(अ) कोणत्या परिस्थितीमध्ये करारनामे अवैध ठरतात त्या परिस्थितींची चर्चा करा.

(b) Discuss the relations resembling those created by contract.

(ब) करारद्वारे निर्माण झालेल्या, संबंधांशी सादृश्य असलेल्या संबंधांबाबत चर्चा करा.

(c) Discuss the statement "Every breach of contract entails payment of compensation".

(क) "प्रत्येक करारभंगाबद्दल नुकसानभरपाई द्यावी लागते" या विधानाची चर्चा करा.

SEAL
SEAL

दिवानि व्याय्यशि (क.स्त) व व्याय्यदंडाधिकारी (प्र.क).

मुख्य परीक्षा - २०१२

S01

2012

२०१२

PAPER - II

पेपर क्रमांक - २

Indian Penal Code, Evidence Act,

Code of Criminal Procedure, SC & ST (Prevention of Atrocities) Act, 1989

and Protection of Civil Rights Act, 1955,

Essay on Current Legal Topic

इंडियन पिनल कोड, एक्वीडन्स अक्ट,

कोड ऑफ क्रिमिनल प्रोसिजर, एससी अंड एसटी (प्रिवेन्शन ऑफ अट्रोसिटीज) अक्ट, 1989

अंड प्रोटेक्शन ऑफ सिव्हील राईट्स अक्ट, 1955,

करंट लिगल टॉपिकवरील निबंध

Time : 3 Hours

वेळ : ३ तास

Max. Marks : 100

गुण : १००

Note :

सूचना :

(1) Questions No. 9 and 10 are **compulsory**.

(१) प्रश्न क्रमांक ९ व १० अनिवार्य आहेत.

(2) Answer any **six** from the remaining questions.

(२) उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही **सहा** प्रश्न सोडवावेत.

(3) Marks to each question are indicated by figure in the margin on the right hand side.

(३) प्रश्नासमोरील उजव्या बाजूच्या समासातील अंक गुण दर्शवितात.

(4) Wherever option has been given, only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.

(४) ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील. उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.

P.T.O.

SEAL

- (5) *Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.*
- (५) उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (6) *"Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including one's own), signature, address or any indication of one's identity anywhere inside the answer book otherwise he/she will be penalised."*
- (६) "उदाहरणदाखल दिलेल्या प्रकरणांशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो ती शिक्षेस पात्र ठरेल."
- (7) **English** version of the question shall be held authentic in case of any ambiguity.
- (७) कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, **इंग्रजी** भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) **All** questions have to be attempted only in one language, either in **English** or in **Marathi** as per the option given in application form.
- (८) उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार **सर्व** प्रश्नांची उत्तरे **इंग्रजी** किंवा **मराठी** यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.

1. Explain the difference between Summons trial and Summary trial. 10
समन्स व संक्षिप्त खटल्यांच्या संपरिक्षेमध्ये फरक स्पष्ट करा.
-
2. Write notes on any **two** :
कोणत्याही **दोन** बाबींवर टीपा लिहा :
- (a) Plea Bargaining. 5
(अ) गुन्ह्याची कबूली-शिक्षा युक्तीवाद (प्ली बारगेनिंग).
- (b) Legal rights of arrestee. 5
(ब) अटक व्यक्तीचे कायदेशीर अधिकार.
- (c) Limitation for taking cognizance of offences. 5
(क) अपराधांची दखल घेण्याची मुदत.

- (d) Liability of a member of the Scheduled Castes for insulting another member of the Scheduled Castes on the ground of untouchability. 5
- (ड) अनुसूचित जातीच्या व्यक्तीने दुसऱ्या अनुसूचित जातीच्या व्यक्तीच्या अस्पृश्यतेच्या कारणावरून केलेल्या अपमानाची जबाबदारी.
- (e) Liability of a person not belonging to a Scheduled Castes/Tribes for intentionally insulting a member of a Scheduled Castes/Tribes in any place within public view. 5
- (इ) अनुसूचित जाती/जमातीच्या नसलेल्या व्यक्तीने अनुसूचित जाती/जमातीच्या व्यक्तीचा सार्वजनिक जागा म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या जागी उद्देशपूर्वक अपमान केल्याबद्दल जबाबदारी.

3. Write short notes. (any **four**)

संक्षिप्त टीपा लिहा. (कोणत्याही **चार**)

- (a) First Information Report. 2 $\frac{1}{2}$
- (अ) प्रथम खबरी अहवाल.
- (b) Arrest to prevent commission of a cognizable offence. 2 $\frac{1}{2}$
- (ब) दखलपात्र अपराध करण्यास प्रतिबंध करण्यासाठी केलेली अटक.
- (c) Magistrate's power to direct Police officer to investigate cognizable offence. 2 $\frac{1}{2}$
- (क) दखलपात्र गुन्ह्याच्या प्रकरणात पोलीसांना अन्वेषण करण्यास. फर्मावण्याचा न्यायदंडाधिकारी यांचा अधिकार.
- (d) Power of the court to proceed against persons not being the accused appearing to be guilty of offence in any enquiry or trial. 2 $\frac{1}{2}$
- (ड) अपराधाबाबत दोषी असल्याचे दिसणाऱ्या अन्य व्यक्ती विरुद्ध कार्यवाही करण्याचे न्यायालयाचे अधिकार.
- (e) Compounding of offences. 2 $\frac{1}{2}$
- (इ) अपराध आपसात मिटविणे.
- (f) Prosecutor's power to withdraw from prosecution. 2 $\frac{1}{2}$
- (फ) अभियोक्त्याचा खटल्यातून अंग काढून घेण्याचा अधिकार.

P.T.O.

4. Explain the concept of vicarious liability of offender in the light of relevant provisions with reference to “in furtherance of common intention”, “in prosecution of common object of unlawful assembly” and “criminal conspiracy”. 10

“दोन किंवा अधिक व्यक्तित्वाच्या समान उद्देशाच्या पुरःसरणार्थ केलेली कृती”, “बेकायदेशीर जमावाचे समान उद्दीष्ट साधण्यासाठी केलेली कृती.” आणि “फौजदारीपात्र कट” या संकल्पनांच्या संदर्भातील कायद्याच्या प्रावधानांचा उहापोह करून अपराध्याची दुसऱ्याने केलेल्या कृत्याची जबाबदारी विषद करा.

5. Distinguish the following topics. (any *four*)

फरक स्पष्ट करा. (कोणतेही चार)

- (a) Dowry death and harassment of a woman by husband or his relatives for illegal demands. $2\frac{1}{2}$
- (अ) हुंडाबळी व बेकायदेशीर मागणीसाठी महिलेच्या नवऱ्याने किंवा त्याच्या नातेवाईकांनी तिला दिलेली क्रूर वागणूक.
- (b) Insulting modesty of a woman and outraging her modesty. $2\frac{1}{2}$
- (ब) स्त्री विनयत्वाचा अपमान आणि तिचा विनयभंग.
- (c) Dishonest misappropriation of property and criminal breach of trust. $2\frac{1}{2}$
- (क) मालमत्तेचा अप्रामाणिक अपहार व फौजदारीपात्र न्यासभंग.
- (d) Forgery and making of a false document. $2\frac{1}{2}$
- (ड) बनावटीकरण व खोटा दस्तऐवज बनविणे.
- (e) Robbery and dacoity. $2\frac{1}{2}$
- (इ) जबरी चोरी व दरोडा.
- (f) Hurt and grievous hurt. $2\frac{1}{2}$
- (फ) दुखापत व जबर दुखापत.

6. Explain the procedure for proving contents of electronic record and truth or falsehood of those contents. 10
इलेक्ट्रॉनिक अभिलेखाचा मजकूर व त्या मजकूराची सत्यता किंवा असत्यता शाबित करायची रीत स्पष्ट करा.
-

7. Write notes. (any **two**)
टीपा लिहा. (कोणत्याही **दोन**)

- (a) Concepts of contradiction, omission and subtraction. 5
(अ) विसंगती, गाळलेली बाब, न सांगितलेली बाब, या संकल्पना.
- (b) Nature of questions to be asked to the witness during three stages of his examination. 5
(ब) साक्षीदाराच्या तपासणीतील तीन टप्प्यांवर विचारल्या जाऊ शकणाऱ्या प्रश्नांचे स्वरूप.
- (c) Legality and evidential value of modern techniques of investigation such as Polygraph test, Narcoanalysis test and Brain fingerprinting test. 5
(क) पॉलीग्राफ टेस्ट, नारकोअॅनालिसिस टेस्ट, ब्रेन फिंगर प्रिंटिंग टेस्ट या सारख्या अन्वेषणाच्या आधुनिक तंत्रांचा कायदेशीरपणा व त्यांचे पुरावा मुल्य.
- (d) Exceptions to general rule, "Hearsay evidence is not admissible". 5
(ड) "ऐकीव पुरावा स्विकार्य नाही" या साधारण नियमाचे अपवाद
-

8. Write short notes. (any **four**)
संक्षिप्त टीपा लिहा. (कोणत्याही **चार**)

- (a) Fact in issue. $2\frac{1}{2}$
(अ) वादतत्वे.
- (b) Relevancy of facts and admissibility in evidence. $2\frac{1}{2}$
(ब) तथ्यांची संबंधता व त्यांची स्विकार्यता.

P.T.O.

- (c) Use of dying declaration after survival of its maker recorded by (a) police and (b) other than police official. $2\frac{1}{2}$
- (क) पोलीसांनी आणि पोलीसांखेरिज अन्य कोणी नोंदवलेल्या मृत्यूपूर्व जवाबाचा-जवाब देणार वाचल्यावर होणारा उपयोग.
- (d) Purpose and evidential value of test identity parade. $2\frac{1}{2}$
- (ड) ओळख परेडचा उद्देश व पुरावा मुल्य.
- (e) Refreshing of memory. $2\frac{1}{2}$
- (इ) स्मृती उजाळा.
- (f) *Res Gestae*. $2\frac{1}{2}$
- (फ) एकाच घडामोडीचा भाग असणाऱ्या तथ्यांची संबंधता.
-

9. Write an essay on any **one** of the following topics. 20

खालीलपैकी कोणत्याही **एका** विषयावर निबंध लिहा.

- (a) Socio-legal aspects of female foeticide.
- (अ) स्त्री भ्रूण हत्येची सामाजिक व कायदेशीर बाजू
- (b) Hostility of witnesses – a challenge.
- (ब) फितुर साक्षीदार – एक आव्हान.
- (c) Effect of declining rate of conviction on the safety of a society.
- (क) शाबित खटल्यांच्या घटत्या संख्येचा सामाजिक सुरक्षिततेवर होणारा परिणाम.
-

10. Write a judgment on the following facts.

20

खालील घटनांच्या आधारे निकालपत्र लिहा.

Ram resides at Pune. He went to Nasik after locking his house. On his return he found that his lock and latch were broken. T.V. set & gold ornaments were stolen. He filed a report with the police. Investigation officer arrested Ravan and seized gold ornaments of Ram from Ravan's house under Panchanama in presence of two panchas. Ravan gave disclosure statement to Investigation officer that he would show a shop where he sold the T.V. set. He showed shop of Laxman but Ram's T.V. set was not found. Investigation officer submitted Charge Sheet.

On trial Panchas turned hostile. Ram and I.O. supported prosecution.

Asst. Prosecutor argued seizure of ornaments from house of Ravan and discovery of fact as to where he sold T.V. set are proved. Hence claims conviction. Defence lawyer submits that there is unexplained delay in filing FIR. On seizure of ornaments, independent witnesses have not supported. T.V. set is not recovered hence there is no use of showing the shop. He prays for acquittal. In alternate, he requests to extend the benefit of the Probation of Offenders Act.

राम पुण्याला रहातो. तो घराला कुलूप लावून नासिकला गेला. घरी परतल्यावर त्यास त्याचे घराचे कुलूप व कडीकोडा तोडलेला आढळला. दूरचित्रवाणी संच व सोन्याचे दागिने चोरी गेले होते. त्याने पोलीसात फिर्याद दिली. चौकशी अधिकाऱ्याने रावणला अटक केली आणि पंचासमक्ष त्याच्या घरातून रामचे सोन्याचे दागिने पंचनामा करून जप्त केले. दूरचित्रवाणी संच ज्या दुकानात विकला, ते दुकान दाखवतो असे बयान रावणने चौकशी अधिकाऱ्यापुढे दिले. त्याने लक्ष्मणचे दुकान दाखविले पण रामचा दूरचित्रवाणी संच सापडला नाही. चौकशी अधिकाऱ्याने आरोपपत्र पाठविले.

खटला उभा राहीला तेव्हा पंच फितूर झाले. राम आणि चौकशी अधिकाऱ्याने सरकारपक्षाला पुरक साक्ष दिली.

सहाय्यक सरकारी वकीलांनी, रावणच्या घरातून रामचे दागिने जप्त केले आणि, ज्या दुकानात दूरचित्रवाणी संच विकला ती जागा निष्पन्न झाली या गोष्टी शाबित झाल्या असा युक्तीवाद केला त्यामुळे त्यांनी रावणला शिक्षा देण्याची मागणी केली. बचावपक्षाच्या वकीलांनी फिर्याद देण्यास झालेल्या विलंबाचे स्पष्टीकरण दिले नाही. दागिने जप्तीच्या बाबतीत स्वतंत्र साक्षीदार पंच यांनी सरकारी पक्षाला साथ दिली नाही. दूरचित्रवाणी संच न सापडल्याने रावणने दुकान-दाखविले याचा काही उपयोग नाही. म्हणून आरोपीची मुक्तता करावी अशी त्यांनी विनंती केली. विकल्पेकरून त्यांनी आरोपीला परिविक्षा अधिनियमाचा फायदा द्यावा असा युक्तीवाद केला.

SEAL

दिवाणी न्यायाधीश (कमिष्ठ स्तर) व
न्यायदेसाधीकारी (प्रथम¹वर्ग) मुख्य परीक्षा - 2014^{JO5}

(JMFCL (M) 2014) 2014
2014

परीक्षा दि. 12/10/2014

PAPER - I

पेपर क्रमांक - १

Civil Procedure Code, Transfer of Property Act, Specific Relief Act,
Law of Contracts, Sale of Goods Act and Partnership Act
सिवील प्रोसिजर कोड, ट्रान्सफर ऑफ प्रॉपर्टी अॅक्ट, स्पेसीफिक रिलिफ अॅक्ट,
लॉ ऑफ कॉन्ट्रॅक्ट, सेल ऑफ गुड्स अॅक्ट आणि पार्टनरशिप अॅक्ट

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

वेळ : 3 तास

गुण : 100

Note :

सूचना :

- (1) All questions are compulsory.
- (१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (2) Question No. 1 carries 20 marks. All other questions carry equal marks i.e. 16 marks each.
- (२) प्रश्न क्रमांक १ ला २० गुण असून उर्वरित सर्व प्रश्नांना समान म्हणजेच १६ गुण आहेत.
- (3) Your answers must be to the point, wherever possible quoting the specific provision of law.
- (३) उत्तरे मुद्देसुद असावीत, आवश्यक तेथे कायद्यातील तरतुदी नमूद कराव्यात.
- (4) Do not reproduce any question. Write only question number against the answer.
- (४) उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नये. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (5) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.
- (५) ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतील त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (6) "Other than cited cases, a candidate should not write roll number, any name (including one's own), signature, address or any indication of one's identity anywhere inside the answer book otherwise the one will be penalised."
- (६) "उदाहरणादाखल दिलेल्या प्रकरणाशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल".
- (7) English version of the question shall be held to be authentic in case of any ambiguity.
- (७) कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी वर्णन अधिकृत समजले जाईल.

P.T.O.

- (8) All the questions should be attempted in one and the same language either in English or in Marathi.
- (८) उमेदवाराने सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच सारख्या भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the sub-questions of a question together. If sub-question of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later sub-question shall be overlooked.
- (९) उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास दुसरा दुर्लक्षित केला जाईल.
-

1. Write a Judgement on the basis of the facts narrated below :

खाली नमूद केलेल्या कथनावरून न्यायनिर्णय लिहा :

While writing Judgement :

- (a) adhere to the contents of Judgement as required under the Code of Civil Procedure.
- (b) frame and answer the issues properly.
- (c) whenever necessary, fill up the details from your imagination.
- (d) give legal, logical and proper reasons for your findings.
- (e) conclude the Judgement with a proper Operative Order.

न्यायनिर्णय लिहिताना :

- (अ) दिवाणी आचार संहितेमध्ये अभिप्रेत असलेल्या मसूद्याचे पालन करा.
 - (ब) योग्य ते मुद्दे काढा आणि त्यांची योग्य ती उत्तरे लिहा.
 - (क) आवश्यकतेनुसार तुमच्या कल्पनाशक्तीनुसार तपशील द्या.
 - (ड) तुमच्या निष्कर्षाच्या पुष्ट्यर्थ तर्कसंगत, कायदेशीर व योग्य कारणे द्या.
 - (इ) योग्य तो अंतिम आदेश लिहून न्यायनिर्णयाचा शेवट करा.
-

Averments in the Complaint

Plaintiff and Defendant No. 1 start business in partnership investing 1/2 share each in the capital of the business. Defendant No. 2 is the brother of Defendant No. 1. He gives his premises for running the business without charging any rent. Subsequently Defendant No. 1 retires and his minor son is accepted as partner. After some period, plaintiff files a suit for dissolution of partnership firm claiming half share in capital and profit and requesting the court for settlement of accounts.

Averments in the written statement

Defendants request for dismissal of the suit on following the grounds :

- (1) As partnership Firm is not registered, suit itself is not tenable.
- (2) Plaintiff alone cannot take a decision of dissolution of partnership. Defendants want to continue with the business.
- (3) Plaintiff does not have half the share in capital and profit. Defendant No. 2 is also a silent partner and entitled to $\frac{1}{3}$ share as the partnership premises belong to him.
- (4) As the son of Defendant No. 1 is a minor a suit is not tenable against him and his share cannot be liable for the loss, if any, in the business.

वादपत्रातील कथने

वादी व प्रतिवादी नं. १ हे एकत्र येऊन भागीदारीच्या व्यवसायाला सुरुवात करतात. दोघेही निम्मे-निम्मे भांडवल व्यवसायात घालतात. प्रतिवादी नं. २ हा प्रतिवादी नं. १ चा भाऊ आहे. प्रतिवादी नं. २ हा त्याची जागा भागीदारी व्यवसायासाठी काहीही भाडे न घेता वापरण्यास देतो. दरम्यान प्रतिवादी नं. १ व्यवसायातून निवृत्त होतो आणि त्याच्या अज्ञान मुलाला भागीदार म्हणून सामील केले जाते. काही काळाने वादी भागीदारी संस्था संपुष्टात आणायी व त्याचा भांडवल व नफ्यामधला निम्मा हिस्सा मिळावा व त्यासाठी हिशोब घेण्यात यावा म्हणून दावा करतो.

कैफियतीतील कथने

प्रतिवादी खालील कारणांसाठी दावा रद्द करण्याची विनंती करतात :

- (1) भागीदारी संस्था नोंदणीकृत नसल्याने हा दावा चालणार नाही.
- (2) वादीला भागीदारी संपुष्टात आणण्याचा एकतर्फी निर्णय घेता येणार नाही. प्रतिवादींना व्यवसाय चालू ठेवायचा आहे.
- (3) वादीचा भांडवल व नफ्यात निम्मा हिस्सा नाही प्रतिवादी नं. २ हा ही सुप्त भागीदार आहे कारण त्याने त्याची जागा व्यवसायासाठी दिलेली आहे त्यामुळे त्याचाही $\frac{1}{3}$ हिस्सा आहे.
- (4) प्रतिवादी नं. १ चा मुलगा अज्ञान असल्याने त्याचे विरुद्ध दावा चालू शकत नाही आणि व्यवसायातील नुकसानीमध्ये त्याचा हिस्सा असणार नाही.

P.T.O.

2. Answer **any two** of the following sub-questions :

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (a) Discuss the statement "Exclusion of Civil Court's jurisdiction is not to be readily inferred".
 - (अ) "दिवाणी न्यायालयाला अधिकारता नाही असे अनुमान सहजासहजी काढता येवू नये". या विधानाची चर्चा करा.
 - (b) Discuss in detail provisions relating to execution of money decree from garnishee.
 - (ब) ऋणको च्या कर्जदाराकडून पैशाच्या हुकूमनाम्याची अंमलबजावणी यासंबंधी तरतूदींची सविस्तर चर्चा करा.
 - (c) "If one suit is disposed of, second suit in respect of the same property between the same parties cannot be tenable". Discuss this statement.
 - (क) "एक दावा निकाली झाल्यानंतर त्याच मिळकतीबाबत त्याच पक्षकारांमध्ये दुसरा दावा कायदेशीररित्या चालू शकत नाही". या विधानाची चर्चा करा.
-

3. Write short notes on **any four** of the following :

खालीलपैकी कोणत्याही चार संदर्भात टिपा लिहा :

- (a) Suits by or against corporations
 - (अ) महामंडळानी केलेले किंवा महामंडळाविरुद्धचे दावे
 - (b) Rights and liabilities of mortgagee
 - (ब) गहाणधारकाचे अधिकार व दायित्वे
 - (c) Execution of a decree for specific performance of contract
 - (क) विशिष्ट करार पुरे करून देण्याच्या हुकूमनाम्याची अंमलबजावणी
 - (d) Performance of Reciprocal Promises
 - (ड) परस्पर अभिवचनांचे पालन
 - (e) Suit for possession of immovable property based on previous possession
 - (इ) पूर्व ताब्यावर आधारित अचल मिळकतीचा ताबा मागण्याचा दावा
-

4. Answer **any two** of the following sub-questions :

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (a) Discuss the relevant provisions of Injunction under the code of Civil Procedure and Injunction under the Specific Relief Act.
- (अ) दिवाणी आचार संहिता आणि विशिष्ट दिलासा कायदा यामधील ताकीदीच्या हुकुमासंबंधातील तरतूदींची चर्चा करा.
- (b) Elaborate the correctness of the statement, "lease and licence are two different transactions".
- (ब) "भाडेपट्टा व वापराची परवानगी हे दोन्ही वेगळे व्यवहार आहेत" या विधानाच्या सत्यतेची सविस्तर चर्चा करा.
- (c) Discuss under which circumstances specific performance cannot be granted ?
- (क) कोणत्या परिस्थितीमध्ये विशिष्ट दिलासा कराराची पूर्तता करता येणार नाही याची चर्चा करा.

5. Answer **any two** of the following sub-questions :

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (a) Discuss the terms 'Ostensible owner and Fraudulent owner'.
- (अ) 'वरकरणी मालक' आणि 'कटपूर्ण मालक' या दोन शब्द समुदायाची चर्चा करा.
- (b) Discuss whether the powers of the Court Commissioner and the Court Receiver are the same or different ?
- (ब) न्यायालयाने नेमलेल्या आयोगाचे व न्यायालयाने नेमलेल्या रिसिव्हरचे अधिकार सारखेच की वेगळे असतात याची चर्चा करा.
- (c) "Once goods are sold, the seller ceases to have any rights and liabilities". Discuss the statement.
- (क) "एकदा माल विकला की विक्रेत्याचे हक्क व जबाबदाऱ्या संपुष्टात येतात". या विधानाची चर्चा करा.

6. Answer **any two** of the following sub-questions :

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (a) Discuss the statement, "Once the trial starts, amendment in pleadings cannot be permitted".
- (अ) "एकदा दाव्याच्या चौकशीस सुरुवात झाल्यावर वादी-प्रतिवादींच्या कथनामध्ये दुरुस्ती/सुधारणा करता येत नाहीत". या विधानाची चर्चा करा.
- (b) Discuss "onerous gifts" and "universal donee".
- (ब) "सभार दान" आणि "सर्वस्व आदाता" यांची चर्चा करा.
- (c) Discuss provisions relating to cancellation of instruments.
- (क) दस्तऐवज रद्द करण्याबाबतच्या तरतूदींची चर्चा करा.
- (d) Free Consent
- (ड) मुक्त संमती

SEAL

दिवाजी व्यायादीशा (कमिळ स्तर) व
व्यायदंडादीकारी (प्रथम वर्ग) मुख्य परीक्षा-२०१४

1

KO5

(JMFCT (M) 2014)

2014

परीक्षा दि: 12/01/2014

२०१४

PAPER - II

पेपर क्रमांक - २

Indian Penal Code, Evidence Act, Code of Criminal Procedure,

SC & ST (Prevention of Atrocities) Act, 1989 and Protection of Civil Rights Act, 1955,

Essay on Current Legal Topic

इंडियन पिनल कोड, एक्वीडन्स ऐक्ट, कोड ऑफ क्रिमिनल प्रोसिजर,

एससी अँड एसटी (प्रिव्हेन्शन ऑफ अट्रासिटीज) अँक्ट, 1989 अँड प्रोटेक्शन ऑफ सिविल राईट्स अँक्ट, 1955,
करंट लिगल टॉपिकवरील निबंध

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

वेळ : 3 तास

गुण : 100

Note :

सूचना :

(1) Question Nos. 9 and 10 are compulsory.

(१) प्रश्न क्रमांक ९ व १० अनिवार्य आहेत.

(2) Answer any six from the remaining questions.

(२) उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही सहा प्रश्न सोडवावेत.

(3) Marks to each question are indicated by figure in the margin on right hand.

(३) प्रश्नासमोरील उजव्या बाजूच्या समासातील अंक गुण दर्शवितात.

(4) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.

(४) ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतील त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.

(5) Do not reproduce any question. Write only question number against the answer.

(५) उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नये. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.

(6) Other than cited cases, a candidate should not write roll number, any name (including one's own), signature, address or any indication of one's identity anywhere inside the answer book otherwise the one will be penalised.

(६) उदाहरणदाखल दिलेल्या प्रकरणांशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल.

P.T.O.

- (7) **English** version of the question shall be held to be authentic in case of any ambiguity.
- (७) कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, **इंग्रजी** वर्णन अधिकृत समजले जाईल.
- (8) **All** the questions should be attempted in one and the same language either in **English** or in **Marathi**.
- (८) उमेदवाराने **सर्व** प्रश्नांची उत्तरे **इंग्रजी** किंवा **मराठी** यापैकी एकाच सारख्या भाषेत लिहिलेली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the sub questions of a question together. If sub question of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later sub question shall be overlooked.
- (९) उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास दुसरा दुर्लक्षित केला जाईल.

1. Explain the difference between a warrant trial and a summons trial. 10
 वॉरंट आणि समन्स खटल्यांच्या संपरिक्षे मधील फरक स्पष्ट करा.

2. Write short notes on **any two** :

कोणत्याही दोन बाबींवर संक्षिप्त टिपा लिहा :

- (a) Facts of which a court must take a judicial notice. 5
 (अ) न्यायालयाने ज्यांची न्यायिक दखल घेतलीच पाहिजे अशी तथ्ये.
- (b) Difference between an admission and a confession. 5
 (ब) कबुली आणि कबुलीजबाब यातील फरक स्पष्ट करा.
- (c) Impeaching credit of a witness. 5
 (क) साक्षीदाराच्या विश्वासाहतेवर संशय घेणे.
- (d) Competency of an accomplice to testify and precaution to be taken while appreciating his evidence. 5
 (ड) सहअपराध्याची साक्ष देण्याची सक्षमता आणि त्याच्या साक्षीचे ग्रहण करताना घ्यावयाची काळजी.

3. Explain in detail the right of private defence with special reference to the instances when it extends to causing death. 10
 खाजगीरित्या बचाव करण्याच्या आणि विशेषतः मृत्यू घडविणे पर्यंतच्या हक्काचे विवेचन करा.

4. Write the difference between *any four* :

फरक लिहा (कोणतेही चार) :

(a) Common Intention and Common Object	2½
(अ) समान हेतू आणि समान लक्ष्य	
(b) Theft and Extortion	2½
(ब) चोरी आणि बलाद्ग्रहण	
(c) Preparation to commit dacoity and assembling for the purpose of dacoity	2½
(क) दरोडा घालण्याची पुर्वतयारी आणि दरोडा घालण्यासाठी एकत्र जमणे	
(d) Wrongful Restraint and Wrongful Confinement	2½
(ड) गैर निरोध आणि गैर परिरोध	
(e) Kidnapping and Abduction	2½
(इ) अपनयन आणि अपहरण	
(f) Criminal trespass and House trespass	2½
(फ) फौजदारीपात्र अतिक्रमण आणि गृह-अतिक्रमण	

5. Explain with illustrations when the charges can be joined ?

10

दोषारोपांचे संयोजन कधी करता येईल हे सहोदारण विशद करा.

6. Answer any two :

कोणत्याही दोघांची उत्तरे लिहा :

(a) What is the use of the diary to be maintained by an investigating officer during trial ?	5
(अ) अन्वेषण अधिकाऱ्याने ठेवावयाच्या नोंदवहीचा वापर खटल्याच्या वेळी कसा होऊ शकतो ?	
(b) When unlawful compulsory labour constitutes 'untouchability' ?	5
(ब) अवैधपणे सक्तीने श्रम करावयास लावणे हे 'अस्पृश्यता' पालन आहे असे केंव्हा मानावे ?	
(c) What are the presumptions as to the offences under the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 ?	5
(क) अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 मधील गुन्ह्यां संदर्भात कोणती तथ्ये गृहीत धरली जातात ?	
(d) When police may arrest without warrant ?	5
(ड) वॉरंट शिवायही पोलीस केंव्हा अटक करू शकतात ?	

7. Write a detailed note on presumptions of facts and law with reference to their effect.

10

तथ्य आणि कायदे विषयक गृहितकांबाबत आणि त्यांच्या परिणामांच्या संदर्भाने विस्तृत टिप्पणी लिहा.

P.T.O.

8. Write short notes (**any two**) :
 संक्षिप्त टिपणी लिहा (**कोणत्याही दोन**) :
 (a) Stoppage of summons case trial 5
 (अ) समन्स खटला थांबवणे
 (b) Closure report of a case 5
 (ब) प्रकरण बंदचा अहवाल
 (c) Levy of fine 5
 (क) द्रव्यदंड वसूली
 (d) Further investigation by investigation officer 5
 (ड) अन्वेषण अधिकाऱ्याने करावयाचा अधिक तपास
-
9. Write an essay on **any one** topic (800 words) : 20
कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा (८०० शब्द) :
 (a) Increasing participation of children in sexual offences - a challenge.
 (अ) लैंगिक अपराधांमध्ये मुलांचा वाढता सहभाग - एक आव्हान.
 (b) Collegium system of appointment of Judges Versus Judges Appointment Commission.
 (ब) न्यायमूर्तींच्या गटाने न्यायमूर्ती नेमण्याची प्रणाली विरुद्ध न्यायमूर्ती नेमणूका आयोग.
 (c) Witness protection - a challenge to judicial administration.
 (क) साक्षीदार संरक्षण - न्यायिक प्रशासना पुढील एक आव्हान.
-
10. Write a judgement on the following facts : 20
 खालील तथ्यांआधारे निकालपत्र लिहा :
 A & B are ferry operators doing their business across the same creek. One night 'A' carries the boat of 'B' to the otherside of the creek clandestinely and leaves it there duly anchored. On the complaint of 'B' police carryout investigation. 'A' is arrested and chargesheeted in the court of JMFC Alibag. Boat is found intact and is seized during investigation.
 During trial enough reliable evidence is led to attribute authorship of the incident to 'A'.
 Asstt. Govt. Prosecutor argues that theft by 'A' is duly established. According to the defence that 'A' had not retained the boat which is intact and there was no gain to him. Alternatively A claimed benefit of the probation of offenders Act.
 'अ' आणि 'ब' एकाच खाडीमध्ये बोटोंनी प्रवासी वाहतूकीचा व्यवसाय करतात. एका रात्री 'अ' गुपचुप 'ब' ची बोट खाडीच्या पैलतीरी नेवून योग्यरित्या नांगर टाकून ठेवतो. 'ब' च्या फिर्यादीवरून पोलीस तपास करतात. तपासात बोट पुर्वावस्थेत आढळते आणि ती जप्त करण्यात येते. 'अ' विरुद्ध पोलीस अलीबाग येथील न्या.दं.प्र.व. यांच्या न्यायालयात दोषारोप पत्र पाठवतात.
 खटल्यात 'अ' ने सदर कृती केल्याचा पुरेसा स्विकारार्ह पुरावा आहे.
 सहाय्यक सरकारी अभियोक्त्यांनी असा युक्तिवाद केला की 'अ' ने चोरी केल्याचे सिद्ध होते. बचाव पक्षाने असा पवित्रा घेतला की 'अ' ने सदर बोट कायमस्वरूपी स्वतःकडे ठेवलेली नाही आणि ती पुर्वावस्थेत आहे, त्यास कोणताही फायदा झालेला नाही. विकल्याने 'अ' ने परिविक्षा अधिनियमाचा फायदा देण्याची मागणी केली.

P06

2015
PAPER I
पेपर क्रमांक I

**Civil Procedure Code, Transfer of Property Act, Specific Relief Act,
Law of Contracts, Sale of Goods Act and Partnership Act**

सिव्हील प्रोसिजर कोड, ट्रान्सफर ऑफ प्रॉपर्टी अॅक्ट, स्पेसीफिक रिलिफ अॅक्ट,
लॉ ऑफ कॉन्ट्रॅक्ट्स, सेल ऑफ गुड्स अॅक्ट आणि पार्टनरशिप अॅक्ट

Time : 3 Hours
वेळ : 3 तास

Max. Marks : 100
गुण : 100

Note :

सूचना :

- (1) **All questions are compulsory.**
सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (2) **Question No. 1 carries 20 marks. All other questions carry equal marks i.e. 16 marks each.**
प्रश्न क्रमांक 1 ला 20 गुण असून. उर्वरित सर्व प्रश्नांना समान म्हणजेच 16 गुण आहेत.
- (3) **Your answers must be to the point, wherever possible quoting the specific provision of law.**
उत्तरे मुद्देसुद असावीत. आवश्यक तेथे कायद्यातील तरतुदी नमूद कराव्यात.
- (4) **Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.**
उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (5) **Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.**
ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (6) **"Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised."**
"उदाहरणादाखल दिलेल्या प्रकरणांशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."

P.T.O.

- (7) **English** version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) **All** questions can be attempted only in one language either in **English** or in **Marathi** as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास दुसरा दुर्लक्षित केला जाईल.

1. Write a Judgement on the basis of the facts narrated below :

While writing Judgement :

- adhere to the contents of Judgement as required under the Code of Civil Procedure.
- frame and answer the issues properly.
- wherever necessary, fill up the details from your imagination.
- give legal, logical and proper reasons for your findings.
- conclude the Judgement with a proper operative order.

खाली नमूद केलेल्या कथनावरून न्यायनिर्णय लिहा :

न्यायनिर्णय लिहीताना :

- दिवाणी आचार संहितेमध्ये अभिप्रेत असलेल्या मसूद्याचे पालन करा.
- योग्य ते मुद्दे काढा आणि त्यांची योग्य ती उत्तरे लिहा.
- आवश्यकतेनुसार तुमच्या कल्पनाशक्तीनुसार तपशील द्या.
- तुमच्या निष्कर्षांच्या पुष्ट्यर्थ तर्कसंगत, कायदेशीर व योग्य कारणे द्या.
- योग्य तो अंतिम आदेश लिहून न्यायनिर्णयाचा शेवट करा.

Facts :

'A', 'B' and 'C' are real brothers and sons of deceased 'X'. 'X' inherited Agricultural Lands (P1, P2 and P3).

During the lifetime of 'X', Agricultural Land (P4) was purchased.

Averments in plaint :

'B', Plaintiff has contended that Lands (P1 to P4) are Joint family properties of plaintiff and defendants. There is no partition of these properties by metes and bounds. He claims 1/3rd share and separate possession in suit properties.

Written statement of Defendant No. 1 'A' :

'A' claims that Land (P4) is his self acquired property and it stands in his name as per revenue records. He further claims that 'B' and 'C' have not challenged revenue entries till date. There is no dispute that Lands (P1 to P3) are joint family properties.

Written statement of Defendant No. 2 'C' :

'C' contends that since during long illness of 'X' he has taken good care of 'X', Land (P4) is gifted orally by 'X' to him. Rest of contentions of plaint are admitted.

Evidence :

'A', 'B' and 'C' are only Agriculturist by occupation.

Lands (P1 to P3) are being cultivated separately by 'A', 'B' and 'C' after death of 'X'.

Land (P4) is in name of 'A' as per 7x12 extract.

तथ्ये :

'अ', 'ब' व 'क' हे सख्खे भाऊ असून दिवंगत 'क्ष' ची मुले आहेत. शेतजमीनी (P1, P2 व P3) ह्या 'क्ष' याला वारसाहक्काने मिळाल्या आहेत.

'क्ष' च्या हयातीत शेतजमीन (P4) ची खरेदी झाली.

वादपत्रातील कथने :

वादी 'ब' चे म्हणणे आहे की, जमीनी (P1 ते P4) ह्या वादी व प्रतिवादी यांच्या एकत्र कुटुंबाची मालमत्ता आहे. या मालमत्तेचे सरस-निरस वाटप झालेले नाही. वादी 1/3 जमीनीचा हिस्सा व वेगळा ताबा मागतो.

प्रतिवाद पत्र - प्रतिवादी क्र. 1 'अ' :

'अ' चे म्हणणे आहे की, जमीन (P4) हि त्याची स्वकष्टार्जित मालमत्ता आहे व महसूल नोंदी प्रमाणे त्याच्या नावावर आहे. त्याचे असेही म्हणणे आहे की, 'ब' व 'क' ने अद्याप पर्यंत महसूल नोंदीला आक्षेप घेतलेला नाही. जमीनी (P1 ते P3) या एकत्र कुटुंबाची मालमत्ता असल्याबद्दल आक्षेप नाही.

प्रतिवाद पत्र - प्रतिवादी क्र. 2 'क' :

'क' चे असे म्हणणे आहे की, 'क्ष' च्या दीर्घ आजारपणात त्याने 'क्ष' ची चांगली काळजी घेतल्यामुळे 'क्ष' ने जमीन (P4) ही तोंडी बक्षीसाने त्याला दिली आहे. वादपत्रातील इतर कथने मान्य केली.

साक्षीपुरावा :

'अ', 'ब' व 'क' हे व्यवसायाने केवळ शेतकरीच आहेत.

जमीनी (P1 ते P3) ह्या 'क्ष' च्या मृत्युनंतर 'अ', 'ब' व 'क' हे वेगवेगळे कसत आहेत.

जमीन (P4) चा सातबाराचा उतारा 'अ' च्या नावे आहे.

P.T.O.

2. Answer any **two** of the following sub-questions :

- (a) Discuss, Rights and Liabilities of Seller and Buyer in the transaction of sale of immovable property.
- (b) Rights and Liabilities of Partners *inter se* and with third parties — Discuss.
- (c) Discuss essentials of a valid transfer of property.

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) स्थावर मालमत्तेच्या विक्री मध्ये विक्रेता व विकत घेणारा यांच्या अधिकारांची व जबाबदाऱ्यांची चर्चा करा.
- (ब) भागीदारांची आपापसात व इतरां संबंधित हक्क व जबाबदाऱ्यांची चर्चा करा.
- (क) वैध मालमत्ता हस्तांतरणाकरिता आवश्यक बाबींची चर्चा करा.

3. Write short notes on any **four** of the following :

- (a) Return of plaint and Rejection of plaint
- (b) Indemnity and Warranty
- (c) Bailment and Pledge
- (d) Condition and Warranty
- (e) Stay of suit and Bar of further suit
- (f) Conclusiveness and Presumptions of Foreign Judgements

खालीलपैकी कोणत्याही **चार** च्या संदर्भात टीपा लिहा :

- (अ) वादपत्र परत करणे आणि वादपत्र फेटाळणे
- (ब) क्षतिपूर्ति आणि हमी
- (क) जमानत आणि तारण
- (ड) शर्ती आणि हमी
- (इ) दाव्याची स्थगिती आणि पुढील दावा रोध
- (फ) परदेशी न्यायनिर्णयाची निर्णायकता व गृहीतके

4. Answer any **two** of the following sub-questions :

- (a) Discuss Rights and Liabilities of a Mortgagor.
- (b) Discuss Rights and Liabilities of Lessor and Lessee in respect of Lease of immovable property.
- (c) In which circumstances is Agreement rendered void ?

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) गहाण ठेवणाऱ्याचे अधिकार व जबाबदाऱ्यांची चर्चा करा.
- (ब) स्थावर मालमत्तेच्या दीर्घ मुदतीच्या भाडेपट्ट्यामधील भाडेपट्टादेणारा व घेणारा यांच्या अधिकार व जबाबदाऱ्यांची चर्चा करा.
- (क) करार कोणकोणत्या परिस्थितीत अवैध ठरतात ?

5. Answer any **four** of the following sub-questions :

- (a) Doctrine of Election
- (b) Stoppage in Transit
- (c) Fraudulent Transfer
- (d) Compromise of Suit
- (e) Interest, Cost and Compensatory Cost
- (f) Contingent Contract

खालीलपैकी कोणत्याही **चार** उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) निवडीची तत्वप्रणाली
- (ब) वस्तु मार्गात अडवणे
- (क) फसवणुकीने केलेले हस्तांतरण
- (ड) दाव्याची आपापसात तडजोड
- (इ) व्याज, दाव्याचा खर्च आणि भरपाई देणारा खर्च
- (फ) घटना सापेक्ष करार

6. Answer any **two** of the following sub-questions :

- (a) Suit by or against government or public officer (discuss relevant provisions).
- (b) Determination of Lease of immovable property.
- (c) Explain the difference between set-off and counterclaim.
- (d) Deal with provisions regarding "suit by Indigent Person".

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) सरकार अथवा सरकारी अधिकाऱ्यां विरुद्ध दावा (संबंधित प्रावधानांची चर्चा करा).
 - (ब) स्थावर मालमत्तेच्या भाडेपट्टा कसा संपुष्टात येतो.
 - (क) वजावट व प्रतिहक्क मागणी मधील फरक स्पष्ट करा.
 - (ड) "निर्धन व्यक्ती कडून दावा" संबंधित प्रावधानांचा संदर्भ घेऊन लिहा.
-

2015

PAPER II

पेपर क्रमांक II

Indian Penal Code, Evidence Act, Code of Criminal Procedure,
SC & ST (Prevention of Atrocities) Act, 1989 and Protection of Civil Rights Act, 1955,
Essay on Current Legal Topic

इंडियन पिनल कोड, एव्हीडन्स ऍक्ट, कोड ऑफ क्रिमिनल प्रोसिजर,
एससी अँड एसटी (प्रिव्हेन्शन ऑफ अट्रोसिटीज) अँक्ट, 1989 अँड प्रोटेक्शन ऑफ सिव्हील राईट्स अँक्ट, 1955,
करंट लिगल टॉपिकवरील निबंध

Time : 3 Hours

वेळ : 3 तास

Max. Marks : 100

गुण : 100

Note :**सूचना :**

- (1) Questions No. 9 and 10 are **compulsory**.
प्रश्न क्रमांक 9 व 10 अनिवार्य आहेत.
- (2) Answer any **six** from the remaining questions.
उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही सहा प्रश्न सोडवावेत.
- (3) Marks to each question are indicated by a figure in the margin on the right hand side.
प्रश्नासमोरील उजव्या बाजूच्या समासातील अंक गुण दर्शवितात.
- (4) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.
ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणार्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (5) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.
उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised."
"उदाहरणदाखल दिलेल्या प्रकरणांशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."

P.T.O.

- (7) **English** version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) **All** questions can be attempted only in one language either in **English** or in **Marathi** as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास दुसरा दुर्लक्षित केला जाईल.

1. Define 'admission', and explain :

'Admissions are not conclusive proof of the fact admitted, but they may operate as estoppels.'

10

व्याख्या लिहा : 'कबुली', आणि स्पष्ट करा :

'कबुल्या निर्णायक पुरावा नाही पण त्या प्रतिष्ठभक्त (estoppel) म्हणून कार्य करू शकतात.'

2. When are statements made by a person who is dead relevant and admissible in evidence ?

10

मृत झालेल्या व्यक्तीचे कथन केव्हा संबद्ध व पुराव्यात ग्राह्य होवे ?

3. Write short notes (any **four**) :

10

- (a) Expert Opinion
- (b) Presumption as to 30-year-old document
- (c) Hearsay Evidence
- (d) Estoppel
- (e) Secondary Evidence
- (f) Hostile Witness

संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणत्याही चार) :

- (अ) तज्ञाचे मत
- (ब) तीस वर्षापूर्वीच्या दस्तऐवजा संबंधी गृहीतक
- (क) ऐकीव पुरावा
- (ड) प्रतिष्ठंभ
- (इ) दुय्यम पुरावा
- (फ) प्रतिकूल साक्षदार

-
4. What do you mean by F.I.R. ? Explain in detail its significance and evidentiary value. 10

प्र.मा. अहवाल (F.I.R.) म्हणजे काय ? त्याचे महत्त्व व पुरावामुल्य विस्तृतपणे विषद करा.

-
5. Write difference between (any *four*) : 10

- (a) Bailable and Non-bailable offence
- (b) Cognisable and Non-cognisable offence
- (c) Discharge and Acquittal
- (d) Release of the accused on admonition and on probation of good behaviour
- (e) Fine and Compensation

फरक लिहा (कोणतेही चार) :

- (अ) जामीनपात्र आणि अजामीनपात्र गुन्हे
- (ब) दखलपात्र आणि अदखलपात्र गुन्हे
- (क) विना दोषारोप सुटका आणि निर्दोष मुक्तता
- (ड) आरोपीला समज देउन सोडणे आणि चांगल्या वर्तणुकीच्या परीक्षेवर सोडणे
- (इ) दंड आणि नुकसान भरपाई

-
6. Define and explain the following concepts with illustration : 10

- (a) Cruelty (U/S 498 A of I.P. Code)
- (b) Dowry death

खालील संज्ञांची व्याख्या लिहून त्या उदाहरणासह स्पष्ट करा :

- (अ) क्रूर वागणुक (क. 498 अ भा.द.वि. प्रमाणे)
- (ब) हुंडा बळी

7. Write short notes (any **four**) :

- (a) Unlawful assembly
- (b) Grievous hurt
- (c) Good faith
- (d) House trespass
- (e) Robbery
- (f) Abetment

संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणत्याही चार) :

- (अ) बेकायदेशीर जमाव
- (ब) जबर दुखापत
- (क) सद्भाव
- (ड) गृह अतिक्रमण
- (इ) जबरी चोरी
- (फ) अपप्रेरणा

8. Define and explain :

5+5

- (a) Untouchability

(with reference to Protection of Civil Rights Act)

- (b) Atrocity

[with reference to S.C. & S.T. (Prevention of Atrocities) Act]

व्याख्या लिहा आणि स्पष्ट करा :

- (अ) अस्पृश्यता
(नागरी हक्क संरक्षण कायद्याच्या संदर्भात)
- (ब) अत्याचार
[अ. जाती व अ. जमाती (अत्याचार प्रतिबंधक) कायद्याच्या संदर्भात]

9. Write an essay on any **one** subject :

20

- (a) Is Uniform Civil Code really necessary ?
- (b) Increasing rate of atrocities against women
- (c) Human Rights and their protection

कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा :

- (अ) समान नागरी कायदा खरोखर आवश्यक आहे काय ?
- (ब) स्त्रियांवरील अत्याचाराचे वाढते प्रमाण
- (क) मानवी हक्क व त्यांचे संरक्षण

10. Write judgement on the following facts :

20

A lady by the name Gita was waiting for a bus near Pune Railway Station. A boy around 18 years came on a motorcycle, snatched Gita's gold necklace of 40 gms and escaped before that lady could see his face. She lodged a report with the Police. On the next day Samir aged about 19 years was arrested by the Police in connection with a similar offence. He gave information to the Police that the day before he had snatched gold necklace of a woman and sold it to Sonare Jeweller. He showed that shop. Police seized gold ingot of 40 gms and sale receipt bearing signature of Samir.

Police did further investigation and filed charge-sheet against Samir.

During trial sufficient evidence is led to connect accused with the theft. Samir denied everything in his statement and alleged that the Police falsely implicated him. Alternatively he claimed benefit of the Probation of Offenders Act.

खालील तथ्यांआधारे निकाल पत्र लिहा :

गीता नावाची महिला पुणे रेल्वे स्टेशन जवळ बस ची वाट पहात उभी होती. अंदाजे 18 वर्षांचा एक मुलगा मोटर सायकल वरून आला आणि गीताच्या गळ्यातील 40 ग्राम वजनाचा सोन्याचा हार हिसकावून लगेचच पसार झाला कि ती महिला त्याचा चेहरा सुद्धा बघू शकली नाही. तिने पोलिस स्टेशनला फिर्याद दिली. दुसऱ्या दिवशी पोलिसांनी समीरला वय वर्ष 19, तशाच प्रकारच्या गुन्ह्यात अटक केली. समीर ने पोलिसांना माहिती दिली कि 1 दिवस अगोदर त्याने एका महिलेचा सोन्याचा हार हिसकावून नेला व तो त्याने सोनारे नावाच्या सोनाराला विकला त्याने ते दुकान पोलिसांना दाखविले. पोलिसांनी सोनारा कडून 40 ग्राम सोन्याची चकती व समीर ची सही असलेली विक्री पावती जप्त केली ।

पोलिसांनी पुढील तपास करून समीर च्या विरुद्ध दोषारोप पत्र दाखल केले ।

संपरीक्षे दरम्यान आरोपी समीर विरुद्ध चोरी शी त्याचा संबंध जोडण्यासाठी पुरेसा पुरावा आणण्यात आला । समीर ने त्याच्या कथनात सर्व बाबी नाकारल्या व पोलिसांनी त्याला खोटेपणाने गुंतवले असे सांगितले. विकल्पाने त्याने परिवीक्षा अधिनियमाचा फायदा देण्यात यावा अशी मागणी केली ।

101506

2016

PAPER I

पेपर क्रमांक I

**Civil Procedure Code, Transfer of Property Act, Specific Relief Act,
Law of Contracts, Sale of Goods Act and Partnership Act**

सिविल प्रोसिजर कोड, ट्रान्सफर ऑफ प्रॉपर्टी अॅक्ट, स्पेसिफिक रिलीफ अॅक्ट,
लॉ ऑफ कॉन्ट्रॅक्ट्स, सेल ऑफ गुड्स अॅक्ट आणि पार्टनरशिप अॅक्ट

Time : 3 Hours
वेळ : ३ तास

Max. Marks : 100
गुण : 100

Note :

सूचना :

(1) **All questions are compulsory.**

सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

(2) **Question No. 1 carries 20 marks. All other questions carry equal marks i.e., 16 marks each.**

प्रश्न क्रमांक 1 ला 20 गुण असून. उर्वरित सर्व प्रश्नांना समान म्हणजेच 16 गुण आहेत.

(3) **Your answers must be to the point, wherever possible quoting the specific provision of law.**

उत्तरे मुद्देसुद असावीत. शक्य तेथे कायद्यातील तरतुदी नमूद कराव्यात.

(4) **Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.**

उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.

(5) **Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.**

ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.

(6) **"Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised."**

"उदाहरणादाखल दिलेल्या प्रकरणांशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."

P.T.O.

SEAL

- (7) **English** version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थिति, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) **All** questions can be attempted only in one language either in **English** or in **Marathi** as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जामध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) **Candidates** are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास, दुसरा उपप्रश्न दुर्लक्षित केला जाईल.

1. Write a Judgement on the basis of the facts narrated below :
While writing Judgement :
- adhere to the contents of Judgement as required under the Code of Civil Procedure.
 - frame and answer the issues properly.
 - wherever necessary, fill up the details from your imagination.
 - give legal, logical and proper reasons for your findings.
 - conclude the Judgement with a proper operative order.

खाली नमूद केलेल्या कथनावरून न्यायनिर्णय लिहा :

न्यायनिर्णय लिहिताना :

- दिवाणी आचार संहितेमध्ये अभिप्रेत असलेल्या मसूद्याचे पालन करा.
- योग्य ते मुद्दे काढा आणि त्यांची योग्य उत्तरे लिहा.
- आवश्यकतेनुसार तुमच्या कल्पनाशक्तीनुसार तपशील द्या.
- तुमच्या निष्कर्षांच्या पुष्ट्यर्थ तर्कसंगत, कायदेशीर व योग्य कारणे द्या.
- योग्य तो अंतिम आदेश लिहून न्यायनिर्णयाचा शेवट करा.

Facts :

Suit Properties : Gat No. 817, 820 and 828

Situated at Village Bhada,

Tal. Ausa, District Latur

Facts for the Judgement**Plaintiff's Case :**

One Ashok Amol Desai was the owner of the suit properties. On 1.10.2004, he entered into an agreement of sale of the suit properties with plaintiff Ram Lalit Mane; for the total consideration of ₹ 4,00,000. On the date of the agreement the plaintiff gave ₹ 1,00,000 to Ashok Desai towards earnest money. It was agreed that Ashok Desai would obtain requisite permission of the authorities for sale of the suit properties and thereafter within one month the sale-deed would be executed on payment of balance consideration. Ashok died on 11.10.2006. The plaintiff approached the son of Ashok Desai, namely, Arvind in January 2008. Arvind denied the transaction. Plaintiff issued a legal notice dt 30.9.2010. Arvind did not respond to the notice. Hence Ram filed a suit for specific performance of contract and alternatively for refund of earnest money.

Defendant's case :

Defendant denied the transaction and took the defence that the plaintiff had fraudulently took the signature of his father on blank paper as the father of the defendant was in need of money and therefore obtained a loan of ₹ 1,00,000 from the plaintiff.

Evidence :

Take by imagination, based on pleadings.

P.T.O.

तथ्ये :

वाद मिळकती : गट नं. 817, 820 आणि 828
गाँव भादा,
तालुका औसा, जि. लातूर

न्यायनिर्णयाकरीता तथ्ये :

वादीची कथने :

अशोक अमोल देसाई हा वाद मिळकतीचा मालक होता. दि. 1.10.2004 रोजी त्याने वादी राम ललित माने याच्याशी वाद मिळकती विक्री करणेबाबत पूकुण मोब्दला रक्कम ₹ 4,00,000 ठरवून विक्रीचा करारनामा केला. त्याच दिवशी वादीने अशोक देसाई याला इसारती दाखल ₹ 1,00,000 दिले. अशोक देसाई ने विक्री बाबत आवश्यक असलेल्या परवानग्या संबंधित अधिकाऱ्यांकडून प्राप्त केल्यानंतर एक महिन्याच्या आत उर्वरित मोब्दला दिल्यानंतर खरेदीपत्र करण्याचे ठरले. दि. 11.10.2006 रोजी अशोकचा मृत्यू झाला. जानेवारी 2008 मध्ये वादी, अशोक देसाईचा मुलगा अरविंद याच्याकडे गेला. अरविंदने व्यवहार नाकारला. वादीने त्याला दि. 30.9.2010 रोजी नोटीस पाठवली. अरविंदने त्यास प्रतिसाद दिला नाही. त्यामुळे रामने करारपत्रावरून खरेदीपत्र करून मिळणेकरिता व वैकल्पिक रीत्या इसार रक्कम परत मिळणेकरिता दावा दाखल केला.

प्रतिवादीची कथने :

प्रतिवादीने व्यवहार नाकारला आणि बचावात सांगितले की वादीने प्रतिवादीच्या वडिलाची फसवणूक करून कोऱ्या कागदावर सही घेतली कारण की प्रतिवादीच्या वडिलांना पैश्याची गरज होती आणि त्यांनी प्रतिवादीकडून ₹ 1,00,000 कर्ज घेतले होते.

पुरावा :

तथ्ये विचारात घेवून कल्पनाशक्तीनुसार पुरावा घेवून त्याचे विवेचन करावे.

2. Answer any **two** of the following sub-questions :

- (a) What is decree ? Explain the difference between Preliminary decree and Final decree. Whether a preliminary decree can be executed ?
- (b) Explain the difference between Section 5 and Section 6 of the Specific Relief Act, 1963.
- (c) When is a suit for Declaration, Possession and Injunction required to be filed ? When is a suit for Possession and Injunction required to be filed ?

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) हुकुमनामा म्हणजे काय ? प्रारंभिक हुकुमनामा व अंतिम हुकुमनामा यातील फरक स्पष्ट करा. प्रारंभिक हुकुमनामाची अंमलवजावणी करता येवू शकते काय ?
- (ब) विशिष्ट विनिर्दिष्ट अधिनियम, 1963 कलम 5 व कलम 6 यातील फरक स्पष्ट करा.
- (क) ठराव, कब्जा व मनाई या करिता कधी दावा दाखल करता येतो ? कब्जा व मनाई करिता कधी दावा दाखल करता येतो ?

3. Write short notes on any **four** of the following :

- (a) Vested and Contingent interest
- (b) Transfer by one Co-owner
- (c) Marshalling Securities
- (d) Difference between courts of limited jurisdiction and courts of unlimited jurisdiction
- (e) Cause of action and when it can be said that a cause of action arose partly
- (f) Necessary and Proper parties

खालीलपैकी कोणत्याही **चार** च्या संदर्भात टीपा लिहा :

- (अ) निहित व समाश्रित हितसंबंध
- (ब) एका सहमालकाकडून हस्तांतरण
- (क) प्रतिभूतीची क्रमरचना करणे
- (ड) सीमित अधिकारीतेची न्यायालये व असीमित अधिकारीतेची न्यायालये यांतील फरक
- (इ) वाद कारण, आणि असे केव्हा म्हणता येईल कि वादकारण अंशतः उद्भवले
- (फ) आवश्यक व योग्य पक्षकार

P.T.O.

4. Answer any **two** of the following sub-questions :

- (a) Explain the need for temporary injunction to create third party interest in suits for specific performance of contract vis-à-vis provision of lis-pendence in Transfer of Property Act, 1882.
- (b) Under what circumstances specific performance of contract cannot be enforced ?
- (c) What is part performance of contract with reference to specific performance of contract ?

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) त्रयस्थ व्यक्तीचे हितसंबंध निर्माण करण्याबाबत, कराराच्या विशिष्ट पूर्ततेच्या दाव्यात, तात्पुरत्या मनाईची गरज, 'मालमत्तेसंबंधी दावा प्रलंबित असताना तिचे हस्तांतरण' या मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियमातील (1882) तत्वाच्याअनुषंगे, स्पष्ट करा.
- (ब) कोणत्या परिस्थितीत कराराची विशिष्ट पुर्तता अमलात आणता येणार नाही ?
- (क) अंशतः पालन कराराची संकल्पना विशिष्ट पुर्तता कराराच्या संदर्भात स्पष्ट करा.

5. Answer any **four** of the following sub-questions :

- (a) Define consent. When is consent said to be free ?
- (b) What is the importance of consideration under Contract Act, 1872 ?
- (c) Define Contract of Guarantee and Continuing Guarantee.
- (d) Explain the difference between Pledge and Mortgage.
- (e) Explain the concept of fiduciary relationship between Principal and Agent.

खालीलपैकी कोणत्याही चार उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) संमती ची व्याख्या स्पष्ट करा. संमती मुक्त संमती आहे, असे कधी म्हणता येते ?
- (ब) करार कायद्याखाली (1872) प्रतिफलाचे काय महत्त्व आहे, हे स्पष्ट करा.
- (क) हमीच्या कराराची व्याख्या स्पष्ट करा आणि प्रवाही हमी स्पष्ट करा.
- (ड) तारण व गहाण यांतील फरक स्पष्ट करा.
- (इ) प्रमुख व अभिकर्ता यांच्यातील विश्वास नातेसंबंधाची संकल्पना स्पष्ट करा.

6. Answer any *two* of the following sub-questions :

- (a) Explain the different modes of service of summons under the Code of Civil Procedure, 1908.
- (b) Explain the difference between *ex parte* decree and *ex parte* order. What are the grounds to set aside *ex parte* decree ?
- (c) What is the principle of *res-judicata* and *constructive res-judicata* ? Explain the difference between *res-judicata* and Order 2 Rule 2 of the Code of Civil Procedure, 1908.
- (d) Explain the difference between Preliminary issue under Section 9-A and Order 14 Rule 2 of the CPC.

खालीलपैकी कोणत्याही *दोन* उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) दिवाणी प्रक्रिया संहितेतील (1908) समन्स बजावणी बाबतच्या विविध पद्धती स्पष्ट करा.
 - (ब) एकतर्फी हुकुमनामा व एकतर्फी आदेश यातील फरक स्पष्ट करा. एकतर्फी हुकुमनामा रद्द करण्याकरिता कोणती कारणे आहेत ?
 - (क) प्राडन्याय व अप्रत्यक्ष प्राडन्याय या संकल्पना स्पष्ट करा. दिवाणी प्रक्रिया संहितेतील (1908) प्राडन्याय व क्रम 2 नियम 2 मधील फरक स्पष्ट करा.
 - (ड) दिवाणी प्रक्रिया संहिता कलम 9-अ व क्रम 14 नियम 2 नुसार प्राथमिक बाब यातील फरक स्पष्ट करा.
-

दिवाणी न्यायाधीश (क-स्त) व न्यायदंडाधिकारी (प्र. वर्ग)
मुख्य परीक्षा- २०१६, दि. २१/०१/२०१६

J08

2016

PAPER II

201506

पेपर क्रमांक II

Indian Penal Code, Evidence Act, Code of Criminal Procedure,
SC & ST (Prevention of Atrocities) Act, 1989 and Protection of Civil Rights Act, 1955,
Essay on Current Legal Topic

इंडियन पिनल कोड, एव्हीडन्स ऐक्ट, कोड ऑफ क्रिमिनल प्रोसिजर,
एससी अँड एसटी (प्रिव्हेन्शन ऑफ अट्रोसिटीज) अँक्ट, १९८९ अँड प्रोटेक्शन ऑफ सिव्हिल राइट्स अँक्ट, १९५५,
करंट लिगल टॉपिकवरील निबंध

Time : 3 Hours
वेळ : ३ तास

Max. Marks : 100
गुण : 100

Note :

सूचना :

- (1) Questions No. 9 and 10 are compulsory.
प्रश्न क्रमांक ९ व १० अनिवार्य आहेत.
- (2) Answer any six from the remaining questions.
उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही सहा प्रश्न सोडवावेत.
- (3) Marks to each question are indicated by a figure in the margin on the right hand side.
प्रश्नासमोरील उजव्या बाजूच्या समासातील अंक गुण दर्शवितात.
- (4) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.
ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणार्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (5) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.
उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised."
"उदाहरणदाखल दिलेल्या प्रकरणांशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."

SEAL

P.T.O.

- (7) **English** version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थिति, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) **All** questions can be attempted only in one language either in **English** or in **Marathi** as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास, दुसरा उपप्रश्न दुर्लक्षित केला जाईल.

1. What is meant by burden of proof ? On whom does it lie ? Does the burden of proof shift ? 10

शाबितीची जबाबदारी म्हणजे काय ? ती कोणावर असते ? शाबितीची जबाबदारी पालटते का ?

2. Write short notes (any **two**) : 10

- (a) Document
- (b) Hostile witness
- (c) Res gestae
- (d) Secondary evidence

संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (अ) दस्तऐवज
- (ब) फितूर साक्षीदार
- (क) एकाच घडामोडीचा भाग असणाऱ्या तथ्यांची संबंधता
- (ड) दुय्यम पुरावा

3. Explain in detail the provisions regarding criminal conspiracy. 10
गुन्हेगारी स्वरूपाचे कट याच्या तरतूदी तपशीलवार स्पष्ट करा.

4. Write difference between (any *four*) : 10

- (a) Bailable offence and Non-bailable offence
- (b) Common intention and Common object
- (c) Inquiry and Investigation
- (d) Admission and Confession
- (e) Complaint and FIR
- (f) Bigamy and Adultery

फरक स्पष्ट करा (कोणतेही चार) :

- (अ) जामीनपात्र गुन्हे आणि अजामीनपात्र गुन्हे
- (ब) समान हेतू आणि समान लक्ष
- (क) चौकशी आणि अन्वेषण
- (ड) कबुली आणि कबुली जबाब
- (इ) फिर्याद आणि पहिली खबर
- (फ) द्विविवाह पद्धति आणि परगमन

5. Explain the provisions relating to hurt and grievous hurt. 10
दुखापत आणि जबर दुखापत याच्या तरतूदी स्पष्ट करा.

6. Define and explain the following : 10

- (a) 'Place of Public Entertainment' under Protection of Civil Rights Act
- (b) Atrocity

खालील व्याख्या लिहा आणि स्पष्ट करा :

- (अ) नागरी संरक्षण कायद्यातील 'सार्वजनिक करमणूक स्थळ'
- (ब) अत्याचार

7. Write notes (on any *four*) :

10

- (a) Valuable Security
- (b) Wrongful gain and Wrongful loss
- (c) Injury
- (d) Good faith
- (e) Theft
- (f) Extortion

टीपा लिहा (कोणत्याही चार) :

- (अ) मौल्यवान रोखा
- (ब) गैरलाभ व गैरहानि
- (क) इजा (क्षती)
- (ड) सद्भाव
- (इ) चोरी
- (फ) बलादूग्रहण

8. Discuss in detail the provisions relating to unlawful assembly.

10

बेकायदेशीर जमाव संबंधीच्या तरतूदी विस्ताराने स्पष्ट करा.

9. Write an essay on any *one* of the following :

20

- (a) Whether capital punishment should be abolished ?
- (b) Whether defamation should be decriminalised ?
- (c) Whether juvenile offenders should be treated as adults in case of heinous crimes ?

खालील कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा :

- (अ) फाशीची शिक्षा रद्द करावी का ?
- (ब) बदनामी हा गुन्हा समजण्यात येवू नये का ?
- (क) घृणास्पद गुन्ह्यात बाल गुन्हेगारांना सज्जन समजण्यात यावे का ?

10. Write judgement on the following facts :

20

There was a quarrel between A and B. C, B's brother, went to A's house to know the cause of the quarrel. A twisted C's right hand forcefully resulting in dislocation of C's shoulder. B is an eye witness to the incident.

It was argued on behalf of the prosecution that it has proved its case beyond reasonable doubt. It was argued on behalf of the accused that there was enmity between A and C. B's testimony cannot be relied upon as he is a related witness and no independent witness was examined.

खालील तथ्यांआधारे निकालपत्र लिहा :

अ व ब मध्ये भांडण झाले. ब चा भाऊ क अ च्या घरी भांडणाचे कारण समजून घेण्यासाठी अ च्या घरी गेला. अ ने क चा उजवा हात जोरात पिरगाळला परिणामी क चा उजवा खांदा निखळला. ब हा घटनेचा प्रत्यक्षदर्शी साक्षीदार आहे.

अभियोग पक्षातर्फे युक्तिवाद करण्यात आला की त्यांनी त्यांची बाजू निःसंशयितरीत्या सिद्ध केली आहे. आरोपीतर्फे युक्तिवाद करण्यात आला की अ व क मध्ये वितुष्ट होते. ब ची साक्ष विश्वासाह नाही कारण तो नात्यातला साक्षीदार आहे व कोणताही स्वतंत्र साक्षीदार तपासला नाही.

101076

2017

PAPER I

पेपर क्रमांक I

**Civil Procedure Code, Transfer of Property Act, Specific Relief Act,
Law of Contracts, Sale of Goods Act and Partnership Act**

सिविल प्रोसिजर कोड, ट्रान्सफर ऑफ प्रॉपर्टी ॲक्ट, स्पेसिफिक रिलीफ ॲक्ट,
लॉ ऑफ कॉन्ट्रॅक्ट्स, सेल ऑफ गुड्स ॲक्ट तसेच पार्टनरशिप ॲक्ट

Time : 3 Hours

वेळ : 3 तास

Max. Marks : 100

गुण : 100

Note :**सूचना :**

- (1) **All questions are compulsory.**
सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (2) **Question No. 1 carries 20 marks. All other questions carry equal marks i.e., 16 marks each.**
प्रश्न क्रमांक 1 ला 20 गुण असून. उर्वरित सर्व प्रश्नांना समान म्हणजेच 16 गुण आहेत.
- (3) **Your answers must be to the point, wherever possible quoting the specific provision of law.**
उत्तरे मुद्देसुद असावीत, आवश्यक तेथे कायद्यातील तरतुदी नमूद कराव्यात.
- (4) **Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.**
उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (5) **Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.**
ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (6) **"Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised."**
"उदाहरणादाखल दिलेल्या प्रकरणाशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."

P.T.O.

- (7) **English** version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थिति, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) **All** questions can be attempted only in one language either in **English** or in **Marathi** as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास, दुसरा उपप्रश्न दुर्लक्षित केला जाईल.

1. Write a judgement on the basis of the facts and evidence given below :

While writing judgement :

- Judgement should be written as required by the provisions of the Code of Civil Procedure.
- Frame proper issues and give findings.
- Facts and evidence given here may not be complete. Consider missing details by imagination.
- Give legal, logical and appropriate reasons for your findings.
- Conclude the judgement with appropriate operative order.

खाली नमूद केलेल्या कथनावरून न्यायनिर्णय लिहा :

न्यायनिर्णय लिहिताना :

- न्यायनिर्णयाचा मसूदा दिवाणी आचार संहितेच्या तरतुदी प्रमाणे असावा.
- योग्य मुद्दे तयार करा व त्यासमोर त्यांचे निर्णय लिहा.
- दिलेले कथन आणि पुरावा संपूर्ण असेलच असे नाही. आवश्यकता भासल्यास कल्पनाशक्तीनुसार वापरून तपशील द्या.
- तुमच्या निष्कर्षाच्या पुष्ट्यर्थ तर्कसंगत, कायदेशीर व पुरेशी कारणे द्या.
- न्यायनिर्णयाच्या शेवटी योग्य तो अंतिम आदेश लिहा.

Facts for writing Judgement :**Plaintiff's Case :**

Plaintiff Mira instituted RCS no. 172 of 1987 against Gopal in the Court of Civil Judge J.D. Nagpur praying for a declaration of her title in the suit property and also for recovery of possession thereof. She claimed to have purchased the same vide registered sale deed dated 26/6/1982 for the consideration of ₹ 35,000 from the sons of Rahim, the original owner. She was registered as registered owner in municipal records of the suit property. She averred that at the time of sale, defendant Gopal was in possession of the suit property as tenant. Gopal did neither accept her as his landlord nor paid the rent when demand was raised.

Defendant's Case :

The defendant in his written statement, while reiterating that Rahim was the owner of the suit property stoutly denied the transaction of sale by his sons in favour of the plaintiff. Defendant Gopal claimed to be in occupation thereof on the strength of an agreement of for sale executed between him and the original owner Rahim. He contended that vendors of the plaintiff had no subsisting title in the suit property to convey to her. He claims that Rahim executed Registered Agreement for sale on 20/5/1975 and he had by installments in all paid ₹ 26,000 by 12/4/1976 which formed major part of the price. He claims to have paid municipal tax of suit property since he is in possession. He also contended that inspite of repeated insistences, the original owner did not execute the sale deed and after his death his sons also avoided to do so.

Evidence :

PW1 Subhash, the husband of the plaintiff in his testimony has stated that at the time of purchase, when he enquired about the possession of the defendant over suit property, his vendors told him that the defendant was in occupation of the premises as a tenant. The witness categorically denied about his knowledge of such agreement for sale at the time of purchase.

PW2 Sultan, one of the sons of the original owner on oath affirmed the execution of the sale deed dated 26/6/1982 in favour of the plaintiff for a consideration of ₹ 35,000. Though, this witness admitted the agreement for sale between the defendant and his father, he mentioned that on inquiry, his father has told him that the agreement has lapsed as the purchase was not made within time. This witness has categorically stated that he did not disclose about the agreement for sale to the plaintiff and instead had disclosed to her husband that defendant was only a tenant in possession of the suit property.

As against this, the defendant amongst others sought to rely on his testimony to the effect that he had always been ready and willing to perform the contract and also in the reply to the notice sent by the vendors of the plaintiff conveying him cancellation of agreement for sale he reiterated his readiness and willingness to get the sale deed, on the basis of the agreement for sale executed. He claimed that he cannot be dispossessed suit property – House no. 44, Ravinagar, Nagpur.

P.T.O.

न्यायनिर्णयाकरीता तथ्य :

वादीचे कथन :

वादी मीरा हिने गोपाल विरुद्ध RCS no. 172, 1987 हा दावा, ती वादग्रस्त मालमत्तेची मालक आहे हे घोषित करून घेण्यासाठी व मालमत्तेचा ताबा मिळावा, या मागणीसाठी सिव्हिल जज, जुनिअर डिव्हिजन, नागपूर येथे दाखल केला आहे. वादीचे म्हणणे आहे कि, वादग्रस्त मालमत्ता तिने 26/6/1982 ला नोंदणीकृत खरेदीखताद्वारे ₹ 35,000 ला मालमत्तेचा मुळ मालक रहीम यांच्या मुलांकडून विकत घेतली. मालमत्ता विकत घेतली तेव्हा प्रतिवादी हा भाडेकरू म्हणून मालमत्तात्याच्या ताब्यात होती. खरेदीनंतर प्रतिवादीने वादीला वादग्रस्त मालमत्तेचा मालक म्हणून मान्य केले नाही आणि भाड्याची मागणी केल्यानंतर भाडे ही दिले नाही.

प्रतिवादीचे कथन :

प्रतिवादीने आपल्या लिखित विधानात रहीम हा वादग्रस्त मालमत्तेचा मुळ मालक होता, हे मान्य केले परंतु रहीमच्या मुलांनी वादीला खरेदीखत करून दिल्याचे अमान्य केले. प्रतिवादीने वादीची मालकी अमान्य करीत असे प्रतिपादन केले कि, 20/5/1975 ला त्याच्यात व रहीम मध्ये मालमत्ता विक्रीचा नोंदणीकृत करार झाला व त्याने हप्त्याने पक्ष ₹ 26,000 दि. 12/4/1976 पर्यंत अदा केले. त्या आधारावर तो वादग्रस्त मालमत्तात्याच्या ताब्यात आहे. त्याने सदर जागेचा नगरपालिका कर जागा ताब्यात असल्यापासून भरलेला आहे. त्याचे असेही म्हणणे आहे कि, वारंवार विनंती करून ही रहीम ने व त्याच्या मृत्यूनंतर त्याच्या मुलांनी खरेदीखत करून देण्यास टाळाटाळ केली.

पुरावा :

वादीचा साक्षदार क्र. 1 वादीचा नवरा सुभाष याने आपल्या साक्षीत म्हटले कि, मालमत्ता विकत घेत्या वेळेस त्याने मालमत्ते वरील प्रतिवादीच्या कब्ज्याबाबत विचारपूस केली असता, विक्री करणाऱ्यानी त्यास प्रतिवादीचा ताबा भाडेकरू म्हणून असल्याचे सांगितले होते. त्याने असेही म्हटले कि, प्रतिवादीने खरेदीनंतर भाडे देण्यास नकार दिला. सुभाषने, रहीम व प्रतिवादी यांच्यात मालमत्ता विक्रीचा करार असल्याची माहिती खरेदीखत करून घेत्या वेळेस होती या प्रश्नाला ठामपणे नकार दिला.

वादीचा साक्षदार क्र. 2, मुळ मालकाचा मुलगा सुलतान याने शपथेवर वादीला मालमत्तेचे खरेदीखत 26/6/1982 ला ₹ 35,000 च्या मोबदल्यात करून दिल्याचे सांगितले. त्याचे वडिल आणि प्रतिवादी मध्ये वादग्रस्त मालमत्ता खरेदीचा करार झाला होता हे त्याने मान्य केले. या सोबतच त्याने असे ही म्हटले कि, जेव्हा त्याने त्याच्या वडिलांकडे या कराराबाबत विचारपुस केली, तेव्हा त्याच्या वडिलांनी प्रतिवादीने वेळेत खरेदीखत न करून घेतल्यामुळे करार संपुष्टात आल्याचे सांगितले होते. सुलतानने ठामपणे सांगितले कि खरेदीखत करून देते वेळेस वादीला प्रतिवादीसोबत झालेल्या कराराची माहिती नव्हती. त्याने असे ही सांगितले कि वादीच्या नवऱ्याला खरेदीखत करते वेळेस त्याने असे म्हटले होते कि, वादग्रस्त मालमत्तेवर प्रतिवादीचा ताबा हा भाडेकरू म्हणून आहे.

प्रतिवादीने स्वतः व इतर साक्षीदार तपासले, आपल्या साक्षीत त्याने असे म्हटले कि, तो वादग्रस्त मालमत्तेचे खरेदीखत करून घेण्यास नेहमी तयार व इच्छुक होता. रहीमच्या मुलांनी त्याला करार रद्द करण्याची नोटीस दिली होती त्याला उत्तर देताना सुद्धा त्याने खरेदीखत करून घेण्याची त्याची इच्छा व तयारी दर्शविली होती. त्याचा वादग्रस्त मालमत्तेवरील ताबा कायद्याप्रमाणे काढून घेता येत नाही असे ही त्याने कोर्टासमोर सांगितले. वादग्रस्त मालमत्ता – घर न. 44, रविनगर, नागपूर.

2. Answer any *two* of the following subquestions :

- Define the “rule against perpetuity” under the Transfer of Property Act. Enumerate the exceptions to this rule.
- Define “transfer of property”. “Transferability is the most inherent quality of property” state the exceptions to this rule.
- Explain right of the mortgagor to redeem. Who can exercise this right apart from the mortgagor ?

खालीलपैकी कोणत्याही *दोन* उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- “शाश्वतता विरोधी नियमाची” मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियमात दिलेली व्याख्या लिहा. सोबतच या नियमाला काय अपवाद आहेत, ते लिहा.
- “मालमत्ता हस्तांतरण” ची व्याख्या लिहा. “हस्तांतरण हा मालमत्तेचा सर्वात मोठा मूलभूत गुण आहे” विशद करा आणि याला काय अपवाद आहेत, ते लिहा.
- गहाणकाराचे विमोचन करण्याचे अधिकार काय आहेत ? गहाणकारा शिवाय हे अधिकार इतर कोणाला वापरता येतात ?

P.T.O.

3. Answer any **two** of the following subquestions :

- In what circumstances the court may grant and may refuse temporary injunction ? What are the consequences of disobedience of injunction order ?
- What is the procedure given in the Code of Civil Procedure for production, impounding and return of documents ?
- What is the procedure followed for attachment of movable property under the execution proceeding ?

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- कोणत्या प्रकरणांमध्ये न्यायालयाला तात्पुरता मनाई हुकूम देता येतो व कोणत्या प्रकरणांत देता येत नाही ? मनाई हुकूमाची अवज्ञा केल्यास काय परिणाम होतात ?
- दिवाणी प्रक्रिया संहितेत दस्तावेज हजर करणे, ते अडकवून ठेवणे व परत करणे याचे काय नियम आहेत ?
- जंगम मालमत्ता जप्त करण्यासंबंधी दिवाणी प्रक्रिया संहितेत काय कार्यपद्धती आहे, विशद करा.

4. Answer any **two** of the following subquestions :

- What is void agreement ? Explain the various instances of void agreement given in the Indian Contract Act.
- Explain the provisions regarding time and place of performance of contract under the Indian Contract Act.
- What are the consequences of breach of contract under the Indian Contract Act ?

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- अवैध करारनामा म्हणजे काय ? भारतीय करार अधिनियमातील अवैध करारनाम्याचे दिलेले वेगवेगळे प्रकार लिहा ?
- भारतीय करार अधिनियमातील कार्यनिष्पादनासाठी कालावधी आणि ठिकाण याचे विवेचन करा.
- करारभंगाचे भारतीय करार अधिनियमामध्ये दिलेले परिणाम काय ?

5. Answer any **two** of the following subquestions :

- (a) What is the liability of a person in possession of property of which he is not the owner under the Specific Relief Act ? Fortify your answer with suitable illustrations.
- (b) What is a declaratory decree ? State the general principles on which the court grants such decree and explain effect of such decree.
- (c) "The jurisdiction to decree specific performance is discretionary." Explain. Which reliefs may be granted in a suit for specific performance in addition to or in substitution of such performance ?

खालीलपैकी कोणत्याही **दोन** उपप्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) मालक नसलेल्या, परंतु मिळकतीवर ताबा असलेल्या व्यक्तीची जबाबदारी काय ? उदाहरण देउन स्पष्ट करा.
- (ब) ठराव करून देणारा हुक्मनामा म्हणजे काय ? विशिष्ट दिलासा अधिनियमातील ज्या सर्वसामान्य तत्वा प्रमाणे न्यायालय ठराव करून देणारे हुक्मनामे देतो, ती सर्वसाधारण तत्वे व त्याचे परिणाम लिहा.
- (क) "विशिष्ट पुर्ततेचा हुक्मनामा देण्याची न्यायाधिकार कक्षा संपूर्णतः न्यायालयाच्या मर्जी वर अवलंबून आहे." स्पष्ट करा. विशिष्ट पुर्ततेची मागणी केलेली असताना न्यायालय त्या मागणी सोबत किंवा त्या मागणी ऐवजी कोणते दिलासे देऊ शकते ?

6. Write short notes on any **four** of the following :

- (a) Define goods, existing goods and future goods.
- (b) What are the implied conditions as to quality and fitness under the Sales of Goods Act ?
- (c) Requirements for auction sale of goods under the Sales of Goods Act.
- (d) What are the modes of determining partnership in the Indian Partnership Act ?
- (e) Implied authority of partner as agent of the firm as described in the Indian Partnership Act.
- (f) Provisions for retirement of partner in the Indian Partnership Act.

खालीलपैकी कोणत्याही **चार** च्या संदर्भात टीपा लिहा :

- (अ) वस्तू, विद्यमान वस्तू आणि भविष्यकालीन वस्तू यांच्या व्याख्या द्या.
- (ब) वस्तूची गुणवत्ता व योग्यता या संबंधी मालविक्री अधिनियमातील गृहित शर्ती काय ?
- (क) लिलावाने विक्री संबंधी मालविक्री अधिनियमातील तरतुदी लिहा.
- (ड) भागीदारीचे अस्तित्व निर्धारित करण्याची काय रित भारतीय भागीदारी कायद्यात दिली आहे ?
- (इ) भागीदारी संस्थेचा अभिकर्ता म्हणून भागीदाराचे भारतीय भागीदारी अधिनियमामध्ये दिलेले अधिकार काय आहेत ?
- (फ) भारतीय भागीदारी कायद्यातील भागीदाराच्या निवृत्ती बद्दलच्या तरतुदी लिहा.

7
★
SEAL
★
SF

201001

2017

PAPER II

पेपर क्रमांक II

**Indian Penal Code, Evidence Act, Code of Criminal Procedure,
SC & ST (Prevention of Atrocities) Act, 1989 and Protection of Civil Rights
Act, 1955, Essay on Current Legal Topic**

इंडियन पिनल कोड, एव्हीडन्स ऐक्ट, कोड ऑफ क्रिमिनल प्रोसिजर,
एससी अँड एसटी (प्रिव्हेन्शन ऑफ अट्रॉसिटीज) अँक्ट, 1989 अँड प्रोटेक्शन ऑफ सिविल राइट्स अँक्ट, 1955,
करंट लिगल टॉपिकवरील निबंध

Time : 3 Hours

वेळ : 3 तास

Max. Marks : 100

गुण : 100

Note :**सूचना :**

- (1) Questions No. 9 and 10 are compulsory.
प्रश्न क्रमांक 9 व 10 अनिवार्य आहेत.
- (2) Answer any six from the remaining questions.
उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही सहा प्रश्न सोडवावेत.
- (3) Marks to each question are indicated by a figure in the margin on the right hand side.
प्रश्नासमोरील उजव्या बाजूच्या समासातील अंक गुण दर्शवितात.
- (4) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.
ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (5) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.
उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised."
"उदाहरणदाखल दिलेल्या प्रकरणांशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."

P.T.O.

- (7) **English** version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थिति, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) **All** questions can be attempted only in one language either in **English** or in **Marathi** as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) **Candidates** are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास, दुसरा उपप्रश्न दुर्लक्षित केला जाईल.

1. Discuss the constitution and powers of various criminal courts constituted under the Code of Criminal Procedure, 1973. 10

फौजदारी प्रक्रिया संहिता, 1973 नुसार विविध फौजदारी न्यायालयाचे गठन व अधिकार स्पष्ट करा.

2. Write notes (any **two**) : 10

- (a) Bar to take cognizance of certain offence after lapse of the period of limitations
- (b) Security for good behaviour from habitual offenders
- (c) When fact not otherwise relevant becomes relevant
- (d) Stoppage of summons case

टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- (अ) मुदत मर्यादा उलटून गेल्यानंतर काही गुन्हांची दखल घेण्यास आडकाठी
- (ब) सराईत अपराध्यांकडून चांगल्या वागणुकीसाठी जामीन
- (क) एवढी संबद्ध नसलेली तथ्ये केव्हा संबद्ध होतात
- (ड) समन्स खटला थांबवणे

3. Discuss critically the exceptions enumerated to Section 300 of the Indian Penal Code. 10

भारतीय दंड संहिता नुसार कलम 300 मधील अपवाद विस्तारीत पणे स्पष्ट करा.

4. Write difference between (any *four*) : 10
- (a) Bail and Anticipatory Bail
 - (b) Discharge and Acquittal
 - (c) Police custody and Magisterial custody
 - (d) Dowry death and Harassment of a woman by husband or his relatives for illegal demands
 - (e) Forgery and Making of false document
 - (f) Criminal trespass and House trespass

फरक स्पष्ट करा (कोणतेही चार) :

- (अ) जामीन आणि आगाऊ जामीन
- (ब) विनादोषारोप सुटका आणि दोषमुक्ती
- (क) पोलीस ताबा आणि न्यायालयीन ताबा
- (ड) हुंडाबळी आणि बेकायदेशीर मागणीसाठी महिलेच्या नवऱ्याने किंवा त्याच्या नातेवाईकांनी तिला दिलेली क्रूर वागणूक
- (इ) बनावटीकरण आणि खोटा दस्तऐवज बनविणे
- (फ) फौजदारीपात्र अतिक्रमण व गृह अतिक्रमण

5. Discuss law of hearsay evidence and also explain the rationale behind exclusion of hearsay evidence. 10

ऐकीव पुराव्याचा कायदा स्पष्ट करा व ऐकीव पुरावा वगळण्यामागे तर्क स्पष्ट करा.

6. (a) Discuss limitation or jurisdiction of civil courts under the Protection of Civil Rights Act, 1955. 5
- (b) Define 'Economic boycott' under the SC and ST (Prevention of Atrocities) Act, 1989. 5
- (अ) नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 अंतर्गत दिवाणी न्यायालयाच्या अधिकारितेची मर्यादा स्पष्ट करा.
- (ब) अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 नुसार 'आर्थिक बहिष्कार' याची व्याख्या करा.

7. Write short notes (on any **four**) :

10

- (a) Electronic Records
- (b) Cross Examination of a Witness
- (c) Refreshing Memory
- (d) Judge's Power under Section 165 of the Indian Evidence Act
- (e) Impeaching Credit of Witness
- (f) Who May Testify

संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणत्याही चार) :

- (अ) इलेक्ट्रॉनिक अभिलेख
- (ब) साक्षदाराची उलट तपासणी
- (क) स्मृतीला उजाळा देणे
- (ड) भारतीय साक्षीपुरावा अधिनियम मधील कलम 165 नुसार न्यायाधीशांचा प्रश्न विचारण्याचा अधिकार
- (इ) साक्षीदाराच्या विश्वासपात्रते बद्दल संशय व्यक्त करणे
- (फ) कोणाला साक्ष देता येईल

8. Discuss critically the maxim "actus non facit reum, nisi mens sit rea". How far is this maxim reflected in the Indian Penal Code ?

10

“एक्टस नॉन फॅसिट रीयम, निसि मेन्स सिट रीया” या सिद्धांताची सविस्तर चर्चा करा. हा सिद्धांत भारतीय दंड संहिते मध्ये किती प्रतिबिंबित आहे ?

9. Write an essay on any **one** of the following :

20

- (a) Cow Slaughter Ban
- (b) Digital India
- (c) Demonetisation

खालील कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा :

- (अ) गोहत्या बंदी
- (ब) डिजिटल इंडिया
- (क) चलनबंदी

10. Write judgement on the following facts :

20

A and B were friends. They were having fun in the house of A. Suddenly a quarrel occurred between the two. A assaulted B with a stick on his leg resulting into fracture injury. A assaulted B in the presence of his parents C and D. B went to a hospital and got treatment. Doctor E issued injury certificate showing fracture in right leg.

During trial, B supported prosecution version. However, parents of A i.e., C and D turned hostile. Injury certificate was proved through the Doctor. He also deposed that B was admitted in the hospital with history of assault. B identified the stick by which he was assaulted. There is no independent eye witness to the incident. A took a plea that B himself fell down while running. A also said that he has admitted B in the hospital and argued that had he assaulted B, he would not have admitted B in the hospital.

खालील तथ्यांआधारे निकालपत्र लिहा :

अ व ब मित्र होते. ते अ च्या घरात मोज करीत होते. अचानक दोघांमधे वाद झाला. अ ने ब च्या पायावर लाठी ने वार केला, त्यामुळे त्याचा पाय फ्रॅक्चर झाला. अ ने ब ला त्याच्या आईवडील क व ड यांचे समक्ष मारले होते. ब ने दवाखान्यात जाऊन उपचार घेतला. डॉक्टर इ ने ब च्या उजव्या पायाला फ्रॅक्चर झाल्याचे इजा प्रमाणपत्र दिले.

मुनावणी दरम्यान ब ने सरकार पक्षाच्या बाजूने साक्ष दिली. परंतु अ चे पालक म्हणजेच क व ड फीतुर झाले. इजा प्रमाणपत्र डॉक्टर चे मार्फत सिद्ध करण्यात आले. त्यांनी हे देखील सांगितले की ब ला दवाखान्यात “हमला केल्याची घटना” या कारणा वरून दाखल केल्याचे नमुद आहे. ब ने त्याला मारलेली काठी ओळखली घटनेला स्वतंत्र प्रत्यक्षदर्शी साक्षीदार नाही. अ ने कथन केले की ब पळतांना स्वतःच पडला. अ ने असेही कथन केले की त्यानेच ब ला दवाखान्यात दाखल केले व युक्तिवाद केला की जर त्याने ब ला मारले असते, तर त्याला दवाखान्यात दाखल केले नसते.

92
★
SEAL
★
15

दिवाणी न्यायाधीश (कि. नेष्ठ स्तर) व न्याय देडाधिकारी (एम.ए. की.)
(मुख्य) परीक्षा - 2019

2019 दि. 09 सप्टेंबर, 2019

पेपर - I

J13

PAPER - I / पेपर क्रमांक - I

12251

Civil Procedure Code, Transfer of Property Act, Specific Relief Act,

Law of Contracts, Sale of Goods Act and Partnership Act

सिविल प्रोसिजर कोड, ट्रान्सफर ऑफ प्रॉपर्टी अॅक्ट, स्पेसिफिक रिलीफ अॅक्ट,

लॉ ऑफ कॉन्ट्रॅक्ट्स, सेल ऑफ गुड्स अॅक्ट तसेच पार्टनरशिप अॅक्ट

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

वेळ : 3 तास

गुण : 100

Note / सूचना:

- (1) All questions are compulsory.
सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (2) Question No. 1 carries 20 marks. All other questions carry equal marks i.e., 16 marks each.
प्रश्न क्रमांक 1 ला 20 गुण असून उर्वरित सर्व प्रश्नांना समान म्हणजेच 16 गुण आहेत.
- (3) Your answers must be to the point, wherever possible quoting the specific provision of law.
उत्तरे मुद्देसुद असावीत, आवश्यक तेथे कायद्यातील तरतुदी नमूद कराव्यात.
- (4) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.
उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (5) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.
ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised".
"उदाहरणादाखल दिलेल्या प्रकरणाशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."
- (7) English version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) All questions can be attempted only in one language either in English or in Marathi as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास, दुसरा उपप्रश्न दुर्लक्षित केला जाईल.

P.T.O.

1. Write a Judgement on the basis of facts given below :

You must pay attention to following points :

- (a) Judgement should be in proper format;
- (b) Frame issues properly and give findings on them;
- (c) Conclude the judgement with operative order.

खाली नमूद केलेल्या कथनावरून न्यायनिर्णय लिहा :

पुढील मुद्दे विचारात घेणे आवश्यक आहे :

- (अ) न्यायनिर्णय विहीत नमून्यात असणे आवश्यक आहे;
- (ब) योग्य मुद्दे काढावे आणि त्यांचे निष्कर्ष द्यावेत;
- (क) अंतिम आदेशाने न्यायनिर्णयाचा शेवट करावा.

Facts for Judgement :

Plaintiff's Case is as under :

Sunil Borate and Sham Pandit are friends. Sunil is a cloth merchant and Sham is a builder/contractor. Sunil and Sham were having financial transactions in the past. Sunil was in need of money and therefore approached Sham on 2.2.2014 with a request to lend him amount of ₹ 3,00,000 for his business purpose. Sham extended the said amount on 15.2.2014 by withdrawing it from his account. Sunil had promised to return the amount within 6 months. It was agreed that no interest will be paid on the said amount, if the same is returned within the stipulated period.

Sunil failed to return the amount within 6 months, Sham issued notice dt. 23.10.2014 through his Advocate to Sunil and called upon to make payment within 15 days. Sunil received the notice on 25.10.2014. He issued cheque bearing No. 12345 drawn on State Bank of India, Rajwada Branch, Sangli for ₹ 3,00,000 dt. 5.11.2014. The said cheque was presented by Sham with his banker HDFC Bank, Ganesh Peth, Sangli on 6.11.2014. Said cheque came to be dishonoured on the ground 'refer to drawer' on 7.11.2014.

Again Sham issued notice through Advocate on 20.11.2014 and informed all facts to Sunil. Sunil was called upon to make payment on or before 2.12.2014. Sunil had received the said notice on 22.11.2014 but failed to comply with it.

Hence suit has been filed by Sham for recovery of ₹ 3,25,000 against Sunil. The claim is inclusive of interest from the date after expiry of first 6 months and notice charges. Future interest is also prayed.

Defence taken in the written statement :

Sunil admits that he had brought amount from Sham in the past but denied to have taken amount this time. He had booked a flat in the project undertaken by Sham and had issued cheque towards said contract. The said cheque has been misused by Sham.

Sham had filed complaint u/s. 138 of Negotiable Instruments Act against him in respect of same cheque. He has been acquitted by competent Court after holding that there was no "legally enforceable debt or liability". No doubt, appeal against acquittal is pending.

All the other averments in the plain have been denied specifically.

Evidence by parties - as per imagination.

न्यायनिर्णयाकरीता तथ्ये :

वादीची कथने खालीलप्रमाणे :

सुनिल बोराटे व शाम पंडीत मित्र होते. सुनिल कापडाचा व्यापारी आहे तर शाम हा विकासक/कंत्राटदार आहे. सुनिल आणि शाम यांच्यात पूर्वी आर्थिक देवाणघेवाणीचे व्यवहार झालेले आहेत. सुनिलला पैशाची गरज असल्याने तो शामकडे ता. 2.2.2014 रोजी गेला व त्याने ₹ 3,00,000 ची मदत करावी अशी विनंती केली. ती रक्कम व्यापारासाठी हवी होती. शामने आपल्या खात्यातून तितकी रक्कम काढून ता. 15.2.2014 रोजी सुनिलला दिली. सदरची रक्कम 6 महिन्यांच्या आत परत करण्याचे आश्वासन सुनिलने दिले. त्यांच्यामधे असे ही ठरले की जर रक्कम सदर कालावधीत परत केली तर त्यावर व्याज आकारले जाणार नाही.

P.T.O.

सदरची रक्कम दिलेल्या कालावधीमध्ये परत करण्यास सुनिल असमर्थ ठरला. त्यामुळे शामने त्यास ता. 23.10.2014 रोजी आपल्या वकिलामार्फत नोटीस देऊन पुढील 15 दिवसांच्या आत रक्कम परत करण्यास सांगितले. ती नोटीस सुनिलला ता. 25.10.2014 रोजी मिळाली. त्यानंतर सुनिलने आपल्या स्टेट बँक ऑफ इंडिया, राजवाडा शाखा, सांगली यावर काढलेला ता. 5.11.2014 चा ₹ 3,00,000 चा क्र. 12345 चा धनादेश शामला दिला. शामने तो धनादेश ता. 6.11.2014 रोजी आपल्या एच.डी.एफ.सी. बँक, गणेश पेठ शाखा, सांगली येथील खात्यावर जमा केला. सदरचा धनादेश ता. 7.11.2014 रोजी 'रेफर टु ड्रावर' या कारणासाठी अनादरीत करण्यात आला.

शामने पुन्हा आपल्या वकिलामार्फत ता. 20.11.2014 रोजी सुनिलला नोटीस पाठवून वस्तुस्थितीची कल्पना दिली. त्या नोटीशीनुसार 2.12.2014 पूर्वी संपूर्ण रक्कम परत करण्यास सुनिल यांस सांगण्यात आले. ती नोटीस ता. 22.11.2014 रोजी सुनिलला मिळाली. परंतु तो नोटीस मधील बाबींची पूर्तता करू शकला नाही.

त्यामुळे प्रस्तुतचा दावा करण्यात आला आहे. या दाव्यात शामने सुनिल कडून ₹ 3,25,000 वसूल होऊन मिळावे अशी विनंती केली आहे. सदरच्या रकमेत 6 महिन्यांनंतरच्या व्याजाचा समावेश व नोटीस फी चा समावेश आहे. पुढील व्याजाची मागणी करण्यात आली आहे.

प्रतिवादीचा बचाव खालीलप्रमाणे :

आपण पूर्वी शामकडून पैसे उसने घेतल्याचे सुनिलला कबूल आहे. परंतु या दाव्याच्या व्यवहाराबाबत बचाव असा की आपण या प्रकारे कधी ही पैसे घेतलेले नाहीत. त्याने शामच्या प्रोजेक्टमध्ये सदनिका घेण्यासाठी व्यवहार केला आहे. त्यासाठी त्याने धनादेश दिला होता. सदर धनादेशाचा शामने दुरुपयोग केला आहे.

शामने त्याच्याविरुद्ध कलम 138 परक्राम्य अभिलेख अधिनियम या अंतर्गत फिर्याद दाखल केली होती. त्या आरोपातून संबंधित न्यायालयाने त्याची निर्दोष मुक्तता केली आहे. त्या मध्ये कायदेशीर जबाबदारी वा दायित्व नसल्याचा निष्कर्ष काढण्यात आला. ती फिर्याद, दाव्यातील धनादेशा संदर्भातच होती. सदरचे प्रकरण निर्दोष मुक्तते विरुद्ध अपिलात प्रलंबित आहे.

वादीची इतर सर्व कथने स्पष्टपणे नाकारण्यात आली आहेत.

पुरावा - आपल्या कल्पनाशक्तीप्रमाणे दोन्ही बाजूंचा पुरावा आहे असे समजावे.

2. Write short notes on **any 4** of the following topics :

- (a) Doctrine of Lis pendense
- (b) Mortgage by deposit of title - deeds
- (c) Determination of lease
- (d) Effect of part delivery
- (e) Subrogation
- (f) Right of foreclosure

खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयावर थोडक्यात टिप्पणी लिहा :

- (अ) मिळकतविषयी प्रकरण न्यायालयात असतानाचे हस्तांतरणाचा सिद्धांत/शिकवण
- (ब) हक्कलेखनक्षेपाद्वारे गहाण ठेवणे
- (क) भाडेपट्ट्याची समाप्ती
- (ड) वस्तु अंशतः पोहोच केल्याचे परिणाम
- (इ) प्रत्यासन
- (फ) पुरोबंधाचा किंवा विक्रीचा अधिकार

3. Answer **any two** of the following sub-questions :

- (a) Whether in all circumstances an executing court can not go behind decree ?
- (b) Court Commissioner can not be appointed to collect evidence - comment on this proposition.
- (c) Whether a defendant can ask relief of temporary injunction in suit against him, when that suit itself has been filed for declaration and injunction ?

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) हुकुमनाम्याची अंमलबजावणी करणारे न्यायालय सर्वच परिस्थितींमध्ये हुकुमनाम्याच्या पलीकडे जाऊ शकत नाही काय ?
- (ब) न्यायालयीन आयोगाची नियुक्ती, पुरावा गोळा करण्यासाठी करता येत नाही - या विधानावर टिप्पणी करा.
- (क) त्याच्या विरुद्ध दाखल असलेल्या न्यायालयीन उद्घोषणा व मनाई हुकुमाच्या दाव्यात, प्रतिवादी तूर्त तूर्त मनाई हुकुमाचा अनुतोष मागू शकतो काय ?

P.T.O.

4. Write short notes on **any four** topics :

- (a) How contract of sale is made ?
- (b) Rights of minor partner
- (c) Unpaid seller
- (d) Auction sale
- (e) Dissolution of partnership firm
- (f) When condition should be treated as warranty ?

खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयावर संक्षिप्त टिप्पणी लिहा :

- (अ) विक्रीचा करारनामा कसा करतात ?
- (ब) अज्ञान भागीदाराचे हक्क
- (क) अदत्त विक्रेता किंवा अप्राप्तमूल्य विक्रेता
- (ड) लिलावाद्वारे विक्री
- (इ) भागीदारी संस्थेचे विसर्जन
- (फ) कोणत्या परिस्थितीत अट ही हमी समजावी ?

5. Answer **any two** sub-questions :

- (a) When interpleader suit can be filed and when can not ?
- (b) Notice u/s. 80 of Code of Civil Procedure 1908 - a pre-requisite.
- (c) Whether exclusion of jurisdiction of Civil Court can be readily inferred ?

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) कॅव्हा अंतर्वादाचा दावा दाखल केला जाऊ शकतो आणि कॅव्हा नाही ?
- (ब) दिवाणी प्रक्रिया संहिता 1908 च्या कलम 80 प्रमाणेची नोटीस - एक पूर्वापेक्षित अट.
- (क) न्यायालयाच्या अधिकार क्षेत्रास बाधा असल्याचा अनुमान सहजगत्या काढता येईल काय ?

6. Write short note on **any four** of the following :

- (a) Decree against minor
- (b) Necessary and/or proper parties
- (c) Specific denials
- (d) Impounding of documents
- (e) Attachment before judgement
- (f) Set - off

खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयांवर संक्षिप्त टिप्पणी लिहा :

- (अ) अज्ञानाविरोधातील हुकुमनामा
- (ब) आवश्यक आणि/किंवा योग्य पक्षकार
- (क) स्पष्ट इन्कार
- (ड) दस्तऐवज अडकवून ठेवणे
- (इ) न्यायनिर्णयापूर्वीची जप्ती
- (फ) वजावट

- o 0 o -

PAPER - I / पेपर क्रमांक - I

Civil Procedure Code, Transfer of Property Act, Specific Relief Act,
Law of Contracts, Sale of Goods Act and Partnership Act
सिविल प्रोसिजर कोड, ट्रान्सफर ऑफ प्रॉपर्टी ॲक्ट, स्पेसिफिक रिलीफ ॲक्ट,
लॉ ऑफ कॉन्ट्रॅक्ट्स, सेल ऑफ गुड्स ॲक्ट तसेच पार्टनरशिप ॲक्ट

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

वेळ : 3 तास

गुण : 100

Note / सूचना :

- (1) All questions are compulsory.
सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (2) Question No. 1 carries 20 marks. All other questions carry equal marks i.e., 16 marks each.
प्रश्न क्रमांक 1 ला 20 गुण असून उर्वरित सर्व प्रश्नांना समान म्हणजेच 16 गुण आहेत.
- (3) Your answers must be to the point, wherever possible quoting the specific provision of law.
उत्तरे मुद्देसुद असावीत, आवश्यक तेथे कायद्यातील तरतुदी नमूद कराव्यात.
- (4) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.
उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (5) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.
ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised".
"उदाहरणादाखल दिलेल्या प्रकरणाशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."
- (7) English version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) All questions can be attempted only in one language either in English or in Marathi as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास, दुसरा उपप्रश्न दुर्लक्षित केला जाईल.

P.T.O.

1. Write a judgment on following facts.

You must pay attention to following points :

- (a) Judgment must be in proper format;
- (b) Frame proper issues and record findings on them;
- (c) Conclude the judgment with operative order.

खाली नमूद केलेल्या कथनावरून न्यायनिर्णय लिहा :

पुढील मुद्दे विचारात घेणे आवश्यक आहे :

- (अ) न्यायनिर्णय विहित नमून्यात असणे आवश्यक आहे;
- (ब) योग्य मुद्दे काढावे आणि त्यांचे निष्कर्ष द्यावेत;
- (क) अंतिम आदेशाने न्यायनिर्णयाचा शेवट करावा.

Facts for Judgment :

Plaintiff's Case is as follows :

Ram is the owner of a shop admeasuring 6×22 feet. Ram has let out the shop to Digambar at monthly rent of ₹ 5,000. Digambar started his shop by obtaining licence from Municipal authority. In the month of January 2002 Digambar converted the shop into two shops admeasuring 3×22 feet each, by constructing a brick-masonry wall. The shops have separate shutters and separate licences for doing business from shops.

Ram came to know about the division of shop in the year 2004. According to him Digambar has carried out additions and alterations of permanent nature without his written permission. He therefore issued a notice to Digambar and called upon him to vacate the shop on this ground. Digambar failed to vacate the shop despite receipt of notice by raising defence of total denial. Ram therefore filed the suit for eviction of his tenant Digambar.

Defence taken in the written statement :

Digambar filed the written statement and denied material facts pleaded by Ram. He has raised two told defence. First defence is that his landlord Ram had granted him oral permission to divide the shop into two shops. He is therefore estopped from making the grievance. He has accepted the rent for two years, despite knowing the division of shop. His second defence is that the construction of dividing wall does not amount to erection of structure of permanent nature. His act is not violative of the provisions of rent act. He has not caused damage to the original shop.

Parties have adduced evidence. Imagine the evidence and record finding.

न्यायनिर्णयाकरीता तथ्ये :

वादीची कथने खालीलप्रमाणे :

राम हा 6×22 फुट मोजमाप असलेल्या दुकानाचा मालक आहे. त्याने ते दुकान दिगंबर याला दरमहा ₹ 5,000 प्रमाणे भाड्याने दिलेले आहे. दिगंबरने दुकान चालविण्यास लागणारी नगरपालिकेची परवानगी घेऊन दुकान सुरू केले. दिगंबरने जानेवारी 2002 मध्ये दुकानाच्या मध्यभागी विटामातीची पक्की भिंत बांधून ते दुकान दोन दुकानांमध्ये विभागले. प्रत्येक दुकानाचे मोजमाप 3×22 फुट असे केले. दोन दुकानांसाठी त्याने स्वतंत्र दरवाजे (शटर) बांधले आणि प्रत्येक दुकान चालविण्यासाठी नगरपालिकेकडून वेगळे परवाने घेतले.

2004 मध्ये दिगंबरने केलेले बांधकाम रामच्या निदर्शनास आले. रामच्या म्हणण्याप्रमाणे भाड्याच्या जागेमध्ये त्याच्या लेखी परवानगीशिवाय कायमस्वरूपी बांधकाम करून मूळ दुकानामध्ये फेरबदल केले आहेत. ह्या कारणावरून दुकान खाली करण्यासाठी नोटीस दिली. नोटीस मिळून सुद्धा दिगंबरने भाड्याच्या दुकानाचा ताबा रामला दिला नाही. नोटीसला पाठविलेल्या उत्तरामध्ये पूर्णपणे रामचे कथन त्याने नाकारले. वरील कारणावरून रामने दिगंबर विरुद्ध दावा दाखल केला.

P.T.O.

प्रतिवादीचा बचाव खालीलप्रमाणे :

दिगंबरने त्याच्या लेखीजबाबामध्ये रामचे कथन पूर्णपणे नाकारले. त्याने दोन मुख्य मुद्दे उपस्थित केले. पहिला मुद्दा असा की, रामने त्याला एका दुकानाचे दोन दुकानांमध्ये रूपांतर करण्यासाठी तोंडी परवानगी दिली होती. त्यामुळे त्याच्या कथनाला प्रतिबंधक कबुली (Estopped) ह्या तत्वानुसार बाधा येते. रामने दोन वर्ष ह्या बांधकामाची माहिती असुनसुद्धा भाडे स्वीकारले. दिगंबरचा दुसरा मुद्दा असा की, त्याने जे बांधकाम केलेले आहे ते पक्के व कायमस्वरूपी नाही. त्यामुळे त्याने भाडेनियंत्रण कायद्याचे उल्लंघन केलेले नाही. त्याने केलेल्या बांधकामामुळे मूळ दुकानास कोणतेही नुकसान झालेले नाही.

दोघांनी आपले पुरावे सादर केले. आपल्या कल्पनाशक्ती प्रमाणे दोन्ही बाजूंचा पुरावा आहे असे समजावे.

2. Write short notes on any four of the following :

- (a) Amendment of Pleadings
- (b) Necessary Party and Proper Party
- (c) Decree, Preliminary Decree and Final Decree
- (d) Unpaid sellers lien
- (e) Rejection of Complaint
- (f) Gift and Onerous gift

खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयावर थोडक्यात टिप्पणी लिहा :

- (अ) वादकथनातील सुधारणा
- (ब) आवश्यक पक्षकार आणि योग्य पक्षकार
- (क) हुकूमनामा, प्रारंभिक हुकूमनामा आणि अंतिम हुकूमनामा
- (ड) अप्राप्तमूल्य विक्रेत्याचा धारणधिकार
- (इ) वादपत्र फेटाळणे
- (फ) दान आणि साभार दाने

3. Write short notes on **any four** of the following :

- (a) Set-off and Counter-claim
- (b) Amendment of decree, judgment and order and limitations on the powers of the court to amend it
- (c) Cost and Compensatory Cost
- (d) Effect of sub-sale or pledge by buyer
- (e) Determination of lease
- (f) Void agreements

खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयांवर थोडक्यात टिप्पणी लिहा :

- (अ) वजावट आणि प्रतिहक्कमागणी
- (ब) न्यायनिर्णय, हुक्मनामे किंवा आदेश यांची दुरुस्ती आणि न्यायालयाच्या दुरुस्तीच्या अधिकाराच्या मर्यादा
- (क) दावा खर्च आणि भरपाई दाखल खर्च
- (ड) क्रेत्याने केलेल्या पोटविक्रीचा किंवा तारणाचा परिणाम
- (इ) भाडेपट्ट्याची समाप्ती
- (फ) शुन्यवत करार

P.T.O.

4. Answer any two of the following :

- (a) Whether registration of Partnership firm is necessary ? What are the consequences of non-registration of Partnership firm.
- (b) When Court Receiver can be appointed ? What are the duties of Court Receiver ?
- (c) "Doctrine of Part-Performance of Contract." Explain in detail.

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) पेढीची नोंदणी करणे आवश्यक आहे काय ? पेढीची नोंदणी न केल्यास काय परिणाम होतात ?
 - (ब) प्रापकाची नियुक्ती केंव्हा केली जाऊ शकते ? प्रापकांची कर्तव्ये काय असतात ?
 - (क) संविदेचे अंशतापालन संज्ञेचे सविस्तर स्पष्टीकरण करा.
-

5. Answer any two of the following :

- (a) "All contracts are agreements but all agreements are not contracts." Elaborate in detail.
- (b) Permanent injunction and Mandatory injunction. Explain in detail.
- (c) How minor can Sue or be Sued ?

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) "सर्व संविदा हे करार असतात परंतु सर्व करार हे संविदा नसतात" सविस्तर विवेचन करा.
 - (ब) निरंतरचा मनाईहुकूम आणि आदेशात्मक मनाईहुकूम. सविस्तर विवेचन करा.
 - (क) अज्ञान व्यक्तीकडून किंवा अज्ञान व्यक्तीविरुद्ध दावा कशाप्रकारे दाखल करतात ?
-

6. Write short note on **any four** :

- (a) Appointment of Court Commissioner
- (b) Unpaid sellers rights
- (c) Mode of execution of decree for specific performance of contract and restitution of conjugal rights
- (d) Mode of execution of decree for specific movable property
- (e) Dissolution of Partnership firm by the Court
- (f) Retirement of a partner

खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयांवर थोडक्यात टिप्पणी लिहा :

- (अ) न्यायालयाद्वारे न्यायीक आयुक्तांची नेमणूक
- (ब) अप्राप्तमूल्य विक्रेत्याचे अधिकार
- (क) संविदेचे यथोक्तपालन किंवा दांपत्याधिकारचे प्रत्यास्थाप करण्याचे हुकूमनाम्यांची बजावणी कशाप्रकारे करतात
- (ड) विनिर्दीष्ट जंगम मालमत्तेच्या हुकूमनाम्याची बजावणी कशाप्रकारे करतात.
- (इ) न्यायालयाकडून पेढीचे विसर्जन
- (फ) भागीदाराची निवृत्ती

- o 0 o -

PAPER - II / पेपर क्रमांक - II

Indian Penal Code, Evidence Act, Code of Criminal Procedure,
SC & ST (Prevention of Atrocities) Act, 1989 and Protection of Civil Rights

Act, 1955, Essay on Current Legal Topic

इंडियन पिनल कोड, एव्हीडन्स ऍक्ट, कोड ऑफ क्रिमिनल प्रोसिजर,

एससी अँड एसटी (प्रिव्हेंशन ऑफ अट्रासिटीज) ऍक्ट, 1989 अँड प्रोटेक्शन ऑफ सिव्हिल राईट्स ऍक्ट, 1955,

करंट लिगल टॉपिकवरील निबंध

Time : 3 hours

Max. Marks : 100

वेळ : 3 तास

गुण : 100

Note / सूचना :

- (1) Question Nos. 9 and 10 are compulsory.
प्रश्न क्रमांक 9 व 10 अनिवार्य आहेत.
- (2) Answer any six from the remaining questions.
उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही सहा प्रश्न सोडवावेत.
- (3) Marks to each question are indicated by a figure in the margin on the right hand side.
प्रश्नासमोरील उजव्या बाजूच्या समासातील अंक गुण दर्शवितात.
- (4) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.
ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (5) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.
उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised."
"उदाहरणदाखल दिलेल्या प्रकरणांशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."
- (7) English version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थिति, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) All questions can be attempted only in one language either in English or in Marathi as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास, दुसरा उपप्रश्न दुर्लक्षित केला जाईल.

P.T.O.

1. Distinguish the given below : (Any four) 10
- Complaint and Information in cognizable cases
 - Wrongful restraint and Wrongful confinement
 - Cheating and Cheating by personation
 - Proved, disproved and not proved
 - Primary evidence and Secondary evidence
 - Abetment of a thing and Criminal conspiracy
- खालील मधील फरक स्पष्ट करा : (कोणतेही चार)
- फिर्याद आणि दखलपात्र प्रकरणांतील वर्दी
 - गैर निरोध आणि गैर परिरोध
 - ठकवणूक आणि तोतयेगिरी करून ठकवणूक
 - शाबीत, नाशाबीत आणि बिनशाबीत
 - अव्वल पुरावा आणि दुय्यम पुरावा
 - एखाद्या गोष्टीचे अपप्रेरण आणि फौजदारी पात्र कट
-
2. State the trial of warrant cases instituted otherwise than on Police report. 10
- पोलीस अहवालाव्यतिरिक्त अन्यथा दाखल केलेल्या वॉरंट खटल्यांची संपरीक्षा सांगा.
-
3. Write notes on any two : 10
- Rules as to notice to produce
 - Dying declaration
 - Child witness
 - Order for custody and disposal of property pending trial in certain cases
- कोणत्याही दोन बाबींवर टीपा लिहा :
- हजर करण्याबाबतच्या नोटीशी विषयीचे नियम
 - मृत्यूपूर्व जबाब
 - बाल साक्षीदार
 - विवक्षित खटल्यांमध्ये संपरीक्षा प्रलंबित असेपर्यंत संपत्तीच्या अभिरक्षेचा व विल्हेवाटीचा आदेश
-
4. What is meant by burden of proof ? On whom does it lie ? Does the burden of proof shifts ? 10
- शाबितीची जबाबदारी म्हणजे काय ? ती कोणावर असते ? शाबितीची जबाबदारी पालटते का ?
-
5. Write notes on any two : 10
- Court may alter charge
 - Reports of certain Government Scientific experts and their use
 - Diary of proceedings in investigation
 - Security for keeping the peace on conviction
- कोणत्याही दोन बाबींवर टीपा लिहा :
- न्यायालयाला दोषारोपात फेरबदल करता येणे
 - विवक्षित शासकीय वैज्ञानिक तज्ञांचे अहवाल आणि त्यांचा वापर
 - अन्वेषणातील कार्यवाहीचा रोजनामा
 - दोषसिध्दी झाल्यावर शांतता राखण्यासाठी जामीन

6. Answer the following :

5+5

- (a) What are the presumptions as to offences under the Scheduled Caste and Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act, 1989 ?
- (b) What is "enforcing social disabilities" on the ground of untouchability under the Protection of Civil Rights Act, 1955.

खालीलची उत्तरे लिहा :

- (अ) अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) अधिनियम, 1989 मधील गुन्ह्यां संदर्भात कोणती तथ्ये गृहीत धरली जातात ?
- (ब) नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम, 1955 अंतर्गत अस्पृश्यतेच्या आधारावर "सामाजिक निःसमर्थता लादणे" म्हणजे काय ?

7. Discuss in detail the provisions relating to "Unlawful assembly".
"बेकायदेशीर जमाव" संबंधीच्या तरतुदी विस्ताराने चर्चा करा.

10

8. Write any four from the following :

10

- (a) Various requirements of the Section 60 of the Indian Evidence Act
- (b) Voluntarily
- (c) Impeaching credit of witness
- (d) Stolen property
- (e) Force
- (f) Cognizance of offences by Magistrates

खालील मधील कोणतेही चार लिहा :

- (अ) भारतीय साक्षीपरावा अधिनियम कलम 60 च्या विविध आवश्यकता
- (ब) ईच्छापूर्वक
- (क) साक्षीदाराच्या विश्वासाहतेवर संशय घेणे
- (ड) चोरीची मालमत्ता
- (इ) बलप्रयोग
- (फ) दंडाधिकार्यांनी अपराधांची दखल घेणे

9. Write an essay on any one subject :

20

- (a) Human Rights and their Protection
- (b) Public Interest Litigation (PIL)
- (c) The Virtual Courts and Access to Justice

कोणत्याही एका विषयावर निबंध लिहा :

- (अ) मानवी हक्क व त्यांचे संरक्षण
- (ब) जनहित याचिका
- (क) आभासी न्यायालये आणि न्याय मिळविणे

P.T.O.

10. Write a Judgment on following facts :

(Candidates shall write the facts in detail and write judgment based on their imagination power).

On dated 10 January, at 8:30 pm. 'A' closed and locked his shop and went home. On dated 11 January, at 9:00 am. 'A' went to his shop. That time 'A' found that his shop was open, locks were broken and cash ₹ 1,000 were stolen from counter. 'A' lodged report with city Police Station Chandrapur', and crime registered. Investigation Officer prepared spot Panchnama. On the basis of footage of CCTV camera, installed in the shop, accused was arrested. Disclosure statement of accused was recorded. Investigation Officer submitted chargesheet before the JMFC Court at Chandrapur.

On trial 'A' (PW1), spot panch (PW2), Investigation officer (PW3) and another panch on disclosure statement (PW4) supported to prosecution.

Assistant Public Prosecutor argued that accused was seen in the CCTV footage. The accused shown the spot of occurrence before panch. Thus, the charge proved.

Defence lawyer submitted that printout of the CCTV footage are not proved legally. There is no eye witness of the occurrence. Rest evidence is insufficient to prove the charge. Therefore accused may be acquitted.

खालील तथ्यांच्या आधारे निकालपत्र लिहा :

(उमेदवारांनी सदर तथ्ये तपशीलवार लिहावी व त्याबाबतचा निर्णय स्वतःच्या कल्पनाशक्तीवर लिहावा).

दि. 10 जानेवारी रोजी रात्री 8:30 वाजता 'अ' ने त्याचे दुकान कुलूपबंद केले आणि घरी गेला. दि. 11 जानेवारी रोजी सकाळी 9:00 वाजता 'अ' त्याचे दुकानात गेला. तेव्हा 'अ' ला आढळले की त्याचे दुकान उघडे होते, कुलूप तुटलेले होते व काऊंटर मधील ₹ 1,000 चोरीस गेले. 'अ' ने शहर पोलीस ठाणे चंद्रपूर येथे फिर्याद दिली व गुन्हा दाखल झाला. तपास अधिकारी ने घटनास्थळ पंचनामा तयार केला. दुकानात लावलेल्या सी.सी.टी.व्ही. कॅमेराचे फुटेज च्या आधारे आरोपीस अटक करण्यात आली. आरोपीचे निवेदन नोंदविले गेले. तपास अधिकार्याने आरोपपत्र प्रथम श्रेणी न्याय दंडाधिकारी यांचे न्यायालय, चंद्रपूर समक्ष दाखल केले.

खटला उभा राहीला तेव्हा 'अ' (सा. 1), घटनास्थळ पंच (सा. 2), तपास अधिकारी (सा. 3) व निवेदनाचा दुसरा पंच (सा. 4) यांनी सरकार पक्षाला पूरक साक्ष दिली.

सहाय्यक सरकारी अभियोक्ता ने युक्तिवाद केला की सी.सी.टी.व्ही. फुटेज मध्ये आरोपी दिसून आला. आरोपीने पंचासमक्ष घटनास्थळ दाखवले. यावरून दोषारोप सिद्ध झाला.

बचाव पक्षाच्या वकिलाने युक्तिवाद केला की सी.सी.टी.व्ही. फुटेज च्या मुद्रित प्रती (Printout) कायदेशीररीत्या सिद्ध केल्या नाही. घटनेचा प्रत्यक्ष साक्षदार नाही. इतर पुरावा पुरेसा नाही. म्हणून आरोपीला निर्दोष करावे.

- o O o -

PAPER - I / पेपर क्रमांक - I 10801

Civil Procedure Code, Transfer of Property Act, Specific Relief Act,

Law of Contracts, Sale of Goods Act and Partnership Act

सिविल प्रोसिजर कोड, ट्रान्सफर ऑफ प्रॉपर्टी ॲक्ट, स्पेसिफिक रिलीफ ॲक्ट,

लॉ ऑफ कॉन्ट्रॅक्ट्स, सेल ऑफ गुड्स ॲक्ट तसेच पार्टनरशिप ॲक्ट

Time : 3 Hours

Max. Marks : 100

वेळ : ३ तास

कमाल गुण : 100

Note / सूचना :

- (1) All questions are compulsory.
सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- (2) Question No. 1 carries 20 marks. All other questions carry equal marks i.e., 16 marks each.
प्रश्न क्रमांक 1 ला 20 गुण असून उर्वरित सर्व प्रश्नांना समान म्हणजेच 16 गुण आहेत.
- (3) Your answers must be to the point, wherever possible quoting the specific provision of law.
उत्तरे मुद्देसुद असावीत, आवश्यक तेथे कायद्यातील तरतुदी नमूद कराव्यात.
- (4) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.
उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (5) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.
ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised".
"उदाहरणादाखल दिलेल्या प्रकरणाशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये. अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."
- (7) English version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थितीत, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) All questions can be attempted only in one language either in English or in Marathi as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जामध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास, दुसरा उपप्रश्न दुर्लक्षित केला जाईल.

P.T.O.

1. Write a judgment on following facts.

You must pay attention to following points :

- (a) Judgment must be in proper format;
- (b) Frame proper issues and record findings on them;
- (c) Conclude the judgment with operative order.

खाली नमूद केलेल्या कथनावरून न्यायनिर्णय लिहा :

पुढील मुद्दे विचारात घेणे आवश्यक आहे :

- (अ) न्यायनिर्णय विहीत नमून्यात असणे आवश्यक आहे;
- (ब) योग्य मुद्दे काढावे आणि त्यांचे निष्कर्ष द्यावेत;
- (क) अंतिम आदेशाने न्यायनिर्णयाचा शेवट करावा.

Facts for Judgment :

Plaintiff's Case is as follows :

Ram and Prakash are friends. Prakash is cloth merchant and Ram is L.I.C. agent. Both were having financial transactions in the past. Prakash was in need of money, therefore on dt. 5.2.2020 he approached Ram and requested to lend him an amount of ₹ 1,00,000/- for business purpose. Ram extended the said amount to Prakash on dt. 6.2.2020 by withdrawing it from his bank account. Prakash had promised to return the said amount within 6 months. It was agreed between them that no interest will be charged on the said amount, if the same is returned within stipulated period.

Prakash failed to return the said amount within 6 months. Therefore on dt. 1.11.2020 Ram issued notice through his Advocate to Prakash calling upon him to return the amount within 7 days. Prakash received the said notice on dt. 5.11.2020. There after Prakash issued a cheque bearing No. 56789 dt. 10.11.2020 drawn on Bank of Baroda, Gandhi Nagar branch, Kolhapur for ₹ 1,00,000/- in favour of Ram. On dt. 11.11.2020 Ram presented the said cheque in his bank. The said cheque came to be dishonoured due to "funds insufficient" in the account of Prakash.

Again on dt. 15.11.2020 Ram issued notice through his Advocate to Prakash calling upon him to make full payment on or before dt. 25.11.2020. Prakash received the said notice on dt. 17.11.2020 but he failed to comply with the same. Hence Ram has filed the present suit against Prakash for recovery of ₹ 1,10,000/-. The claim includes interest from the date of expiry of 6 months and notice charges. Future interest is also claimed.

Defence taken in the written statement

Prakash admits that he had taken the amount from Ram in the past, but this time he denied to have taken the amount from Ram, as claimed. He had taken insurance policy through Ram and had issued blank signed cheque towards payment of policy premium. Ram has misused the said cheque.

Ram has filed complaint under Sec. 138 of Negotiable Instrument Act against him in respect of the said cheque which is pending. He denied specifically all other adverse averments in the plaint.

Parties have adduced evidence. Imagine the evidence and record findings.

न्यायनिर्णयाकरिता तथ्ये :

वादीची कथने खालीलप्रमाणे :

राम आणि प्रकाश मित्र आहेत. प्रकाश हा कापडाचा व्यापारी आहे आणि राम एल.आय.सी. एजंट आहे. दोघा मध्ये पूर्वी आर्थिक देवाण घेवाणीचे व्यवहार झालेले होते. प्रकाशला पैशाची गरज असल्यामुळे तो दि. 5.2.2020 रोजी राम कडे गेला आणि त्यांनी ₹ 1,00,000/- ची व्यापारासाठी मदत करावी अशी विनंती केली. राम ने आपल्या बँकेच्या खात्यातून तितकी रक्कम काढून दि. 6.2.2020 रोजी प्रकाशला दिली. प्रकाशने सदरची रक्कम 6 महिन्यांच्या आत परत करण्याचे आश्वासन दिले होते. त्यांच्या मध्ये असे ठरले होते कि जर रक्कम सदर कालावधीत परत केल्यास त्यावर व्याज आकारले जाणार नाही.

सदरची रक्कम 6 महिन्यांच्या कालावधीत परत करण्यास प्रकाश असमर्थ ठरला. म्हणून दि 1.11.2020 रोजी राम ने आपल्या वकिला मार्फत प्रकाशला नोटीस देऊन रक्कम 7 दिवसांच्या आत परत करण्यास कळविले. सदर नोटीस प्रकाशला दि. 5.11.2020 रोजी मिळाली. त्यानंतर प्रकाशने बँक ऑफ बडोदा, शाखा गांधीनगर, कोल्हापूर यावर काढलेला ₹ 1,00,000/- चा दि. 10.11.2020 चा धनादेश क्र. 56789 रामला दिला, दि. 11.11.2020 रोजी सदरील धनादेश राम ने आपल्या बँकेत जमा केला असता प्रकाशच्या खात्यात "अपर्याप्त निधी" असल्याने धनादेश नाकारण्यात आला.

दि. 15.11.2020 रोजी राम ने पुन्हा वकिला मार्फत प्रकाशला नोटीस पाठवून संपूर्ण रक्कम दि. 25.11.2020 रोजी किंवा त्यापूर्वी परत करण्यास कळविले. ती नोटीस प्रकाशला दि. 17.11.2020 रोजी प्राप्त झाली. परंतु तो नोटीसची पूर्तता करू शकला नाही. त्यामुळे राम ने प्रकाश विरुद्ध ₹ 1,10,000/- वसुली करिता प्रस्तुतचा दावा दाखल केलेला आहे. सदर रकमेत 6 महिन्यांच्या नंतरच्या व्याजाची रक्कम व नोटीस शुल्क चा समावेश आहे. तसेच पुढील व्याजाच्या रकमेची मागणी केली आहे.

P.T.O.

प्रतिवादीचा बचाव/कैफियत खालील प्रमाणे :

प्रकाश ने मान्य केले कि त्यांनी पूर्वी राम कडून उसने पैसे घेतले होते, परंतू ह्या वेळेस वाद कथनाप्रमाणे राम कडून पैसे घेतल्याचे त्यांनी नाकारले. त्यांनी राम मार्फत विमा पॉलिसी काढली होती आणि त्या विम्याचा हप्ता भरण्यासाठी सही असलेला कोरा धनादेश दिला होता. राम ने सदर धनादेशाचा दुरुपयोग केला.

सदर धनादेशाबाबत राम ने त्याच्या विरुद्ध कलम 138 परक्राम्य लेख अधिनियम अन्तर्गत फिर्याद दाखल केली आहे ती न्यायप्रविष्ट आहे. त्यांनी वादपत्रातील इतर सर्व प्रतिकूल कथने स्पष्टपणे नाकारले.

दोघांनी आपले पुरावे सादर केले. आपल्या कल्पनाशक्ती प्रमाणे दोन्ही बाजूंचा पुरावा आहे असे समजावे.

2. Write short notes on any four of the following :

- Transfer of property for benefit of unborn person.
- Rule against perpetuity under Transfer of Property Act.
- In which cases plaint can be rejected ?
- What are the consequences of disobedience or breach of injunction ?
- When partner may be retired ?
- Insolvency of a partner.

खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयावर थोडक्यात टिप्पणी लिहा :

- न जन्मलेल्या व्यक्तीच्या लाभार्थ मालमत्तेचे हस्तांतरण.
- मालमत्ता हस्तांतरण अधिनियम अन्तर्गत शाश्वतता विरोधी नियम.
- कोणत्या प्रकरणात वादपत्र नाकरण्यात येते ?
- मनाई हुकुमाची अवज्ञा अथवा भंग केल्याचा परिणाम.
- भागीदार केव्हा निवृत्त होऊ शकतो ?
- भागीदाराची दिवाळखोरी.

3. Write short notes on **any four** of the following :

- (a) Conditional transfer
- (b) Transfer by ostensible owner
- (c) When cancellation of instruments may be ordered ?
- (d) How dispute can be settled outside the court and modes of Alternate dispute resolution
- (e) Undue influence
- (f) Misrepresentation

खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयावर थोडक्यात टिप्पणी लिहा :

- (अ) सशर्त हस्तांतरण
- (ब) वरकरणी मालकाकडून हस्तांतरण
- (क) संलेख रद्द करण्याचा आदेश केव्हा देता येईल ?
- (ड) न्यायालयाच्या बाहेर दाव्यांची तडजोड कशा प्रकारे करता येईल आणि वैकल्पिक वाद निवारणाचे प्रकार
- (इ) अवाजवी दडपण
- (फ) विपर्यास (चुकीचा अर्थ)

P.T.O.

4. Answer **any two** of the following :

- (a) Right of mortgagor to redeem. Explain.
- (b) When court may pass an order of attachment before Judgment and when such attachment shall be void ?
- (c) What are the mutual rights and liabilities of partners ?

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) गहाणकाराचा विमोचन करण्याचा अधिकार, विवेचन करा.
- (ब) न्यायालय न्याय निर्णयापूर्वी जप्तीचा आदेश केंव्हा करू शकेल आणि सदर जप्तीचा आदेश केव्हा रद्दबातल ठरेल
- (क) भागीदारांचे अन्योन्य अधिकार व दायित्वे कोणते ?

5. Answer **any two** of the following :

- (a) When injunction can not be granted under Specific Relief Act ?
- (b) Perpetual injunction and Mandatory injunction. Explain in detail.
- (c) Define - "unpaid seller" and what are its right ?

खालीलपैकी कोणत्याही दोन उप-प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

- (अ) विनिर्दिष्ट अनुतोष अधिनियम अन्तर्गत मनाई हुकूम केंव्हा देता येऊ शकत नाही ?
- (ब) निरंतरचा मनाई हुकूम आणि आदेशात्मक मनाई हुकूम. सविस्तर विवेचन करा.
- (क) "अप्राप्त मूल्य विक्रेता" ची व्याख्या आणि त्याचे अधिकार काय ?

6. Write short notes on any four :

- (a) Transfer by one co-owner.
- (b) Rights and liabilities of the lessor.
- (c) Procedure for service of summons when defendant refuses to accept service or can not be found.
- (d) What is a sound mind of a person for the purpose of contracting ?
- (e) Sale of goods by a person not the owner.
- (f) Buyer's right of examining the goods.

खालीलपैकी कोणत्याही चार विषयांवर थोडक्यात टिप्पणी लिहा :

- (अ) एका सहमालकाकडून हस्तांतरण.
- (ब) पट्टाकाराचे अधिकार व दायित्वे.
- (क) प्रतिवादी ने समन्स घेण्यास नकार दिल्यास किंवा तो न सापडल्यास त्या बाबतीतील समन्स बजावण्याची कार्यपद्धती.
- (ड) संविदेच्या उद्देशासाठी व्यक्तीची स्वस्थचित काय आहे ?
- (इ) मालक नसलेल्या व्यक्तीकडून मालाची विक्री.
- (फ) मालाची तपासणी करण्याचा खरेदीदाराचा अधिकार.

- o o o -

PAPER - II / पेपर क्रमांक - II

20801

Indian Penal Code, Evidence Act, Code of Criminal Procedure,
SC & ST (Prevention of Atrocities) Act, 1989 and Protection of Civil Rights
Act, 1955, Essay on Current Legal Topic

इंडियन पिनल कोड, एक्वीडन्स ऐक्ट, कोड ऑफ क्रिमिनल प्रोसिजर,
एससी अँड एसटी (प्रिव्हेंशन ऑफ अट्रासिटीज) ऐक्ट, 1989 अँड प्रोटेक्शन ऑफ सिविल राईट्स ऐक्ट, 1955,
करंट लिगल टॉपिकवरील निबंध

Time : 3 hours

Max. Marks : 100

वेळ : ३ तास

कमाल गुण : 100

Note / सूचना:

- (1) Question Nos. 9 and 10 are compulsory.
प्रश्न क्रमांक 9 व 10 अनिवार्य आहेत.
- (2) Answer any six from the remaining questions.
उर्वरित प्रश्नांमधून कोणतेही सहा प्रश्न सोडवावेत.
- (3) Marks to each question are indicated by a figure in the margin on the right hand side.
प्रश्नासमोरील उजव्या बाजूच्या समासातील अंक गुण दर्शवितात.
- (4) Wherever option has been given only the required number of responses in the serial order attempted shall be assessed. Excess responses shall be ignored.
ज्या क्रमाने उमेदवाराने ऐच्छिक प्रश्न सोडविलेले असतात त्या क्रमाने अपेक्षित प्रश्नसंख्येइतक्या प्रश्नांची उत्तरे फक्त तपासली जातील व उर्वरित अतिरिक्त ठरणाऱ्या प्रश्नांची उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- (5) Do not reproduce any question. Write only question's number against the answer.
उत्तरपुस्तिकेमध्ये प्रश्न पुन्हा लिहू नयेत. फक्त प्रश्न क्रमांक नमूद करून उत्तर लिहावे.
- (6) "Other than cited cases, candidate should not write roll number, any names (including their own), signature, address or any indication of their identity anywhere inside the answer book otherwise he will be penalised."
"उदाहरणदाखल दिलेल्या प्रकरणांशिवाय उत्तरपुस्तिकेच्या आतील भागात कोठेही उमेदवाराने बैठक क्रमांक, स्वतःचे किंवा इतरांचे नाव, सही, पत्ता किंवा आपली ओळख देणारे चिन्ह नमूद करू नये अन्यथा तो शिक्षेस पात्र ठरेल."
- (7) English version of the question shall be authentic in case of any type of ambiguity.
कोणत्याही प्रकारच्या संदेहाच्या स्थिति, इंग्रजी भाषांतर अधिकृत समजले जाईल.
- (8) All questions can be attempted only in one language either in English or in Marathi as per the option given in the application form.
उमेदवाराने अर्जांमध्ये दिलेल्या पर्यायानुसार सर्व प्रश्नांची उत्तरे इंग्रजी किंवा मराठी यापैकी एकाच भाषेत लिहिली पाहिजेत.
- (9) Candidates are expected to answer all the subquestions of a question together. If subquestion of a question is attempted elsewhere (after leaving a few pages or after attempting another question) the later subquestion shall be overlooked.
उमेदवाराने प्रत्येक प्रश्नातील उपप्रश्नांची उत्तरे एकत्र सोडवावयाची आहेत. प्रश्नातील एक उपप्रश्न एकीकडे व दुसरा दुसरीकडे (काही पृष्ठे सोडून वा अन्य प्रश्न सोडवून तदनंतर) सोडवल्यास, दुसरा उपप्रश्न दुर्लक्षित केला जाईल.

P.T.O.

1. Distinguish the following (Any four) : 10
- Discharge and Acquittal
 - Presumptions of Fact and Presumptions of Law
 - F.I.R. and Complaint
 - Inquiry and Investigation
 - Common Intention and Common Object
- फरक स्पष्ट करा (कोणतेही चार) :
- खारिज करणे व निर्दोष मुक्तता
 - वस्तुस्थितीचे गृहीते व कायद्यांची गृहीते
 - फिर्याद व तक्रार
 - चौकशी व अन्वेषण
 - सामाईक इरादा व सामाईक उद्देश
-
2. Write notes (Any two) : 10
- Detention of accused in custody during Investigation.
 - Restrictive use of statement recorded by Police officer during investigation.
 - Disposal of property at conclusion of trial.
- टीपा लिहा (कोणतेही दोन) :
- गुन्ह्याचे अन्वेषण काळात आरोपीस हवालतीत ठेवणे.
 - तपासा दरम्यान पोलीसांनी घेतलेल्या जबाबाचे, वापरासाठी निर्बंध.
 - खटला संपल्यावर, मुद्देमालाची विल्हेवाट.
-
3. Discuss trial of warrant cases by Magistrates, instituted on Police report. 10
- पोलीस अहवालावरून दाखल केलेल्या न्यायदंडाधिकार्यासमोरील वॉरंट खटल्यांची संपरीक्षा सांगा.
-
4. What is the general rule of law regarding the place of trial of an offender ? What are exceptions to it ? State place of trial in case of theft. 10
- दोषीविरुद्ध खटला चालविण्याच्या जागेबाबत कायद्याचा सामान्य नियम काय आहे ? त्याला अपवाद काय आहेत ? चोरीच्या गुन्ह्यातील खटला चालविण्याची जागा सांगा.
-
5. (a) What is confession ? 10
- (b) What is its evidentiary value ?
- (c) How much information received from accused is provable ? Explain with example.
- 'कबुलनामा' म्हणजे काय ?
 - त्याचे पुराव्यातील मूल्य काय ?
 - आरोपी कडून मिळालेली किती माहिती सिद्ध करण्यायोग्य असते ? उदाहरण देऊन स्पष्ट करा.

6. Write differences between (Any two) :

10

- (a) Theft and extortion
- (b) Abetment and Criminal conspiracy.
- (c) Forgery and Making of False documents

फरक लिहा (कोणतेही दोन) :

- (अ) चोरी आणि खंडणी
- (ब) अपप्रेरण आणि फौजदारी पात्र कट
- (क) बनावटीकरण आणि खोटा दस्तऐवज करणे

7. Write short notes (Any four) :

10

- (a) Mischief
- (b) Grievous Hurt
- (c) Dishonestly
- (d) Valuable Security
- (e) Fine

संक्षिप्त टीपा लिहा (कोणतेही चार) :

- (अ) अपक्रिया
- (ब) गंभीर दुखापत
- (क) अप्रामाणिकपणे
- (ड) मौल्यवान रोखा
- (इ) दंड

8. (a) Presumptions as to offences under S.C. and S.T. (Prevention of Atrocities) Act 1989. 5

(b) When unlawful compulsory labour can be deemed to be a practice of untouchability under Protection of Civil Rights Act 1955. 5

(अ) अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचार प्रतिबंध) अधिनियम 1989 मधील गुन्ह्या संदर्भात कोणती तथ्ये गृहीत धरली जातात ?

(ब) नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम 1955 प्रमाणे अवैधपणे सक्तीने श्रम करावयास लावणे हे 'अस्पृश्यता' पालन आहे असे केंव्हा मानावे ?

P.T.O.

9. Write Essay on. (Any one) :

20

(a) Offences against children

(b) Law of Sedition

(c) Age of Marriage

खालील विषयावर निबंध लिहा (कोणत्याही एक) :

(अ) बालकाविरुद्धचे गुन्हे

(ब) देशद्रोहाचा कायदा

(क) लग्नाचे वय

10. Write judgement on the following facts.

20

(Candidates shall write the facts in detail and write the judgement based on their power of imagination for missing facts).

'A' is a married woman - used to reside with her husband 'B' at Pratap Nagar, Amravati. 'B' runs shop there - Accused 'C' is distant relative of 'B' - He Frequently visits their house -

On date of incident 'A' raised shouts from her house - Neighbourers and 'B' came there - She revealed that 'C' has outraged her modesty.

At trial, victim A and B stick up to their statements - Neighbourers did not support prosecution case -

Defence of accused is that of false implication on count of hand loan given to 'B'.

खालील तथ्यांच्या आधारे निकालपत्र लिहा :

(उमेदवारांनी सदर तथ्ये तपशीलवार लिहावी व आवश्यक तिथे स्वतःच्या कल्पना शक्तिच्या आधारावर निकालपत्र लिहावा).

'अ' ही विवाहित स्त्री असून ती आपल्या पती 'ब' सोबत प्रतापनगर, अमरावती येथे राहते - तिथे तिचा पती दुकान चालवितो. आरोपी 'क' हा 'ब' चा दूरचा नातेवाईक आहे. त्याचे नेहमी त्यांच्या घरी येणे जाणे असते.

घटनेच्या दिवशी 'अ' ने अचानक घरातून 'आरडा ओरडा केला - शेजारी आणि 'ब' तिथे आले. 'अ' ने सांगितले की 'क' ने तिचा विनयभंग केला.

खटल्याच्या वेळी पिडीत 'अ' व 'ब' आपल्या बयाणावर कायम राहिले शेजारी फितूर झाले.

आरोपीचे बचाव आहे की त्याने 'ब' ला हात-उसणे (उधार) पैसे दिले म्हणून त्याला खोट्या गुन्ह्यात गोवण्यात आले.

- o o o -

SEAL